De roode anjelier (onder ps. Max Dupont)

Jan Apon

bron
Jan Apon, *De roode anjelier (onder ps. Max Dupont)*. A.W. Sijthoff, Leiden 1936

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/apon001rood01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

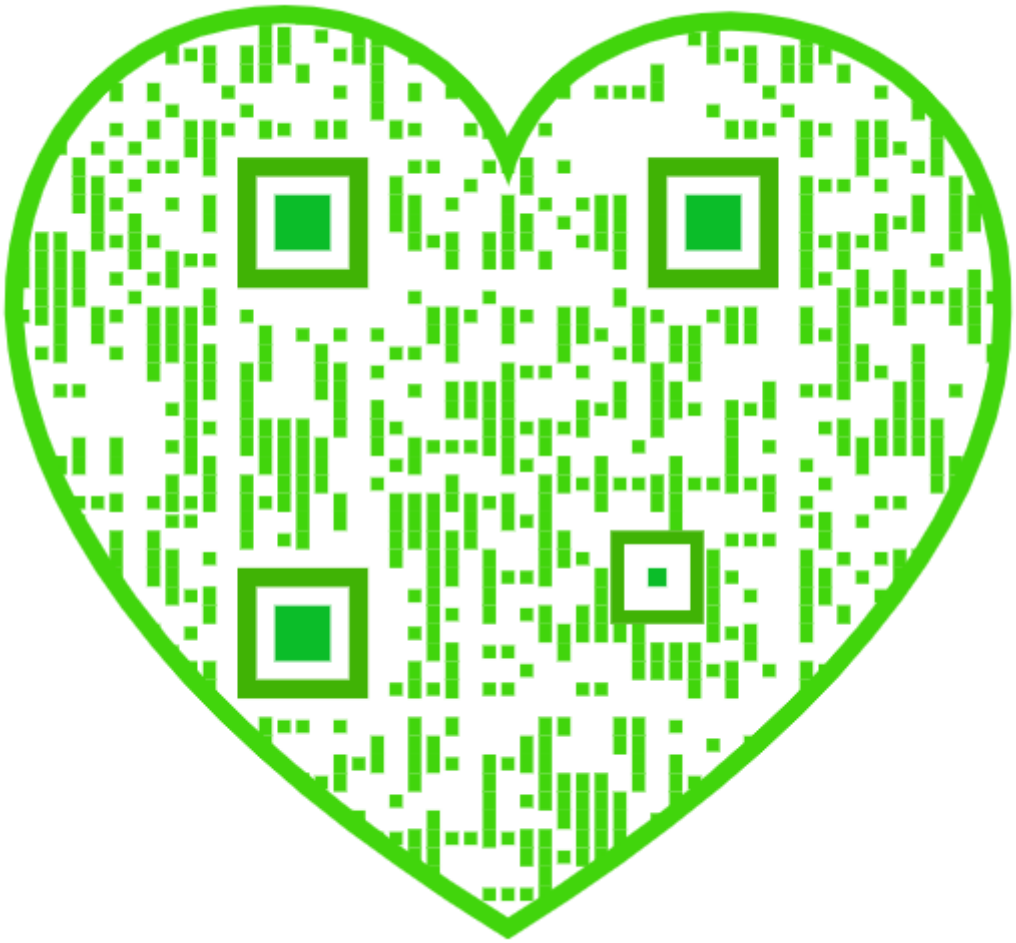

Hoofdstuk I
Moord!

Op hetzelfde oogenblik dat ik hijgend het perron op storm, zet de electrische trein zich langzaam in beweging. Dank zij m'n jarenlange ervaring op dit gebied, slaag ik er nog net in om mijn bagage op het achterbalcon van den laatsten wagen te mikken, om vervolgens zelf door een pootigen grijsaard naar binnen te worden geheschen.

'Dat kon niet later,' zegt mijn redder voldaan.

Ik knik sprakeloos terwijl ik mijn gezicht afdroog. Daarna bedank ik hem voor zijn hulpvaardig ingrijpen en merk op, dat ik zonder zijn hulp waarschijnlijk al dood zou zijn geweest, een veronderstelling die hem tevreden doet knikken. Nadat we elkaar nog verzekerd hebben dat het vandaag een stuk warmer is dan gisteren, maar dat het ten slotte wel eens op onweer zou kunnen uitdraaien, zet ik mijn koffers in het net en plof met een zucht van verlichting neer op een van de banken: Mijn vacantie is begonnen.

Het is tamelijk vol in mijn afdeeling, maar mijn medereizigers interesseeren me niet in het minst. Ik ben in een gelukzalige stemming, tevreden met alles, met iedereen en ook met mezelf. Zelfs het feit, dat ik dank zij mijn haast van zooeven in een afdeeling 'niet rooken' verzeild ben geraakt, is niet in staat om me terneer te slaan. Ik stop mijn sigarettenkoker weer welgemoed in mijn zak en tuur vervolgens, met terzijdelegging van het ochtendblad, naar de zonovergoten koeien in ons onvolprezen Hollandsch landschap, die op

flegmatieke wijze, naar koeienaard, medewerken aan de verhooging van het landelijk schoon.

Voor ik er erg in heb, rijdt de trein het Centraal-station binnen. Lucien staat op het perron en begroet me hartelijk. Hij draagt een witte plus-fours en een groene blaser en ziet er uit, of hij vannacht niet naar bed is geweest. Gedienstig als hij is, ontdoet hij me van m'n bagage om die vervolgens aan een witkiel te overhandigen. Daarna troont hij me al pratende mee naar den uitgang.

'Werkelijk, ik ben blij dat je er bent. Amsterdam is 's zomers waarachtig niet om uit te houden. O ja, nog wel gefeliciteerd met je examen.'

'Dat heb je een paar dagen geleden al gedaan,' herinner ik hem, 'maar ik dank je wel.'

'Wat ben je van plan om nu verder te gaan doen?'

'Ach, doen....' aarzel ik. 'Wat doen? Wat doe je tegenwoordig als je afgestudeerd bent? Ik ga eerst wat reizen, een jaar minstens en dan zal ik nog wel eens verder zien.'

'Goed idee van je,' knikt Lucien. 'Je moet weten, dat ik al een geweldig reisplan in elkaar heb gezet, waarmee we de eerste maanden zoet zijn. Ik zal het je straks in de finesses vertellen, je zult het wel O.K. vinden. Alles is al klaar. We kunnen morgen vertrekken, straks nog als je wilt.'

'O, morgen is vroeg genoeg,' matig ik hem.

'Ook goed, net zooals je wilt.'

Even later toont hij me zijn nieuwen auto, die naast den ingang van het station geparkeerd staat. Het is een kolossale wagen, parelgrijs van kleur. Tegen ieder ander zou ik hebben opgemerkt, dat het voertuig op een mijl afstand nog naar den eersten afbetalingstermijn rook, maar voor Lucien is zoo'n auto een doodsimpel iets, zoodat ik me bepaal tot het ten beste geven van een paar technisch bedoelde appreciaties, waarna we mijn bagage achterin deponeeren en wegrijden.

Tijdens den rit praat Lucien aan een stuk door, wat ik niet van hem gewend ben, ofschoon hij weliswaar bij tijden heel onderhoudend kan zijn. Ik luister niet steeds, omdat ik om me heen kijk, maar af en toe, als hij ophoudt en blijkbaar een antwoord verwacht, mompel ik iets neutraals en meestal klopt het vrijwel.

We stoppen op het Leidsche Plein om een kop koffie te drinken. Met moeite bemachtigen we een vrij tafeltje op den daktuin van het Lido-restaurant. Lucien praat verder. Ik informeer naar de gezondheid van zijn diverse familieleden, in de veronderstelling dat ze het goed zullen maken, wat volgens hem ook inderdaad het geval is. Daarna beginnen we het reisplan te bespreken. Het is ongeveer halfeen als we opbreken. In een opgewekt tempo rijden we naar de Apollolaan, waar Henri van Meursen, Luciens pleegvader, bij wien hij sinds zijn vertrek uit Leiden inwoont, een jaar of wat geleden een villa heeft gekocht. Weldra zijn we er. Lucien stopt voor het hek. We stappen uit en wandelen den tuin in. Voor de huisdeur staat een agent van politie op post. Hij verspert den weg aan een paar mannen die er uitzien als dagbladreporters, wat ze ook inderdaad blijken te zijn.

'Hoort u hier thuis heeren?'

Lucien knikt. Zijn gezicht drukt verwondering uit.

De man verdwijnt naar binnen en even later verschijnt een klein, mager iemand, die zich aan ons voorstelt als commissaris van politie Verhagen.

'Is een van u beiden meneer Carols?'

'Ja,' zegt Lucien ongeduldig, 'die ben ik en dit is mijn vriend, meneer Oudenraedt, die hier logeert. Wilt u me alstublieft zeggen wat dit alles te beteekenen heeft?'

De commissaris kijkt hem strak aan.

'Het spijt me meneer Carols, dat ik u een treurige tijding moet overbrengen,' zegt hij zacht. 'Uw pleegvader, meneer

Van Meursen, is een paar uur geleden vermoord op zijn bed gevonden.'

Een paar seconden is het stil. Lucien is plotseling bleek geworden.

'Ver-vermoord?' hakkelt hij. Maar verder beheerscht hij zich volkomen. Zijn geringe emotionaliteit heeft me vroeger dikwijls verwonderd. Op gebeurtenissen die in staat zijn om gewone menschen tot een toestand van extase op te zweepen of diep ongelukkig te maken, reageert hij in den regel met het optrekken van zijn linkerwenkbrauw, waardoor zijn gezicht een soort van hooghartig-ongeloovige uitdrukking krijgt. Misschien zou een vreemde uit de wijze waarop hij de tijding van den moord op zijn pleegvader in ontvangst nam, concludeeren dat het slachtoffer hem tamelijk onverschillig was.

Hoewel ik gedurende mijn korstondige verblijven bij de familie Van Meursen nooit een andere verhouding tusschen de twee mannen heb opgemerkt dan een koele, zich tot uiterlijkheden bepalende correctheid, zou ik me wel wachten om die conclusie te trekken, omdat ik, die Lucien beter, althans langer ken, weet, dat hij zijn affecties, zoo hij ze al heeft, dan toch nooit toont.

Terwijl ik het nog niet met mezelf eens ben of ik er niet beter en tactvoller aan doe om na het hooren van deze jobstijding weer zoo spoedig mogelijk te verdwijnen, te meer daar er van onze voorgenomen reis nu toch niets kan komen, wenkt Lucien den huisknecht, die met een verslagen gezicht in de hal staat, en draagt hem op om den auto in de garage te zetten en mijn bagage binnen te brengen. Daarna geleidt hij me dwars door de hal naar de deur van de tuinkamer. Deze wordt juist geopend en Dorothee Carols verschijnt in de opening. Ze is ongeveer 25 jaar oud en hoewel haar gelijkenis met Lucien iedereen aanstonds opvalt, zijn haar trekken in tegenstelling met de zijne, uiterst beweeglijk. Beweeglijk is ook haar

lichaam dat, hoewel bijna jongensachtig sportief, tegelijkertijd zeer gracieus aandoet. Ze heeft een kleinen, gevoeligen mond en maakt zich, afgezien van haar karmijnroode lippen, niet op.

Haar oogen zijn behuild, maar de zorgelijke trek op haar gelaat ontspant zich eenigszins als ze ons ziet.

'Bonjour Max.'

Ze steekt me haar smalle hand toe. Daarna wendt ze zich tot haar broer:

'Gelukkig dat je er eindelijk bent. Iedereen is radeloos en over zijn zenuwen heen. Mona ligt op bed, de dokter is bij haar. Ga naar haar toe, wil je? Misschien kun je iets voor haar doen. Ik ben zooeven bij haar geweest, maar ik ben zoo nerveus dat ik bang ben haar nog ellendiger te maken.'

Lucien knikt afwezig en ik bedenk in stilte dat hij wel de laatste persoon ter wereld is om in een geval als dit handelend op te treden.

'Neem jij dan zoolang de honneurs waar, Dorris,' verzoekt hij.

'Ja ja, ga nu maar.'

Ze knikt ongeduldig en noodigt me daarna uit om binnen te komen, terwijl Lucien zich op zijn hielen omdraait om naar boven te gaan. De kamer die ik betreed is een groot en zonnig vertrek met openslaande deuren, die het uitzicht geven op den keurig onderhouden tuin. Het gezelschap dat ik aantref ziet er verslagen uit, zichtbaar onder den indruk van den moord.

Dorothee stelt me voor aan het echtpaar Vermeer. Mevrouw, een zuster van den vermoorde, zooals me later blijkt, is een forsche, om niet te zeggen corpulente vrouw van uiterst twijfelachtigen leeftijd, waarschijnlijk zoo ongeveer tusschen de veertig en zestig jaar. Ze heeft strooblond geverfd haar en een coiffure die geen succes kan worden genoemd.

Voor zoover haar fletse, blauwe oogen op eenige uit-

drukking kunnen bogen, is deze gedecideerd dom. Haar onbeduidend gezicht, waaraan slechts de vooruitstekende jukbeenderen opvallen, is bedekt met een aanzienlijke laag schmink. Haar kleeding is tamelijk opzichtig en evenzoo ordinair. Verder luistert ze naar den naam Lafcadia, die door haar talrijke familieleden op alle mogelijke manieren wordt verbasterd en afgekort in evenzoovele al of niet goed bedoelde pogingen om er 'iets van te maken', pogingen die echter doorgaans hun doel voorbijstreven. Dorothee noemt haar Cado en van alle abbreviatiën past deze onbetwist het best bij haar persoonlijkheid, waarmee ik maar wil zeggen, dat Lafcadia Vermeer er inderdaad tamelijk goedkoop uitziet. Gemakshalve zal ik haar in het volgende met dezen, veel meer soort- dan eigennaam aanduiden.

Bij de begroeting steekt ze me haar plompe rechterhand toe, waarvan de vingers zijn bedekt met verdacht uitziende steenen, de nagels met donkerrood lak, een hand die trilt van zenuwachtigheid.

De man, die mij als haar echtgenoot wordt voorgesteld, ziet er veel jeugdigder uitdan zijn robuste gade. Hij heeft een klein maar goed gevormd figuur en is zorgvuldig gekleed. Zijn blozend gezicht wordt ontsierd door een aankomend snorretje en een spaarzamen haargroei. Hij heeft de gewoonte om zijn oogen half dicht te knijpen, alsof hij voortdurend met zijn gezicht in de zon zit en hierdoor krijgt zijn gelaat een min of meer geniepige uitdrukking, die alles behalve verzacht wordt door den grooten, wreeden mond. Later bemerk ik dat Rudolf Vermeer tamelijk bijziende is, maar om de een of andere reden, waarschijnlijk misplaatste ijdelheid, het dragen van een bril versmaadt.

Naast hem op den divan zit Elly van Meursen. Haar tweelingbroer Dithmar is op het oogenblik niet aanwezig.

Elly is een tengere, jonge vrouw. Ze verheugt zich in het bezit van een overvloed van kleine, blonde krulletjes, die haar

gelaat iets heel jongs geven en een paar groote, grijze oogen die in den regel kwasi-onverschillig om zich heen kijken, maar op het oogenblik heel droevig en verschrikt recht voor zich uit staren, waardoor ze den indruk maakt van een angstig schoolmeisje. Trouwens, hoewel ze de sweet seventeen gepasseerd is, kan ze niet veel ouder zijn dan een jaar of twintig. Ze heeft een kleine, arrogante wipneus en een goed geproportioneerde, wilskrachtige kin, die misschien iets te resoluut is voor een vrouw van haar type, maar die aan haar gezicht iets persoonlijks geeft, waardoor het meer dan gewóón aantrekkelijk wordt. Ik geloof dat ze in haar vrijen tijd zoo'n beetje rechten studeert, maar daar merkt geen sterveling verder ooit wat van. Toen ik eens, in den tijd toen we elkaar pas kenden, het ongeluk had om vaderlijk te informeeren hoe het met haar studie ging, werd ik niet begrijpend aangestaard en vervolgens in mijn gezicht uitgelachen, zoodat ik het gesprek haastig op een luchtiger onderwerp bracht. Hoewel haar handel en wandel een nimmer uitdrogende bron van conversatie vormen in de kringen der Amsterdamsche society (voor zoover Neerlands democratische hoofdstad er een society op na houdt) heb ik haar altijd en misschien wel juist daarom graag mogen lijden.

'Ga zitten, Max,' zegt Dorothee.

Ze wijst op een stoel naast den divan. Het is een ongemakkelijk, modern, metalen meubel van het soort waarmee ik heel weinig op heb. Zuchtend neem ik plaats en probeer een eenigszins ongedwongen houding te imiteeren, wat op zoo'n stoel bijzonder lastig is.

'Ja, het is erg genoeg,' zegt Elly, als in antwoord op mijn zucht. 'Die arme paps. Gistermorgen heb ik hem nog meegenomen naar Zandvoort om te zwemmen. Hij zag er de laatste dagen zoo slecht uit. Ik dacht dat het door de warmte kwam, daar heeft hij nooit zoo goed tegen gekund, maar misschien....'

Ze stokt.

‘Ja,’ valt Cado in, ‘ja, hij zag er slecht uit den laatsten tijd.’ Ze knikt een paar maal nadrukkelijk met haar bovenbeschreven hoofd. ‘Ik zei gisteren nog tegen Rudy....’

Ze zwijgt en zoekt in haar taschje naar haar zakdoek. Uit pure beleefdheid, want de belangrijkheid van haar verdere beschouwingen lijkt tamelijk dubieus, wachten we tot ze verder zal gaan, maar er komt niets meer en tot aller ontsteltenis begint ze plotseling luidruchtig te snikken. Ze ziet er verschrikkelijk uit: dikke tranen druipen langs haar paffig verwrongen gezicht en nemen de schmink mee, zoodat de gele, tanige huid zichtbaar wordt.

Ik wend mijn hoofd af om haar niet te zien en kijk in de richting van den tuin. Mijn blik valt op den huisknecht, die de scène in de tuinkamer met kennelijke belangstelling gadeslaat. Ik geloof dat ik hem woedend aankijk, althans hij draait zich onmiddellijk om en verdwijnt uit mijn gezichtsveld.

Rudolf Vermeer staat met zichtbaren tegenzin op om zijn vrouw te kalmeeren, een loffelijk streven dat hij tracht te bereiken door haar met zijn vlakke hand vrij onzacht op den gevulden rug te kloppen. Het resultaat is negatief. Rudolf schijnt ten einde raad. Zuchtend schenkt hij een glas water voor haar in.

‘Kom, beheersch je toch wat!’

Hij stelt pogingen in het werk om haar te laten drinken, waarbij de helft van den inhoud van het glas op den grond terecht komt.

‘Zoo erg hoef je het je toch niet aan te trekken,’ eindigt hij onhandig.

Bij deze woorden richt Cado zich op en kijkt hem met haar behuilde oogen zoo woedend aan, dat haar echtvriend haastig een schrede achteruit gaat.

‘Neen,’ snauwt ze, ‘natuurlijk hoef ik het me niet aan te trekken, waarom zou ik ook?’

Ze lacht smalend.

‘Nou ja,’ sust Rudolf, ‘ik bedoel....’

Wat hij bedoelt openbaart hij ons niet en Cado draait zich om en begint opnieuw te snikken, waarbij ze ditmaal echter gelukkig minder luidruchtig te werk gaat. Met dat al is het een pijnlijke toestand. Rudolf ziet groen van ergernis. Hij mompelt iets onverstaanbaars en drentelt vervolgens den tuin in.

Dorothee schudt afkeurend haar hoofd. Ze kijkt op haar horloge, prevelt iets van ‘lunch’ en ‘zenuwachtige meiden’, staat op en verlaat het vertrek.

Er valt een stilte waarin ik me forceer om niet naar Cado's snik-schokkenden rug te kijken, iets dat me om de een of andere onnaspeurlijke reden uiterst moeilijk valt. Elly heeft een sigaret opgestoken en rookt bedachtzaam. Van tijd tot tijd kijkt ze op de klok en fronst haar wenkbrauwen.

Het is een opluchting als Lucien eindelijk binnenkomt. Hij ziet er voor zijn doen terneergeslagen uit en gaat zwijgend op de breede vensterbank zitten, waarna hij zijn voorhoofd omslachtig afwischt met een wit zijden zakdoek.

‘En?’ vraagt Elly.

Hij kijkt haar onderzoekend aan alsof hij zich afvraagt, waar ze het eigenlijk over heeft.

‘Vertel dan toch!’ dringt ze ongeduldig aan. ‘We weten immers nog van niets. Hoe, wanneer en waar is Henri vermoord?’

Cado wendt haar behuild gezicht naar ons toe. Ze is weer vrijwel gekalmeerd, zoekt in haar taschje naar haar poederdoos en begint ijverig de sporen van haar tranen weg te werken.

Eindelijk begint Lucien te spreken en zijn stem klinkt vreemd, hoewel volstrekt niet zenuwachtig.

‘Ik heb alleen den dokter gesproken,’ deelt hij ons mee. ‘Henri is vanmorgen om tien uur gevonden. Hij lag op bed, maar was geheel gekleed op zijn schoenen na.’

Hij zwijgt en staart naar buiten.

‘Op zijn schoenen na?’ herhaalt Elly. ‘Vreemd is dat. En verder? Waarmee is hij vermoord?’

Lucien kucht. Het valt me plotseling op dat hij bleek ziet.

‘Met een kris.’

Terwijl hij spreekt houdt hij zijn hoofd naar het raam gekeerd. Zijn stem klinkt machinaal alsof hij gedurende het spreken iets in stilte overweegt.

‘Hij is doorstoken met een kris, een van de verzameling die in de hal hangt.’

Elly geeft een gilletje en wenkt daarna haastig dat hij verder moet gaan.

‘Hij moet direct dood zijn geweest,’ vervolgt Lucien langzaam. ‘Volgens den dokter moet het gisteravond ongeveer om elf uur gebeurd zijn.’

‘En verder?’

Hij haalt zijn schouders op.

‘Verder weet ik nog niets. Het onderzoek is nauwelijks begonnen. Ik veronderstel dat we straks allemaal verhoord zullen worden.’

Elly knikt.

‘Ja, dat zal dan wel.’ Ze denkt even na en vervolgt: ‘Om elf uur gisteravond, wie waren er toen eigenlijk thuis? Eens even kijken: Ik was uit en jij ook, is het niet Luc?’

Lucien knikt verstrooid.

‘En Mona was er ook niet,’ weet Elly. ‘En Dorris zal wel bij Frans zijn geweest en Dithmar.... enfin dat weet ik niet.

Waar was jij Cado, gisteravond om elk uur?’ wendt ze zich tot haar tante.

De aangesprokene kijkt verstoord op van haar spiegel.

‘Vroeg je iets?’

‘Waar waren jij en Rudy gisteravond om elf uur,’ herhaalt

Elly gewichtig, alsof ze op het punt staat om het raadsel van den moord op te lossen.

Cado haalt haar schouders op en buigt zich weer over haar werk.

‘Praat geen nonsens,’ snauwt ze en daarna nadrukkelijk: ‘Wij weten van niets.’

Elly wil nog iets zeggen maar Lucien geeft haar een wenk.

‘Wees toch stil, El. Zie je dan niet dat je iedereen zenuwachtig maakt met je gepraat? Wacht nu maar liever af tot het zoover is.’

Ze haalt verongelijkt haar schouders op, maar is toch zoo verstandig om verder te zwijgen. Even later komt Dorothee binnen om te zeggen dat de lunch gereed staat, terwijl op hetzelfde oogenblik Rudolf Vermeer door de tuindeur naar binnen wandelt. Hij werpt tersluiks een blik op zijn vrouw en volgt ons daarna zwijgend naar de eetkamer.

In de hal staan twee mannen samen in druk gesprek, den rug naar ons toe gekeerd. Ik neem hen in het voorbijgaan slechts vluchtig op en ben ze reeds gepasseerd, als ik me bij m'n naam hoor roepen. De stem komt me bekend voor, hoewel ik haar niet direct vermag thuis te brengen. Ik draai me om en staar, ditmaal aangenaam verrast, in het mij sympathieke gezicht van Reginald Spoor. Hij geniet zichtbaar van mijn ongeveinsde verbazing en we schudden elkaar hartelijk de hand.

Reggie Spoor is een van die types die overal opduiken op een oogenblik waarop men ze het minst zou verwachten. Het is minstens vijf jaar geleden dat ik hem voor den laatsten keer zag, maar uiterlijk is hij niet in het minst veranderd. Hij is vrij klein, minstens een hoofd kleiner dan ik en tenger gebouwd, hoewel hij aanmerkelijk meer spierkracht bezit dan men hem zoo op het eerste gezicht zou toeschrijven. Zijn donkerbruin haar, in het midden gescheiden, metselt hij elken morgen met

behulp van groote kwantiteiten gomina op dusdanig afdoende wijze vast, dat het geheel tegen den sterksten orkaan bestand is. Hij heeft pientere bruine oogen en scherpe gelaatstrekken, eenigszins verzacht door een onverwachten wipneus die aan zijn uiterlijk iets zorgeloos geeft.

Toen Reggie een jaar of zes geleden in Leiden zijn artsexamen deed, stond ik pas aan het begin van mijn studie. Hoewel we dus vrij veel in leeftijd verschillen, hebben we altijd uitstekend samen overweg gekund. Den laatsten keer dat ik hem sprak, was bij gelegenheid van zijn promotie. Als ik me goed herinner heeft hij een dissertatie geschreven over de psychologie van den moordenaar of een dergelijk onbehaaglijk onderwerp, die in vakkringen sterk de aandacht trok.

Na dien tijd heb ik hem nooit meer ontmoet. Wel hoorde ik nu en dan door gemeenschappelijke kennissen over hem spreken en las een enkele maal zijn naam in de krant, in verband met de opheldering van den een of anderen moord. Zoo vernam ik dat hij zich geheel aan de crimineele psychopathologie had gewijd, waarvoor hij zich bijzonder scheen te interesseeren. Er werd gefluisterd dat hij de man was, die een paar ingewikkelde moordzaken tot een goed einde had weten te brengen, hoewel hij meestal geheel achter de schermen bleef en zelden genoemd werd. Ik had me stellig voorgenomen om hem, wanneer ik hem te gelegener tijd eens zou ontmoeten, te vragen wat of er van al die praatjes nu eigenlijk waar was en hem niet eerder los te laten voor hij een paar spannende moordgeschiedenissen uit zijn repertoire ten beste had gegeven, zonder te vermoeden dat ons weerzien onder dergelijke dramatische omstandigheden zou plaats vinden.

Met zijn schrandere oogen kijkt hij me uitvorschend aan.

‘Hoe kom jij op deze sinistere plek verzeild?’ informeert hij. In het kort verklaar ik hem hoe de zaak in elkaar zit. Hij

luistert belangstellend en blijft, nadat ik heb uitgesproken een oogenblik in gedachten verzonken.

‘Zoo, dus je logeert hier. Ben je een vriend van meneer Carols? Gek, die naam komt me bekend voor.’

‘Heelemaal niet gek,’ zeg ik. ‘Hemel, je kent Lucien Carols toch nog wel uit Leiden? Hij was zoo bekend als het stadhuis. Of wacht eens even, het is toch wel mogelijk dat je hem niet meer gekend hebt. Hij kwam een jaar later aan dan ik. We hebben toen een tijdlang samen op kamers gewoond. Hij heeft zijn candidaats rechten gepresteerd, maar is er toen mee uitgescheden. Blijkbaar geld genoeg om niets te doen. Een jaar of wat heb ik niets van hem gehoord, maar toevallig liep ik hem een paar maanden geleden tegen het lijf en sindsdien zijn we weer tamelijk bevriend.’

‘Zoo zoo,’ knikt Reggie peinzend. ‘Nu, misschien is het wel een geluk dat ik je hier ontmoet. Ken je de familie Van Meursen al lang?’

Ik leg hem uit dat het de vierde of vijfde keer is dat ik hier logeer en dat mijn kennismaking met de familie zich beperkt tot het oppervlakkige.’

‘Nou ja,’ antwoordt Reggie, ‘maar in elk geval ben je dan toch beter van de familieverhoudingen, die me nogal ingewikkeld lijken, op de hoogte dan ik, die hier vandaag voor het eerst ben.’

‘Zoo ingewikkeld zijn ze niet,’ troost ik, ‘maar je moet het weten. Lucien en Dorothee Carols zijn uit het eerste huwelijk van hun moeder. Ze is later hertrouwd met Henri van Meursen en Elly en Dithmar zijn kinderen uit dit tweede huwelijk. That's all. Eenvoudig of niet?’

‘Heel eenvoudig ja, en leeft die eerste man van mevrouw Van Meursen nog?’

‘Ja, dat weet ik niet. Het is allemaal al meer dan twintig jaar geleden, moet je rekenen. Ik weet niet of ze zijn weduwe

was of dat ze gesepareerd zijn, maar ik veronderstel het eerste, want Lucien en Dorothee zijn heelemaal door hun pleegvader opgevoed.'

'Enfin, dat is natuurlijk gemakkelijk na te gaan. Maar nu wat anders: je weet misschien dat ik, hoewel niet als officieel persoon, toch in sommige gevallen die me interesseeren, met de politie samenwerk.'

'Is deze zaak je opgedragen?' vraag ik belangstellend.

Reggie haalt zijn schouders op.

'Het lijkt er in elk geval wel wat op,' antwoordt hij nonchalant. 'Vanmorgen werd ik opgebeld door mijn vriend, commissaris Verhagen, die officieel met het onderzoek van den moord belast is. Hij kent mijn abnormale neigingen en vermoedde dat dit wel iets naar mijn gading zou zijn. Op zijn verzoek heb ik hem hierheen vergezeld en ik moet zeggen, dat de zaak me wel de moeite waard lijkt. Tot dusverre is alles ten minste nog in een waas van geheimzinnigheid gehuld.

Het zou me misschien van nut kunnen zijn als een vertrouwd persoon me eenigszins over de diverse bewoners van dit huis kon inlichten. Daarom, als je er voor voelt, zou je m'n taak met je onschatbare kennis van zaken kunnen verlichten.'

Deze ironische manier van spreken is een van Reggie's hebbelijkheden, die ik me nog van vroeger herinner en die ik hem graag vergeef.

Zonder ook maar een oogenblik te denken aan de eventueele gevolgen die de consequenties van mijn woorden kunnen zijn, ga ik gretig op zijn voorstel in.

'Natuurlijk wil ik je van dienst zijn als dat kan, graag zelfs! Heb je al iets bijzonders ontdekt?'

Reggie grinnikt geamuseerd.

'Ik heb den moordenaar nog niet te pakken, als je dat

soms bedoelt.' Hij wacht even en vervolgt ernstig: 'Zooals ik zei, het belooft een belangwekkend geval te worden. Het slachtoffer werd in zijn slaapkamer op bed gevonden, maar er zijn teekenen die er op wijzen dat de moord niet in dat vertrek heeft plaats gehad.'

'Waar dan wel?' vraag ik nieuwsgierig.

'Voor zoover ik de bijzonderheden zelf weet, zal ik ze je straks wel vertellen,' antwoordt Reggie. 'Ik zal je nu niet langer van je welverdiende lunch afhouden. Als je zorgt om halfdrie in de voorkamer te zijn, dan kan je het verhoor met je tegenwoordigheid luister bijzetten.'

We scheiden met een handdruk en ik ga de eetkamer binnen, waar de anderen reeds op me wachten.

Hoofdstuk II
De feiten

Dithmar van Meursen, die aan tafel tegenover me zit, vertoont een sprekende gelijkenis met zijn tweelingzuster Elly. Het eenige waarin ze opvallend verschillen is de uitdrukking van hun oogen. Deze is bij Dithmar fel, bijna dweepziek. Als ik ga zitten richt hij bij wijze van begroeting een oogenblik het woord tot me, met zijn lage stem, die jongensachtig onbeheerscht klinkt, en spreekt verder gedurende den heelen maaltijd geen woord.

Mijn plaats is tusschen Elly en Cado Vermeer. Het gesprek vlot niet erg en niemand schijnt honger te hebben, uitgezonderd Cado, die ondanks haar huilbui van een half uur geleden, een eetlust demonstreert alsof ze een hongerstaking van een week achter den rug heeft.

Lucien staart afgetrokken voor zich op zijn bord en geeft nauwelijks antwoord wanneer hem iets gevraagd wordt. Dorothee geeft haar aanvankelijke pogingen om iets naar binnen te krijgen weldra op en begint een sigaret te rooken, die ze na een paar trekken te hebben gedaan, weer uitdrukt. Rudolf begint vrij tactloos een verhaal over een anderen moord, dien hij eens heeft meegemaakt of misschien maar voor deze gelegenheid improviseert, maar niemand luistert naar hem en zijn vrouw geeft hem al gauw een wenk dat hij zwijgen moet, waaraan hij haastig gevolg geeft.

Iedereen is al lang klaar als, Cado op haar gemak haar zesde kadetje smeert. Het lawaai waarmee ze mes en

vork hanteert, is het eenige geluid dat de stilte verbreekt.

Lucien steekt een sigaret op en is zoo in gedachten verzonken, dat hij den lucifer vergeet uit te blazen en hem zoo lang vasthoudt, tot het vuur zijn vingers schroeit.

Maar eindelijk is ook Cado blijkbaar voldaan. Ze zegt: 'Neen, dank je lieve,' tot Elly, die haar met een spottend uitnoodigend gebaar de broodschaal voorhoudt en richt vervolgens het woord tot Lucien:

'Wanneer is de begrafenis?'

Hij schrikt verward op uit zijn overpeinzingen.

'Pardon, eh.... vroeg je iets?'

Cado herhaalt haar vraag. Lucien antwoordt niet direct,

'Dat is nog niet vastgesteld,' zegt hij eindelijk langzaam. 'Ik wilde er juist straks over praten.'

'Ik wil maar zeggen, dat je er niet te lang mee moet wachten, met die hitte,' zegt ze fijngevoelig.

Lucien zwijgt en even later wordt de zitting opgeheven.

Daar het pas twee uur is en ik dus nog een half uur den tijd heb, voor het verhoor een aanvang neemt, ga ik naar boven om mijn kamer op te zoeken. Deze bevindt zich op de eerste verdieping, evenals de vertrekken der diverse gezinsleden, uitgezonderd de kamer van Lucien, die een etage hooger ligt. Om lange beschrijvingen te vermijden, lasch ik hier een plattegrond van de eerste verdieping in, die voor een goed begrip der situatie niet overbodig is.

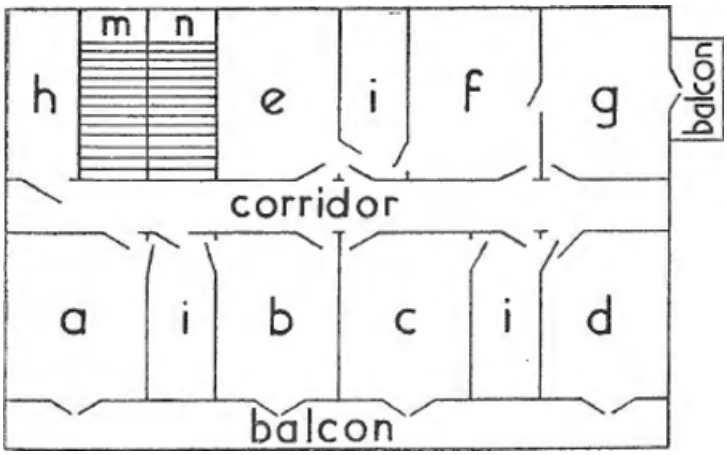

a. Slaapkamer v.d. Vermeers
b. Slaapkamer van mij
c. Slaapkamer van Dithmar
d. Slaapkamer van Henri
e. Slaapkamer van Elly en Dorothee
f. Slaapkamer van Mona
g. Mona's boudoir
h. Diepe hangkast
i. Badkamers
m. Trap naar beneden
n. Trap naar boven

Ik scharrel wat rond in een van mijn koffers, ofschoon ik eigenlijk niets noodig heb en ga vervolgens op het balcon staan om een sigaret te rooken. Ik blijf daar tot een paar minuten voor halfdrie, verlaat dan mijn kamer om naar beneden te gaan.

Op de trap ontmoet ik Reggie. Hij zit op een van de onderste treden en bekijkt den Smyrnalooper met een aandacht die me noodzaakt om ook te kijken.

‘Zoek je iets?’ informeer ik, nadat ik voor mezelf heb uitgemaakt, dat er voor een gewoon sterveling niets bijzonders te ontdekken valt.

Hij kijkt op en knikt. Daarna houdt hij iets, geklemd tusschen duim en wijsvinger tegen het licht. Het is een dotje bruingrijs haar, dat zoo gezien wel van een mensch afkomstig kan zijn.

‘Ze hebben vergeten om de trap te doen,’ grinnikt hij.

‘Aardig idee van je,’ knik ik. ‘Ze zullen het erg op prijs stellen, zoo'n hulp in de huishouding met al die drukte. Als ik jou was dan zou ik even om een stofzuiger vragen, allicht dat het dan wat vlugger gaat.’

Reggie staat op en deponeert zijn vondst zorgvuldig in zijn portefeuille.

‘Heb je niets te doen?’

Ik schud van neen.

‘Kan ik je misschien helpen?’

‘Op het oogenblik nog niet.’ We wandelen samen naar beneden.

‘Maar als je er voor voelt, dan kan ik je voor het verhoor begint alvast van een en ander op de hoogte brengen, zoodat je zoo aanstonds weet waarover het gaat.’

We gaan de voorkamer binnen. Het is een groot en langwerpig vertrek, met aan den zijkant een soort van glazen uitbouwsel, waarin een verzameling van tropische planten staat.

Voor een der ramen bevindt zich de man, die zich vanmorgen bij mijn aankomst als commissaris Verhagen heeft voorgesteld. Ik heb hem toen ten gevolge van de verwarring van het oogenblik slechts vluchtig opgenomen en bekijk hem nu nauwkeuriger. Hij is een man zooals men er dagelijks tientallen van ontmoet, zonder dat ze ook maar den geringsten indruk achterlaten. Hij is klein en mager en heeft peper-en-zoutkleurig haar. Zijn kleeding is gewoon, niet erg netjes, maar ook niet slordig, doodgewoon. Hij draagt een lorgnet op zijn neus en een groene Parker in zijn vestzak en verder

valt me niets aan hem op, dat het vermelden waard is.

Reggie maakt aanstalten om ons aan elkaar voor te stellen, maar als dit niet meer noodig blijkt, nemen we plaats aan de vierkante tafel die in het midden van de kamer staat.

'Ik ben van plan om je eenigszins wegwijs te maken,' begint Reggie gewichtig, nadat hij me een Engelsche sigaret heeft opgedrongen, 'omdat het me wel gewenscht lijkt, ons van een....' Hij kucht, '.... van een medewerker te verzekeren in het huis waar de misdaad heeft plaatsgevonden. Om verschillende redenen ben jij hiervoor de aangewezen persoon. Ten eerste logeer je hier en kun je je dientengevolge vrij en zonder op te vallen in huis bewegen, ten tweede ken je de diverse huisgenooten langer dan vandaag en bovendien ken ik je en weet ik dat je te vertrouwen bent.'

Hij zwijgt en ik buig, terwijl ik probeer om een gevleid en tevens verheugd en dankbaar grimas op mijn gelaat te voorschijn te tooveren, tot Reggie me wenkt dat het zoo mooi genoeg is.

'Het is heel goed mogelijk,' gaat hij verder, 'dat je alleen al door goed op te letten wat er om je heen gebeurt, in staat zal zijn om belangrijk tot de oplossing van den moord bij te dragen, temeer omdat ik de overtuiging heb, dat de moordenaar, als hij niet in dit huis woont, dan toch iemand moet zijn die van de plaatselijke omstandigheden, de ligging der verschillende kamers enz. terdege op de hoogte is. Alle feiten, voor zoover aanwezig, wijzen in die richting. Ik zal je....'

Op dit oogenblik wordt er geklopt en op Reggie's 'Binnen!' verschijnt Dithmar.

'Neemt u me niet kwalijk als ik soms stoor,' begint hij rad. Hij doet een schrede in de richting van de tafel, kucht zenuwachtig en vervolgt dan:

'U heeft ons toch laten verzoeken om in de tuinkamer te wachten tot u ons noodig heeft voor het verhoor, nietwaar?'

En als Reggie knikt: ‘Ik wilde u vragen of u er misschien ook bezwaar tegen zoudt hebben als ik even uitga. De kwestie is dat ik voor vanmiddag een afspraak heb gemaakt, die ik onmogelijk telefonisch kan afzeggen, zoodat ik wel genoodzaakt ben om het even mondeling te doen. Ik heb er al over gedacht om den knecht te sturen, maar bij nader inzien is de zaak daarvoor te gecompliceerd. Daarom hoop ik dat u me nog een half uur kunt missen, langer zal het waarschijnlijk niet duren.’

Hij zwijgt en kijkt Reggie vragend aan. Deze knikt welwillend.

‘Welzeker, u kunt nu wel even gaan. Ik denk niet dat ik u binnen het eerste uur noodig zal hebben.’

‘Dank u.’

Dithmar maakt een lichte buiging en draait zich om. Even later hooren we het geluid van een wegrijdenden auto.

‘Zou het nu niet verstandiger zijn geweest....’ begint Verhagen.

Reggie schudt nonchalant zijn hoofd.

‘Wel neen; als de jonge man werkelijk een afspraakje moet afzeggen is er geen enkele geldige reden waarom hij dat niet zou mogen doen en voor het geval dat hij iets anders in den zin heeft, kom ik dat gauw genoeg te weten.’

Hij staart een oogenblik peinzend op de nagels van zijn rechterhand. Dan:

‘Ik zal je nu even in 't kort van den stand van zaken op de hoogte brengen. Voor zoover we weten heeft de moord gisteravond omstreeks elf uur plaats gevonden. Het wapen waarvan de moordenaar zich bediende was een Javaansche kris, die oorspronkelijk temidden van andere soortgelijke voorwerpen in de hal aan den muur hing. Hoewel het nog niet met zekerheid valt te zeggen, geloof ik, dat de kris daar pas vandaan is genomen, enkele oogenblikken vòòr den moord. Ik

maak dit op uit het feit dat ze haastig van haar plaats werd gerukt, zoodat de kram waarmee ze aan den muur was beves tigd meegetrokken werd en op den grond viel. Dit zou er op kunnen wijzen dat de moord plotseling, als het ware in een opwelling, een vlaag van woede of iets dergelijks geschiedde en in dat geval zou de misdaad natuurlijk even goed door een vreemde begaan kunnen zijn. Gebeurde ze echter volgens een van te voren uitgewerkt plan, dan pleit dit tevens voor de veronderstelling dat de moordenaar den weg wist in het huis, een veronderstelling die door de verdere feiten wordt bevestigd: hij kende de inrichting van het huis en de verzameling wapens in de hal, zoodat hij geen moeite hoefde te doen om zich vooraf van een extra wapen te voorzien. In dit geval, namelijk dat hij de kris reeds in gedachten voor zijn doel had uitgekozen, ligt het voor de hand dat hij haar rustig liet hangen waar ze hing, op een plaats waar hij haar ieder oogenblik voor het grijpen had. De heftigheid waarmee hij het wapen ten slotte van den muur rukte, bewijst dan slechts dat hij haast had om zijn plan ten uitvoer te brengen en dit zou zeer goed verklaarbaar zijn, omdat hij in een huis, bewoond door zooveel menschen, ieder oogenblik de kans liep om gestoord te worden. Weliswaar geloof ik niet dat er op dat oogenblik veel menschen in huis waren, maar....' Hij zwijgt en tipt bedachtzaam de asch van zijn sigaret.

'Enfin, dat zal bij het verhoor nog wel aan het licht komen,' vervolgt hij. 'Het lichaam werd vanmorgen om tien uur gevonden door den huisknecht. Het was nog geheel gekleed.'

'Op de schoenen na,' corrigeer ik.

'Ja,' knikt hij, 'op de schoenen na, maar op het oogenblik van den moord droeg het slachtoffer geen schoenen, doch pantoffels en die heb ik teruggevonden in de papiermand in de bibliotheek.'

'Hoe kwamen ze daar verzeild?'

‘Wacht even! Maak me niet in de war! Toen het lichaam gevonden werd, stak de kris er nog in. De punt van het wapen drong tusschen de derde en vierde rib tot het hart door. De dood moet onmiddellijk zijn ingetreden. Bovendien vertoonde het achterhoofd van het lijk verschillende kneuzingen. Deze bevestigden het vermoeden, dat reeds in me opkwam toen ik de pantoffels vond, namelijk dat de moord niet in de slaapkamer maar in de bibliotheek heeft plaats gevonden en dat de moordenaar vervolgens het lichaam bij de voeten de trap op heeft gesleurd. Die kneuzingen van het achterhoofd ontstonden, doordat het tijdens het vervoer herhaaldelijk tegen de treden van de trap bonsde.’

‘Maar nou snap ik nog niet waarom hij die pantoffels....’

‘Dat is toch nogal eenvoudig,’ doceert Reggie. ‘Als iemand lage pantoffels draagt en je pakt hem bij zijn voeten en sleurt hem een eind voort, dan schieten die pantoffels allicht van zijn voeten af. Ik veronderstel dat dit gisteravond ook inderdaad zoo gebeurd is. Gemakshalve heeft de moordenaar ze toen maar in de prullenmand gestopt. Dat hij nog de moeite nam om dit te doen, in plaats van ze eenvoudig op den grond te gooien, bewijst niet zoozeer de ordelievendheid van den dader als wel zijn streven om de misdaad zoo lang mogelijk verborgen te houden. Trouwens, dat heele vervoer van het lichaam van de bibliotheek naar de slaapkamer had geen andere reden. Natuurlijk bewijst het feit dat het lijk netjes op zijn eigen bed werd gelegd de bekendheid van den moordenaar met de ligging der kamers. Het is dan ook volstrekt niet uitgesloten, dat hij hier op dit oogenblik in huis vertoeft.’

‘Prettig idee! En die haren die je zooeven op de trap hebt gevonden?’

‘Die sierden 24 uur geleden het hoofd van Henri van Meursen.’

‘En verder?’

‘Dat is alles.’

‘Heb je verder dan heelemaal niets gevonden?’ houd ik teleurgesteld aan. ‘Geen enkele aanwijzing? Geen vingerafdrukken? Of een knoop van de jas van den moordenaar? Of een sigarettenkoker met zijn monogram erop?’

‘Ja,’ peinst Reggie, ‘van een monogram gesproken....’

Hij opent zijn portefeuille en haalt er twee dingen uit. Eerst een wit kanten zakdoekje. Het is sterk geparfumeerd en inderdaad van een monogram voorzien. Het wordt gevormd door de letters C en D. Een seconde later valt het me in dat dit de voorletters zijn van Dorothee Carols.

‘Ja,’ zegt Reggie, als in antwoord op mijn onuitgesproken gedachte, ‘dat is me natuurlijk óók opgevallen. Maar er kan net zoo goed een Dientje Cohen in het spel zijn.’

Een oogenblik is het stil.

‘En wat is dàt voor moois?’ vraag ik nieuwsgierig. Inderdaad is het geen gemakkelijke taak om het onsmakelijke roode propje dat Reggie met voorzichtige vingers op tafel heeft gedeponeerd, met één oogopslag te identificeeren. Maar ten slotte slaag ik er toch in: Het is de bloem van een in elkaar geknepen roode anjelier.

‘Waar heb je die gevonden?’

‘Ik persoonlijk heb alleen het zakdoekje gevonden,’ verklaart Reggie. ‘Het lag in de bibliotheek, op den grond naast het schrijfbureau. Natuurlijk weet ik niet precies hoe lang het er al lag voor ik het daar vond, maar in elk geval kan het niet zoo erg lang geweest zijn, want de vloer daar is gistermorgen voor het laatst gedaan. Die bloem is een belangrijker aanknoopingspunt. Ze werd gevonden in de hand van het slachtoffer, die krampachtig tot een vuist was gebald. Jammer genoeg was ik op dat oogenblik nog niet aanwezig.’ Hij zucht. ‘De vinder was die meneer van der Meer.... of Vermeer.... Ken je hem?’

‘Rudolf Vermeer, bedoel je! Een zwager van Henri van Meursen. Hij en zijn vrouw logeeren hier op het oogenblik, maar ik herinner me niet dat ik ze vroeger ooit heb gezien.’

‘Jammer,’ zegt Reggie. ‘Nou, maar in elk geval: die Rudolf Vermeer was in de nabijheid toen de moord werd ontdekt en blijkbaar heeft hij zoo'n beetje op eigen houtje rondgesnuffeld, voor de politie er was. Daarbij vond hij de bloem. Dat zal bij het verhoor nog wel ter sprake komen.’

Hij kijkt op zijn horloge.

‘Drie uur! We zullen maar beginnen.’

Hoofdstuk III
C.D.

Even later komt Elly de kamer binnen. Ze ziet er hevig geïnteresseerd uit. Blijkbaar beschouwt ze het verhoor als een niet onaangename afwisseling.

‘Neen, dank u, ik blijf liever staan,’ zegt ze op Reggie's verzoek om plaats te nemen, maar even later gaat ze tòch zitten, steekt een sigaret op en knikt welwillend: ‘Begint u maar!’

Reggie kucht.

‘U was, als ik me niet vergis, op het oogenblik van den moord niet thuis?’

Ze kijkt hem aan met katachtig toegeknepen oogen.

‘Als u me eerst eens vertelt, om hoe laat die arme Dad eigenlijk vermoord is.... Neen, zegt u maar niets,’ onderbreekt ze zichzelf, ‘ik weet het natuurlijk wel: Lucien heeft het ons zooeven al verteld. Ik ben trouwens vanaf zes uur 's middags niet meer thuis geweest.’

‘Mag ik u dan vragen, wààr u geweest bent?’

‘Natuurlijk! Even kijken.... O ja! Om een uur of zes werd ik gehaald door Ad van den Bergh. Een vriendje van me. Kent u hem misschien? Enfin dat doet er ook niet toe. We hebben gedineerd in het Carlton. Toen zijn we naar Zandvoort gereden, maar daar was het zóó saai, dat we door zijn gegaan naar Scheveningen. We hebben wat gedanst en daarna wilde Ad nog naar een of andere nachtkroeg, maar dat ging niet door, omdat ik vroeg thuis moest zijn. Ik had al een paar keer herrie gehad over dat genachtbraak. Het werd trouwens

toch nog halfvier, eer ik thuis was, want de wagen had kuren en Ad.... enfin, dat hoort er niet meer bij. Gelukkig had ik den sleutel dezen keer eens niet vergeten en ik ben heel zacht naar mijn kamer geslopen om Dad niet wakker te maken. Ik wist natuurlijk niet....'

Ze zwijgt en bijt zich op de lippen. Dan drukt ze haar sigaret uit in een groote Chineesche vaas en staat op.

'Weet u misschien ook, of hier een van de laatste dagen soms roode anjelieren in huis zijn geweest?' vraagt Reggie.

'Ja, dat zal wel. Waar zie je die in dezen tijd van 't jaar niet? Hemel, wat klinkt dat romantisch,' laat ze er op volgen. 'Nu ik er over nadenk heb ik zèlf nog een boeketje roode anjers boven op mijn kamer rondslingeren, dat Ad gisteren voor me heeft gekocht. Maar dat zal er toch wel niets mee te maken hebben, met den moord, bedoel ik. Hier beneden worden geen anjers geduld, want Mona, mama, kan de lucht niet verdragen. Beweert ze ten minste! Ik heb altijd gezegd, dat het aanstellerij is, maar ze is er niet vanaf te brengen.' Reggie grijnst verstolen.

'Ik geloof, dat het zoo wel voldoende is, juffrouw Van Meursen en ik denk, dat u wel mag vertrekken.'

Hij kijkt vragend Verhagen aan. Deze knikt verveeld.

Elly gaat naar de deur, maar voor ze buiten is draait ze zich nog eens om.

'Roode anjers zijn de lievelingsbloemen van Cleo Dubock,' zegt ze peinzend. 'Ik zou wel eens willen weten....'

Ze zwijgt en trekt rimpeltjes in haar voorhoofd.

'Wie is die juffrouw Dubock?' informeert Reggie belangstellend.

'Mevrouw Dubock,' corrigeert Elly. 'Ze is weduwe.'

Ze blijft staan bij de deur en vervolgt aarzelend: 'Cleo Dubock is een vriendin van mama, of liever gezegd: dat wàs ze. Ik geloof, dat ze elkaar verleden winter in Engelberg

voor het eerst hebben ontmoet. Daarna kwam ze hier een tijdlang veel aan huis en viel erg in den smaak, dat wil zeggen, bij de mannen. Mona zèlf vond haar naderhand ordinair, maar dat kan ook heel goed jaloezie zijn geweest. Ik vond het wel een interessant type. Als u meer van haar wilt weten, doet u beter met Dithmar er over te interpelleeren. Die kent haar beter dan ik.'

Ze draait zich om en opent de deur.

'Een oogenblik nog alstublieft,' roept Reggie haastig.

Hij haalt het kanten zakdoekje dat hij in de bibliotheek heeft gevonden te voorschijn.

'Is dit misschien van u?'

Elly komt terug. Ze neemt het zakdoekje aan en bekijkt het alsof er wonder wat aan te ontdekken is. Nadat ze het tot slot nog beroken heeft, knikt ze resoluut.

'Dat is van Cleo!'

'Weet u dat zeker?'

'Ja natuurlijk. Ik herken het parfum. Dat gebruikt ze altijd. En hier staan haar initialen: C.D. Ziet u wel?'

'Hé ja!' doet Reggie verrast. 'Gunst, dat had ik nog niet gezien. Dat klopt!'

Ze kijkt hem achterdochtig aan.

'Waar heeft u het eigenlijk gevonden?'

'Dat zal ik u misschien later wel eens vertellen. Dank u wel voor uw inlichtingen.'

Elly haalt verachtelijk haar wipneus op, om dan fier weg te wandelen. Verhagen wil nog iets zeggen, maar Reggie wuift het luchtig af.

'Wie volgt?'

Dorothee komt binnen en neemt plaats. Ze zit met haar rug naar den muur en het volle licht valt op haar onnatuurlijk bleek gezicht. Ik heb den indruk dat ze, in tegenstelling met een paar uur geleden, uiterst zenuwachtig is.

‘Wilt u me even nauwkeurig vertellen, waar u gisteravond geweest bent?’

Reggie's stem klinkt zacht en vriendelijk.

Ze denkt een oogenblik na.

‘Gisteravond ben ik op bezoek geweest bij mevrouw Ferguson, de moeder van mijn verloofde. Ze woont in de De Lairessestraat en ik zie haar dikwijls.’

Ze zwijgt en er heerscht een stilte van enkele seconden.

‘Als ik het goed begrijp, heeft u dus uw aanstaanden man niet ontmoet.’

‘O, toch wel.’ Ze heft het hoofd op. ‘Zeker heb ik hem ontmoet, maar pas later op den avond. Het kwam zoo: Hij was van plan om me te komen halen, maar we zijn elkaar misgeloopen. Ik ging om negen uur van huis en ben tot elf uur bij zijn moeder geweest, bij wie hij inwoont. Toen ik op het punt stond om weg te gaan, kwam Frans thuis. Hij bracht me toen naar de Apollolaan. Het zal ongeveer halftwaalf zijn geweest toen ik op mijn kamer kwam.’

‘Dus den tijd tusschen, laten we zeggen kwart voor negen en elf uur, heeft meneer Ferguson gebruikt om van de De Lairessestraat naar de Apollolaan te wandelen en terug,’ peinst Reggie hardop. ‘Ruim twee uur! Vindt u dat niet wat rijkelijk lang voor zoo'n endje?’

‘Tusschen negen en tien heeft hij een onderhoud gehad met mijn pleegvader in de bibliotheek,’ antwoordt ze aarzelend. ‘Tusschen tien en elf heeft hij wat rondgewandeld en om elf uur was hij thuis, zooals ik trouwens reeds zei.’

‘Heeft hij u dat zelf verteld?’

Ze zwijgt even. Uitdagend:

‘Ja natúúrlijk heeft hij me dat zelf verteld! En ik heb geen reden om aan de waarheid te twijfelen.’

‘Neen, neen, natuurlijk niet!’ sust Reggie. ‘Ik wilde u eigenlijk alleen vragen of meneer Ferguson u ook heeft

meegedeeld waarover dat gesprek in de bibliotheek ging.'

'Neen,' zegt Dorothee en het klinkt als een snauw. 'Neen, dat heeft hij me niet verteld.'

'O juist. De verhouding tusschen uw pleegvader en meneer Ferguson was zeker gewoon vriendschappelijk?'

Dorothee wacht geruimen tijd voor ze antwoord:

'Ja, gewóón vriendschappelijk!'

Ik zie dat Reggie haar scherp opneemt, maar als hij spreekt, klinkt zijn stem volkomen argeloos.

'Dan heb ik u verder niets meer te vragen, juffrouw Carols. Ik dank u wel. Zoudt u misschien zoo goed willen om uw broer Lucien even hier te sturen?'

Dorothee knikt en verdwijnt. Direct daarop komt Lucien binnen.

Hij heeft het ietwat opzichtige costuum van vanmorgen verwisseld voor een stemmig colbert. Zwijgend neemt hij plaats.

'U hebt me al verteld, dat u gisteravond op het tijdstip van den moord niet thuis was,' begint Reggie.

Lucien knikt.

'Ik ben gisteren om zes uur 's middags weggegaan en pas vanmorgen om een uur of acht teruggekomen.'

'Vertelt u me even, alstublieft in het kort, waar u geweest bent.'

Lucien begint vlot te spreken:

'Ik was bij een van mijn vrienden op een verjaarsdiner geïnviteerd.'

Hij noemt een adres, dat Reggie noteert.

'Omdat ik me later op den avond niet erg wel voelde, ben ik daar blijven slapen. Vanmorgen om acht uur ongeveer was ik weer thuis. Ik heb me verkleed en ben toen naar het station gereden om hier,' een knik in mijn richting, 'mijn vriend meneer Oudenraedt, van den trein te halen. Pas toen we tegen

één uur thuis kwamen hoorden we wat er gebeurd was.'

'Juist,' zegt Reggie. 'Maar vertelt u me eens, u voelde zich niet erg wel, zei u immers! Was die ongesteldheid dan van zoo onschuldigen aard, dat u vanmorgen weer heelemaal in orde was?'

Lucien glimlacht.

'O ja! De uitdrukking "niet erg wel" is misschien een beetje ongelukkig gekozen. Bij het diner werd namelijk nogal veel gedronken, en hoe het eigenlijk kwam begrijp ik zelf niet precies, want hoewel ik slecht tegen champagne kan, weet ik doorgaans heel goed wat mijn maat is. Gisteren heb ik me blijkbaar daarin vergist. Na tafel voelde ik op een gegeven oogenblik dat het voor den goeden gang van zaken maar beter zou zijn als ik me terugtrok. Ik wilde naar huis rijden, maar m'n vriend vond het beter dat ik niet chauffeerde, voor ik weer wat was opgeknapt. Hij bracht me naar een logeerkamer en toen ik daar eenmaal was, ben ik maar meteen in bed gekropen, want ik voelde me vrij beroerd. Ik ben direct in slaap gevallen en werd pas vanmorgen tegen zeven uur weer wakker.'

Reggie knikt begrijpend.

'Dan zult u ons wel niet veel wijzer kunnen maken!'

Lucien schudt zijn hoofd en ik zie aan zijn gezicht, dat het hem spijt.

'Ik vrees van niet.'

Hij staat op en heeft den knop van de deur al in zijn hand, als Reggie hem nog een vraag stelt:

'Wanneer heeft u uw pleegvader voor het laatst levend gezien?'

Lucien denkt na.

'Dat was gisteren na de lunch, of liever, gezièn heb ik hem toen niet, maar wel gehoord. Hij zat met Rudy, meneer Vermeer bedoel ik, in deze kamer en de deur stond op een kier. Omdat ze nogal luid spraken, ving ik een

paar woorden op toen ik door de hal liep. Dat is alles.'

Reggie kijkt hem onderzoekend aan.

'Was u in staat om uit die paar woorden op te maken waarover het gesprek ging?'

Lucien aarzelt. Blijkbaar verwerkt hij iets.

'Een geldkwestie!' openbaart hij eindelijk.

'Nog iets meer?' dringt Reggie aan. 'Kom, vertelt u ons toch alstublieft alles wat u weet! Alleen daardoor kunt u helpen om het onderzoek te vergemakkelijken.'

Lucien schijnt het intusschen met zichzelf eens te zijn.

'Uit de enkele woorden, die ik kon verstaan, maakte ik op dat mijn pleegvader weigerde om zijn zwager verder financieel te steunen. Ik ben vrij goed van Rudolfs omstandigheden op de hoogte en ik weet, dat hij doorgaans in geldverlegenheid was en dan bij mijn pleegvader om hulp aanklopte. Om de een of andere reden werd zijn verzoek ditmaal geweigerd. Het ging om een belangrijk bedrag en ik vermoed dat hierin dan ook de oorzaak van de weigering lag, te meer omdat de Vermeers, zooals ik al zei, in chronischen geldnood verkeeren. Het spijt me, dat ik dit alles moet zeggen, maar het is de zuivere waarheid.'

'Dank u, dat is werkelijk heel interessant. Acht u meneer Vermeer tot een moord in staat?'

Lucien haalt nadenkend zijn schouders op.

'Dat weet ik niet,' zegt hij langzaam. 'Dat weet ik werkelijk niet. Natuurlijk heb ik me die vraag zelf ook al gesteld, maar ik ben niet tot een bepaalde overtuiging gekomen. Als Rudolf tot zoo'n misdaad in staat geacht moet worden, is het toch de moeite waard om op te merken, dat er, voor zoover ik kan nagaan, voor hem geen enkel redelijk motief bestond om zijn zwager uit den weg te ruimen. Integendeel, zou ik bijna zeggen. Ik ken den inhoud van Henri's testament en Rudolfs naam komt daar niet in voor. Dat wist hijzelf óók! Noch hij,

noch zijn vrouw waren hier in huis bijzonder graag geziene gasten en Henri was eigenlijk de eenige, die ze uit medelijden de hand nog eenigszins boven het hoofd hield. Zijn dood beteekent dan ook voor Rudolf een financieelen slag, want al heeft Henri hem gisteren geld geweigerd, hij zou toch nooit hebben geduld dat zijn eenige zuster zich zou moeten behelpen.'

Reggie knikt.

'Ja, dat klinkt werkelijk heel plausibel, maar hij kan wel in drift hebben gehandeld.'

'O neen!' Lucien schudt zijn hoofd. 'Neen, dat is uitgesloten. Ik ben geen psycholoog, maar voor zoo iets is hij veel te weinig impulsief. Hij zou zich van te voren heusch wel hebben voorgehouden dat hij bij Henri's dood om zoo te zeggen op straat staat.'

'Best mogelijk dat u gelijk heeft. In ieder geval heb ik u verder niets meer te vragen, meneer Carols.'

Lucien maakt een lichte buiging en verdwijnt, waarna het een tijdlang stil is en Reggie er uit ziet alsof hij ingespannen nadenkt.

'We zullen nu eerst maar dien Rudolf Vermeer onderhanden nemen,' is het resultaat van zijn geestelijke concentratie. 'Misschien dat hij in staat is om een nieuw licht op de zaak te werpen.'

Maar deze hoop schijnt aanvankelijk ijdel, want Rudolf Vermeer maakt zeer sterk den indruk, alsof hij zich vast heeft voorgenomen om zich zoo min mogelijk uit te laten omtrent de zaak die hem toch na aan het hart hoort te liggen.

Hoofdstuk IV
Roode anjers en Casanova

‘Gaat u zitten alstublieft,’ verzoekt Reggie minzaam. Rudolf neemt plaats. Hij kruist zijn armen over zijn borst en neemt ons met zijn half dichtgeknepen oogen tamelijk arrogant op.

‘Omtrent de heele moordgeschiedenis kan ik u tot mijn spijt niets meedeelen buiten datgene, wat ik u vanmorgen al verteld heb,’ begint hij. ‘Wij, dat wil zeggen mijn vrouw en ik, hebben vanaf gistermiddag ongeveer vijf uur buitenshuis vertoefd en we zijn pas na middernacht thuis gekomen, op een tijdstip dus, waarop, volgens den dokter, de moord reeds had plaats gevonden. We hebben dan ook geen van beiden iets ongewoons opgemerkt.’

‘Ja, in dat geval kunt u werkelijk niet veel bijzonders hebben gezien,’ geeft Reggie toe. ‘Apropos, waar hebt u den avond eigenlijk doorgebracht?’

Rudolf zet een gezicht alsof deze vraag hem uiterst ongepast voorkomt en het als louter goedheid van zijn kant moet worden aangemerkt, dat hij zich nog verwaardigt haar te beantwoorden.

‘We hebben in Zandvoort in een hotel gedineerd,’ zegt hij afgemeten. ‘Daarna hebben we op het terras van “Riche” gezeten tot ongeveer halfelf. Op den terugweg hadden we een panne, zoodat het halftwee was voor we goed en wel thuis waren.’

‘En bij uw thuiskomst heeft u niets bijzonders ontdekt?’ informeert Reggie opgewekt.

‘Neen, dat heb ik u al gezegd! Alleen de wagen van Lucien stond nog niet in de garage, maar dat is nauwelijks ongewoon te noemen.’

Hij snuift sarcastisch.

‘Dat klopt dan wel zoowat,’ knikt Reggie en vervolgt nadrukkelijk: ‘De moord werd vanmorgen om tien uur ontdekt door den huisknecht. Als ik het goed begrepen heb, was u na hem de eerste, die op de plaats van de misdaad tegenwoordig was. Wilt u dat even nader toelichten, alstublieft?’

Rudolf knikt kort.

‘Ja, zoo was het. Ik kwam juist uit m'n slaapkamer toen die suffe huisknecht de trap opkwam om Henri z'n ontbijt te brengen, zooals hij elken morgen deed. Hij klopte een paar maal, maar kreeg natuurlijk geen antwoord. Nou gebeurde dat wel meer, want Henri leed aan slapeloosheid en gebruikte dikwijls veronal, in vrij groote doses. Toen hij dus op zijn herhaald kloppen niets hoorde, ging hij naar binnen. Ik stond op het punt om naar beneden te gaan, toen hij weer naar buiten rende en brulde alsof hij zelf vermoord werd. Ik heb toen dadelijk de noodige maatregelen genomen om te voorkomen, dat iemand de kamer zou binnengaan en eventueele sporen te niet zou doen.’ Rudolfs stem is doortrokken van een gepasten trots over dit deskundig optreden. ‘U begrijpt trouwens wel, dat iedereen vreeselijk in de war was, zooals te verwachten is van menschen, die nog nooit een lijk hebben gezien.’

‘O juist, en u was aan zooiets gewend.’

‘Ja allicht,’ zegt Rudolf. ‘Ik ben een paar jaar in China geweest: daar zijn ze niet zoo kinderachtig!’

‘En terwijl u die eventueele sporen van den moordenaar bewaakte, hebt u op eigen houtje den stand van zaken maar eens opgenomen.’ Reggie glimlacht gemoedelijk. ‘En wat hebt u bij die gelegenheid zooal gevonden?’

Rudolf zet een verongelijkt gezicht.

‘Wel, dat heb ik u immers vanmorgen, direct na uw aankomst al meegedeeld! Behalve de kris, die nog in het lichaam stak en die ik natuurlijk niet heb aangeraakt om de vingerafdrukken die zich er soms op mochten bevinden, niet te beschadigen, vond ik de roode anjelier, die ik u gegeven heb. Ze was in Henri's vuist geklemd. Van buiten af was er eigenlijk niets te zien, maar de hand was zoo stijf gesloten, dat het m'n aandacht trok. Je leest trouwens dikwijls, dat....’

‘Ja ja,’ valt Reggie hem in de rede. ‘Zeker, dat lees je dikwijls. Hebt u er eenig vermoeden van, vanwaar die bloem afkomstig kan zijn?’

‘Neen, maar ik veronderstel, dat de moordenaar haar droeg en wel op de een of andere wijze aan zijn of haar costuum bevestigd. De stengel is, zooals u opgemerkt zult hebben, heel kort en klaarblijkelijk afgerukt. Het lijkt me dan ook zeer goed mogelijk, dat dit gebeurd is tijdens de worsteling, die aan den moord voorafging.’

Hij aarzelt een oogenblik en vervolgt langzaam:

‘Ik weet natuurlijk niet, of dat wat ik u nu ga vertellen in eenig opzicht met den moord verband houdt, want roode anjers zijn in dit jaargetijde al bijzonder algemeen, maar het schiet me te ginnen, dat ik mijn zwager, even voordat we gistermiddag vertrokken, hoorde telefoneeren over een boeket roode anjers.’

‘Wat hoorde u dan?’

Rudolf wacht even, blijkbaar om de spanning te verhoogen. Dan kucht hij gewichtig.

‘Ik veronderstel, dat hij met een bloemist sprak. Hij gaf ten minste opdracht om een boeket van honderd roode anjers te bezorgen aan een adres, dat ik niet verstaan kon, trouwens, daar deed ik natuurlijk ook niet de minste moeite voor.’

‘Dat spreekt vanzelf,’ zegt Reggie effen. ‘Is er misschien nog iets, dat u toevallig hier of daar hebt opgevangen?’

‘Neen, dat is alles wat ik u zeggen kan.’

Als we weer alleen zijn begint Reggie geluidloos te lachen.

‘Heb je wel opgemerkt,’ vraagt hij, ‘hoe die man alles in het werk stelt, om de verdenking op ongezochte wijze te laten vallen op een hem zoogenaamd onbekende vrouw? Ik moet toegeven dat die mevrouw Dubock me buitengewoon interesseert. Als dat telefoongesprek werkelijk heeft plaats gehad, en ik heb geen reden om aan te nemen dat Rudolf loog, waren de anjers hoogstwaarschijnlijk voor haar bestemd. Enfin, dat zullen we gauw genoeg uitvinden.’

Hij bladert even in zijn notitieboekje en vervolgt:

‘We zullen nu eerst de familie Vermeer maar even afwerken. Ofschoon, veel nieuws zal mevrouw ons niet te vertellen hebben. Ze zal vooraf wel door haar man zijn geïnstrueerd.’

Cado Vermeer ziet er verhit en zenuwachtig uit. Ze wijst de fauteuil, die Reggie haar hoffelijk aanbiedt, van de hand, als zijnde te warm voor den tijd van het jaar en neemt plaats op den rand van een modernen, metalen klapstoel, met het gevolg dat ze via dien rand op den grond terecht komt. We schieten toe om haar weer op te helpen. Gelukkig blijkt ze wel tegen een stootje te kunnen.

Inderdaad brengen haar antwoorden niets nieuws aan het licht. Ze bevestigen alleen die van Rudolf. Spoedig laat Reggie haar vertrekken.

‘Zoo schieten we niet op,’ zucht hij ontmoedigd. ‘Ik heb sterk den indruk dat de verschillende leden van het gezin elk belang hebben bij het niet aan het licht komen van bepaalde details. Laten we hopen dat die Dithmar wat nieuws brengt.’

Deze blijkt echter nog niet te zijn teruggekeerd, hoewel de tijd, dien hij volgens zijn zeggen noodig had voor zijn boodschap, lang verstreken is. In afwachting van zijn komst wordt een begin gemaakt met de ondervraging van het personeel.

De eerste meid, die vervolgens haar entrée maakt, is een

stevige blondine, niet ouder dan 25 jaar. Ze heeft een paar waterig blauwe oogen, die zonder de minste uitdrukking verwezen voor zich uit staren en een paar vierkante schouders, die menig worstelaar haar zou hebben benijd. Boven verwachting ontpopt ze zich als een gezellige praatster.

‘Met z'n hoevelen zijn jullie hier, het personeel bedoel ik?’ opent Reggie het discours.

‘Nou, ik zal u zeggen,’ de gedienstige zet een verongelijkt gezicht, ‘op het oogenblik sta ik er alleenig voor. Marie, dat is de tweede meid, ligt met hooikoorts in bed en de linnenmeid is verleden week weggejaagd. Die had een japon van mevrouw gegapt, een brutale! .... nou!’

Haar gezicht drukt serene minachting uit.

‘Ai!’ doet Reggie ontzet.

De maagd knikt een paar maal ostentatief, voor ze verder gaat: ‘Nou, en dan hebben we nog een knecht, maar daar schiet ik ook niet hard mee op, want die kan amper nog z'n eigen mond vinden. Ik geloof, dat de schrik 'm in z'n beenen is geslagen. De chauffeur is heelemaal een lammeling: die is nog te bang om z'n handen vuil te maken. Hij slaapt hier niet in huis ook!’

Dit laatste schijnt voor haar de deur dicht te doen.

‘Zoo zoo, ja die chauffeurs tegenwoordig....’

Reggie schudt afkeurend zijn hoofd, alsof hij zich in stilte eenige frappante staaltjes van de verdorvenheid dezer categorie van werknemers memoreert.

‘En vertel me nou eens eh.... Hoe heet je ook weer?’

‘Gesina!’

‘Vertel me dan eens Gesina: gisteravond was je toch thuis, niet?’

‘Ja, eigelijk was het m'n uitgangsavond, maar nou met die ziekte van Marie....’

‘Ja natuurlijk, toen ben je maar thuisgebleven om op het huis te passen.’

Ze knikt ijverig.

‘Als *ik* er niet op paste, nou ik geloof dat we dan geen dak meer boven ons hoofd hadden! Iedereen loopt hier zoomaar in en uit.’

‘Och kom! En wie zijn er gisteravond dan zoo al geweest, bij meneer bedoel ik?’

De vrouw denkt na, bij welken krachttoer ze haar onderlip als een centenbak vooruitsteekt.

‘Gisteravond? Alleen meneer Ferguson, de galant van juffrouw Dorothee, zoo gezeid. Die heb ik binnengelaten.’

‘Hoe laat was dat?’

‘Dat kan ik de heeren nu 's precies vertellen,’ antwoordt ze stralend. ‘Ze speelden juist dat moppie van Victoria en d'r huzaar door de radio en dat moet om negen uur zijn afgeloopen. Het was dus even vóór negenen.’

‘Uitstekend,’ prijst Reggie. ‘Daar is werkelijk geen speld tusschen te krijgen. En om hoe laat is hij weer vertrokken?’

‘Ja, dat weet ik niet. Ik zat achter te lezen.’

‘Zoo, hm. Was het een boeiend boek waar je mee bezig was?’

Gesina krijgt een kleur, voor zoover dit op haar paarse wangen is te constateeren.

‘Nou, het was wel een schrikkelijk interessant boek, ziet u! Over Casanova. Ik had het op m'n verjaardag van juffrouw Elly gekregen.’

‘Zoo, ja, dat is een vroolijke Frans,’ beaamt Reggie nadenkend, zonder nader toe te lichten of hij met deze appreciatie Elly, dan wel wijlen Casanova bedoelt.

‘Je hebt dus verder niets gezien of gehoord?’

‘Dat zal ik nou niet zeggen,’ doet Gesina geheimzinnig. ‘Ik ben nog even in de bibliotheek geweest, om te vragen of ik soms nog voor thee moest zorgen. Niet voor meneer, want die

dronk nooit thee, die zat altijd achter de whisky aan, 't is zonde dat ik het zeggen moet, maar ik dacht soms, voor meneer Ferguson....'

'Juist,' onderbreekt Reggie, 'en toen je in de bibliotheek kwam, heb je toen iets van het gesprek gehoord?'

'Nou, gehóórd, gehóórd....' aarzelt Gesina met een gezicht alsof ze te kennen wil geven dat ze doof geboren is. 'Gehoord heb ik eigenlijk niets. Ik kon alleen maar merken dat ze ruzie hadden. Meneer Ferguson sloeg met z'n vuist op tafel en vloekte. Maar toen ik binnenkwam hielden ze hun mond.'

'Heel verstandig,' oordeelt Reggie. 'En verder?'

'Verder niets,' zegt ze bot. 'Toen ging ik naar boven. Ik had den heelen dag hard gewerkt, ziet u?'

'Casanova,' prevelt Reggie.

'Wat zeg-u?'

Hij kucht.

'Dus toen mevrouw Dubock kwam, was je niet meer beneden?'

'Neen,' zegt ze vlot, 'toen was ik al boven.'

'Hoe weet je dan, dat ze er geweest is?'

De meid kijkt hem beteuterd aan. Hakkelend brengt ze een paar onsamenhangende woorden uit, terwijl ze zenuwachtig aan haar schort frommelt.

'Beste kind,' zegt Reggie, 'met de autoriteiten mag je niet spotten, dat weet je wel! Vertel me nu maar vlug alles wat je weet, dat is in je eigen belang.'

Aldus aangemoedigd begint ze haar verhaal, in het begin met horten en stooten, later, als ze blijkbaar meer zelfvertrouwen krijgt, vlotter.

'Nou, zooals ik al zeg, om kwart over tien ben ik naar boven gegaan. Ik....'

'Hoe wist je, dat het precies kwart over tien was,' onderbreekt Reggie.

Gesina haalt gepikeerd haar schouders op.

‘D'r benne toch klokken in huis, zeker?’

‘Dat is waar,’ geeft hij toe.

‘Nou dan, toen ik al goed en wel op m'n kamer was, ging ik weer naar beneden.’

‘Waarom? Zoo maar voor de aardigheid? Of doe je een vermageringskuur?’

‘Wel nee, een vermageringskuur, ben u nou....?’ De maagd grijnst bot. ‘Neen, ik had m'n boek beneden laten liggen en ik dacht zoo bij mezelf....’

‘Ja ja,’ zegt Reggie haastig. ‘Ik begrijp het al: Je had Casanova vergeten en wilde nog wat lezen in bed. Daarom ging je weer naar beneden, hè? Ga nu maar verder, een beetje vlug alsjeblieft, want we hebben niet veel tijd.’

‘Ik lees nooit niet in bed,’ zegt Gesina beleedigd. ‘Dat is trouwens niet gezond ook, maar ik dacht zoo bij me eigen: als die lamme knecht dat boek in handen krijgt, kan ik er verder naar fluiten en daarom ging ik weer naar beneden om het te halen. O zoo!’

‘En toen?’

‘Nou, toen ik op de trap stond werd er gebeld: twee keer heel vlug achter elkaar. Ik dacht: wat zullen we nou hebben! 't Ken de melkboer toch niet wezen! Pal daarop gaat de deur van de bibliotheek open en doet meneer zelf open. Nou, toen snapte ik wel vanzelf dat het mevrouw Dubock moest zijn, want anders had meneer heusch niet opengedaan. Is dat logisch of niet?’

Ze zwijgt en knikt voldaan.

‘En toen bleef je natuurlijk op de trap staan luisteren,’ vult Reggie begrijpend aan.

‘Luisteren!’ herhaal Gesina verachtelijk. ‘Ik was heelemaal niet van plan om te luisteren, op m'n woord van waarachtig niet, maar ik snapte wel, dat meneer niet wilde weten,

dat hij mevrouw Dubock in de bibliotheek ontving. Nou, die pret wilde ik 'm laten. Dat doe je allicht als dienstbode zijnde, nietwaar?'

'Allicht,' beaamt Reggie. 'Je bleef dus staan uit piëteit. En wat hoorde je toen?'

'Niet veel,' bekent ze spijtig. 'Mevrouw Dubock leek me nogal zenuwachtig, trouwens, meneer was ook al zoo'n zenuwknobbel. Afijn, ze zei dan, dat hij niet had moeten opbellen en dat ze eigenlijk gek was dat ze nog kwam, nou en daar had ze gelijk in ook. En toen smoest meneer iets van trouwen of trouwdag of zooiets, weet ik veel! en ook iets van roode anjers, maar dat snapte ik niet erg goed, want ze praatten nogal zacht. En toen zegt zij heel duidelijk: 'Ja ja, dat is ook zoo. Het is erg lief van je, dat je daaraan hebt gedacht, maar je bent zoo verschrikkelijk onvoorzichtig. Nou, en verder kon ik niets verstaan, want toen ging de deur van de bibliotheek dicht.'

Gesina zwijgt om het effect van haar woorden op te nemen en lacht voldaan.

Verhagen schrijft ijverig in zijn boekje en Reggie kijkt of hij op punt staat om het perpetuum mobile op te lossen.

'Dat zal dus zoo ongeveer om halfelf geweest zijn,' zegt hij eindelijk peinzend.

'Justement,' zegt de maagd. 'De klok in de hal sloeg net toen ik weer op de trap stond om naar boven te gaan.'

'En waarom heb je ons dat allemaal nu niet dadelijk verteld?' vraagt Reggie verwijtend. 'Je begreep toch zeker wel, dat het erg belangrijk was?'

Ze zwijgt en kijkt verlegen vóór zich.

'Ik mocht het niet zeggen,' bekent ze eindelijk. 'Meneer Dithmar heeft het me verboden.'

'Zoo, deed hij dat?'

Reggie kijkt haar peinzend aan. Gesina knikt heftig, met een vuurrood hoofd. Dan rad:

‘Vanmiddag na de luns komt-ie op me af en vraagt met een gezicht of hij me op wil vreten, of mevrouw Dubock gisteravond op bezoek is geweest. Ik zeg neen, want ten slotte heeft meneer Dithmar daar niets mee te maken, waar of niet? Toen zegt-ie: dat lieg je! en hij kijkt me zoo gemeen aan, dat ik me bijna doodschrik. Pas op, zegt-ie nog, dat je daar met niemand over kletst, want dat zou je leelijk kunnen berouwen. Nou, ik hield maar liever m'n mond hè? Meneer Dithmar moet je nooit tegenspreken, dat is net zoo'n halve wilde als hij eenmaal goed kwaad is.’

Reggie knikt goedkeurend.

‘Goed,’ zegt hij kortaf. ‘Je kunt nu wel gaan, maar denk er aan dat je met niemand praat over de dingen, die we hier vanmiddag besproken hebben.’

‘Ik praat nooit nergens over,’ spreekt Gesina fier en na deze geruststelling verdwijnt ze ijlings.

Hoofdstuk V
Voetsporen

De stemming waarin de meid ons achterlaat is eenigszins gemengd. Reggie schijnt tamelijk opgewekt, maar Verhagen heeft het uiterlijk van één, die een stad van drie letters in Zuid-Nigerië noodig heeft voor een kruiswoordraadsel en z'n atlas niet kan vinden.

Zooals gewoonlijk verbreekt de eerste het zwijgen.

'Zonder de confidentie's der keukenprinsessen zou het aantal onopgeloste misdaden minstens dubbel zoo groot zijn, als het op het oogenblik al is,' profeteert hij.

'Waag eens een gokje!' sla ik voor. 'Wie is het?'

Hij heft bezweerend zijn hand op.

'In onze branche wòrdt er niet gegokt, jongmensch, daarvoor is onze verantwoordelijkheid te groot. Hier!' (Hij tikt op zijn voorhoofd). 'Hier zitten de kwaliteiten, die ook dìt geval tot een goed einde zullen brengen: Menschenkennis, combinatievermogen, logische bewijsvoering....'

'Die mevrouw Dubock soms? Wat denk je?'

'Ik denk,' antwoordt hij koeltjes, 'dat het een tamelijk absurd idee van je is. Heb je wel eens een vrouw ontmoet, die er haar werk van maakt om lichamen van minstens tachtig kilo trappen van achttien treden op te slepen? Bovendien, hoe kan je verwachten, dat ik m'n oordeel al klaar zou hebben, terwijl we nog niet eens alle getuigen hebben gehoord en het onderzoek dus nauwelijks begonnen is!'

Ik zie de waarheid hiervan in en zwijg.

De huisknecht en de chauffeur, die hierna verhoord worden, weten niets nieuws te vertellen. Als de laatste vertrokken is, kijk ik op mijn horloge: Het is al vijf uur en na informatie blijkt, dat Dithmar nog steeds niet is teruggekeerd. Aangezien hij, mevrouw Van Meursen uitgezonderd, de laatste is die nog gehoord moet worden, verlaten we het vertrek, op voorstel van Reggie, die een paar plaatsen van het huis nog aan een nader onderzoek wil onderwerpen.

In de hal ontmoeten we Dorothee, die juist van boven is gekomen. Ze ziet er zorgelijk uit. Zoodra ze ons ziet, komt ze op ons af.

'Mama heeft me opgedragen om u mee te deelen, dat ze zich nu wel in staat voelt om u een oogenblik te woord te staan, dat wil zeggen: op haar kamer.' En als Reggie 'Heel graag!' zegt: 'Zal ik U dan maar even voorgaan?'

We volgen haar de trap op.

De kamer waarin Mona van Meursen zich bevindt, ligt aan den achterkant van het huis. Het is een soort van klein boudoir, ingericht met den verfijnden smaak van een wereldsche vrouw.

Als we binnenkomen ligt Mona op een divan voor het raam, het bovenlichaam door een stapel bonte kussens gesteund. Ze is gekleed in een elegante zwartzijden pyama. Het gelaat is matbleek en harmonieert treffend met heur platina-blonde haar. Hoewel ze reeds vier volwassen kinderen heeft, is Mona nog steeds een mooie en vooral een interessante vrouw. Haar houding kenmerkt zich door een volmaakte beheersching.

Ik, die haar reeds van vroeger ken, begroet haar het eerst, spreek een paar woorden om mijn deelname aan haar verlies uit te drukken en stel vervolgens de twee anderen aan haar voor.

Mona knikt. Met een vermoeid gebaar verzoekt ze ons

plaats te nemen. Er is een korte pauze, waarna Reggie het woord neemt:

‘We begrijpen volkomen mevrouw, dat onze tegenwoordigheid u onder de gegeven omstandigheden uiterst pijnlijk moet zijn. Ik geef u de verzekering, dat we uw bereidwilligheid om ons te woord te staan op prijs stellen en we u geen oogenblik langer zullen lastig vallen dan voor het onderzoek noodzakelijk is.’

Hij wacht even. Als Mona in haar zwijgen blijft volharden, gaat hij verder:

‘Om te beginnen zou ik u willen verzoeken, ons in het kort mee te deelen, waar u den avond van gisteren hebt doorgebracht.’

Ze denkt even na voor ze antwoordt en als ze eindelijk spreekt, klinkt haar stem als uit de verte en doodelijk vermoeid. Herhaaldelijk sluit ze tijdens het spreken gedurende een paar seconden de oogen, als om haar woorden nauwkeurig te overwegen.

‘Een deel van den avond heb ik doorgebracht in het Paviljoen Vondelpark. Er werd een weldadigheidsfeest gegeven. Ik ben ongeveer kwart voor negen van huis gegaan. De chauffeur heeft me gebracht. Ik had hoofdpijn en voelde me ook verder niet heelemaal in orde. Ik zou dan ook niet gegaan zijn, als ik er niet eenigszins verplicht toe was geweest. Ik zat namelijk in het comité, dat den avond georganiseerd had. Daarom, omdat ik me niet zoo goed voelde, ben ik niet lang gebleven. Ik denk dat het ongeveer kwart voor elf was toen ik vertrok, ik was ten minste precies om elf uur thuis.’

Ze zwijgt en staart met strakke oogen naar het plafond. Ik zie dat Reggie haar scherp observeert.

‘Houdt u me ten goede mevrouw, maar hoe wist u dat het precies elf uur was?’

‘O, heel eenvoudig,’ antwoordt Mona, zonder hem aan te zien. ‘Toen ik binnenkwam, stond de deur van de bibliotheek wijd open en het licht brandde, hoewel er niemand binnen was. Omdat ik veronderstelde dat men het licht bij vergissing had laten branden, zooals wel meer gebeurt, wilde ik het uitdoen, maar draaide per ongeluk aan het verkeerde knopje, dat correspondeert met de verlichting van de electrische klok, die in de bibliotheek recht tegenover de deur hangt. Daarbij zag ik onwillekeurig hoe laat het was. Zooals ik al zei, het was elf uur precies. Ik draaide toen beide lichten uit en ging naar boven.’

‘Herinnert u zich misschien ook of de bibliotheek in orde was, ik bedoel of alles op z'n gewone plaats stond, geen stoelen omver gegooid of iets dergelijks?’

‘Neen, dat is me niet opgevallen.’

‘Dus verder heeft u niets bijzonders gemerkt, geen geluid gehoord?’

‘Neen. Of ja, misschien toch, ofschoon het nauwelijks iets bijzonders genoemd kan worden. Op het oogenblik dat ik de lichten uitdraaide, hoorde ik dat boven een deur vrij hard werd toegeslagen. Dat is alles.’

‘Misschien kunt u ook zeggen, van welke kamer het de deur was?’

‘Neen, dat zou ik niet kunnen zeggen,’ antwoordt Mona onverschillig. ‘Het kan elke willekeurige deur geweest zijn. Ik heb er trouwens verder absoluut geen aandacht aan geschonken, zooals vanzelf spreekt.’

‘O juist.’

Reggie kijkt zwijgend naar buiten. Er valt een pijnlijke stilte. Ik vraag me af, waarom hij de zitting niet voor geëindigd verklaart. Het is duidelijk dat Mona, zoo ze al iets bijzonders weet of vermoedt, in geen geval meer zal uitlaten dan ze zelf wil en ook geen vrouw is om zich door strik-

vragen in het nauw te laten drijven. Plotseling draait hij zijn hoofd weer in haar richting en kijkt haar strak aan.

‘U bent dus nadat u thuiskwam niet meer in de kamer van meneer Van Meursen geweest. Begrijpt u me alstublieft niet verkeerd. Het is niet mijn bedoeling om indiscreet te zijn, maar dit is voor het onderzoek werkelijk van het grootste gewicht.’

Zijn stem klinkt zacht en nadrukkelijk.

Weer sluit Mona haar oogen en een oogenblik klemt ze haar lippen vast op elkaar, maar onmiddellijk daarop krijgt haar gezicht de oorspronkelijke, koude uitdrukking.

‘Neen,’ antwoordt ze beslist en laat er hard op volgen: ‘De verhouding tusschen mijn man en mij was in den laatsten tijd van dien aard, dat we elkaar liever zoo weinig mogelijk ontmoetten. Ik vertel u dit, omdat u het anders toch wel gehoord zoudt hebben.’

Reggie staat op, waar ik hem in stilte dankbaar voor ben. Verhagen en ik volgen zijn voorbeeld.

‘Dan blijft me niets anders over, mevrouw, dan u te bedanken voor uw inlichtingen.’

Mona knikt kort.

‘Ik wensch u succes met uw onderzoek,’ zegt ze en er ligt een snijdende klank in haar stem die me onaangenaam aandoet.

Als we een oogenblik later weer in de gang staan schudt Reggie mistroostig zijn hoofd.

‘Ik heb me nooit voor vrouwenkenner uitgegeven, maar deze vrouw vertegenwoordigt het zooveelste vraagteeken in deze sombere geschiedenis.’

Hij zucht en gaat diepzinnig verder:

‘Ik heb er zoo'n idee van, dat, als ik wist wat zìj weet en om de een of andere geheimzinnige reden voor ons verborgen tracht te houden, het raadsel van den moord geen raadsel meer zou zijn.’

‘Als je dat nu al wist, was er verder geen aardigheid meer aan,’ zeg ik troostend en uitsluitend om hem wat op te monteren, maar Reggie miskent mijn goede bedoeling en kijkt me verwijtend aan.

‘Lieve hemel, demonstreer toch niet zoo, dat je pas uit de collegebanken bent ontsnapt en je entrée in het harde leven feitelijk nog moet maken. Wie spreekt er nu van “aardigheid”, als het gaat om een ingewikkelde moordzaak, waarbij ongeveer alle menschen van wie je redelijkerwijs zou mogen verwachten dat ze alle pogingen in het werk zouden stellen om je bij de oplossing van het raadsel behulpzaam te zijn, je tegenwerken en de rest heelemaal van niets weet.’

Hij ziet er bepaald zielig uit.

‘Nou ja,’ sus ik, ‘de aardigheid is natuurlijk relatief. Het zou anders wel een dankbaar onderwerp zijn voor een film, vind je niet? Greta Garbo, als mevrouw Dubock, de geheimzinnige vamp....’

‘Ja, leuk,’ beaamt Reggie grimmig. ‘En Watt en ½ Watt als de vroolijke moordenaars. Zooiets bedoel je zeker?’

Hij schudt medelijdend het hoofd.

In de hal neemt Verhagen afscheid, nadat hij een paar minuten op zachten toon met Reggie heeft gepraat. Deze troont me mee naar den tuin.

‘Ik heb Verhagen overgehaald om het bezoek aan mevrouw Dubock aan mij toe te vertrouwen,’ begint hij. ‘Tegen het diner ga ik haar opzoeken. Ik geloof dat ik dan de meeste kans heb om haar thuis te treffen. Als je wilt, mag je wel van de partij zijn.’

Ik knik zwijgend en hij gaat verder:

‘Misschien dat Dithmar nog voor dien tijd thuis komt. Eigenaardig dat hij zoo lang wegblijft. Dat afzeggen van die afspraak schijnt niet zoo vlot van stapel te loopen.’

Al pratend bereiken we de achterzijde van het huis en

ontmoeten hier Elly, die zich in gezelschap van een sportief uitziend jongmensch den tijd voor het diner kort met het drinken van cocktails. Zoodra ze ons ziet springt ze op uit haar stoel en loopt ons een paar schreden tegemoet.

'En wat is het laatste nieuws? Heeft u al iets gevonden?'

Ze stelt den jongeling aan ons voor. Het blijkt haar vriend Ad van den Bergh te zijn, in wiens gezelschap ze, naar ze bij het verhoor heeft verklaard, den vorigen avond heeft doorgebracht. Hij vindt het noodig om ons te condoleeren; misschien verkeert hij in de veronderstelling, dat hij met een paar familieleden te doen heeft en dit zal dan wel de reden zijn waárom hij zich forceert tot het uitbrengen van een paar vriendelijk bedoelde onbenulligheden.

'Let u maar niet op hem,' zegt Elly aanminnig. 'Hij is wat zenuwachtig.'

De jongen bloost en begint te stotteren.

We wandelen verder.

De lucht is bewolkt. Het is tamelijk drukkend en erg warm. Ik wil juist voorstellen om weer naar binnen te gaan omdat dat zinnelooze gedrentel in den tuin op mijn zenuwen begint te werken, als Reggie plotseling blijft staan en even later neerhurkt.

Op deze plaats grenst een bloemperk direct aan den muur van het huis. Daarboven zijn twee vensters met neergelaten gordijnen. In gedachten ga ik na, dat het de ramen van de bibliotheek moeten zijn: de kamer waarin volgens Reggie de moord heeft plaats gehad en die hij heeft afgesloten om er zeker van te zijn, dat alles in den oorspronkelijken toestand blijft.

In de weeke aarde, vlak onder een der ramen, staan twee diepe voetafdrukken.

Hoofdstuk VI
De man die binnenvalt

Na een tijdje staat hij op.

‘Wat zeg je ervan?’

‘Daar heeft iemand gestaan!’

Reggie knikt bemoedigend.

‘Eigelijk ben je niet eens zoo dom,’ prijst hij.

Hij bukt zich om een paar sigarettenpeukjes op te rapen, die in de buurt van de voetafdrukken op den grond liggen. Het zijn er vijf en Reggie monstert ze aandachtig, waarna hij ze voorzichtig in zijn portefeuille stopt.

‘Wie van de huisgenooten heeft daar gisteravond gestaan en in de bibliotheek geloerd?’ vraagt hij op een toon alsof ik erbij ben geweest.

‘Waarom een van de huisgenooten?’ tracht ik hem te vangen. ‘Ze kunnen net zoo goed van den tuinman zijn.’

Maar Reggie is vasthoudend, wanneer hij zich eenmaal iets in het hoofd heeft gezet.

‘De tuinman zou zijn voetsporen wel weer hebben weggeharkt; dat doet elke fatsoenlijke tuinman en bovendien: die sigaretteneindjes vertellen me ook het een en ander. De man in kwestie moet daar ongeveer een half uur hebben gestaan. De laatste sigaret heeft hij, direct nadat hij haar had opgestoken, weer weggegooid. Waarschijnlijk gebeurde toen datgene waarop hij stond te wachten. Uit het feit dat ze niet vanzelf verder is opgebrand volgt met groote

waarschijnlijkheid dat het op dat moment regende. En wanneer heeft het voor het laatst geregend?'

'Twee weken geleden. Je zult dus iets anders moeten verzinnen!'

'Bij jullie in Leiden misschien!' veronderstelt Reggie verachtelijk. 'Hier in Amsterdam heeft het gisteravond even geonweerd en daarbij zijn een paar druppels gevallen. Alles bij elkaar duurde het hoogstens een kwartier. Ik weet het toevallig, omdat ik juist mijn hond uitliet. Om elf uur was het weer droog. Die sigaret moet dus, grof berekend, tusschen kwart voor elf en elf uur zijn weggegooid. Klopt dat of klopt dat niet?'

'Maar stel nu eens, dat ze eenvoudig is uitgetrapt! Dan zit je met je mooie theorie!'

'Praat niet zoo onwijs!' verzoekt Reggie. 'Dat zou dan toch zeker wel zijn te zien? Neen, ze is gewoon weggegooid, zonder meer. En daarmee basta!'

'Goed. Maar door wie? Want daar gaat het ten slotte toch om!'

'Ja,' knikt hij, 'daar gaat het om. En het is ook niet zoo moeilijk als het lijkt. Het zijn "High Life" sigaretten, dus niet bepaald een merk voor Jan en alleman; ik zou zelfs zeggen: een tamelijk exclusief merk. Als de man in kwestie zich in de naaste omgeving bevindt (en daar zou ik een eed op durven doen), kan het niet zoo lastig zijn om hem op te sporen.'

Ik kan niet ontkennen dat dit tamelijk waarschijnlijk klinkt en houdt dus mijn mond.

Nadat hij de voetafdrukken heeft opgemeten en de uitkomsten zorgvuldig in zijn zakboekje genoteerd, wandelen we verder.

'Ben je al in de bibliotheek geweest?' vraagt hij even later. En op mijn ontkennend antwoord: 'Dan wordt het

tijd dat je daar eens komt. We kunnen er nu wel even heen; het is toch nog te vroeg om naar mevrouw Dubock te gaan.'

De bibliotheek is een ruime, vierkante kamer, die in duister is gehuld, als gevolg van het feit dat de gordijnen sinds den vorigen avond niet zijn geopend. Reggie draait het licht op. Het vertrek is eenvoudig gemeubileerd. In het midden staat een groot schrijfbureau van massief eikenhout, daarnaast een zware, staande schemerlamp. In een der muren is een ingebouwde haard, waarvoor een paar clubfauteuils staan. Verder zijn alle wanden, uitgezonderd die van den buitenmuur, met boeken bedekt. Tusschen de twee vensters in hangt een schilderij. Het is een ingelijste reproductie van de geboorte van Venus, van Botticelli. De lijst hangt scheef en het glas vertoont een grooten barst.

Deze is het die Reggie's aandacht boeit.

'Ik loop er nu al een paar uur over te piekeren, hoe of dat ding toch wel in dien gehavenden toestand mag zijn geraakt,' bekent hij spijtig. 'Volgens den huisknecht was het gisteren nog intact. Er is heelemaal geen reden waarom het van den muur zou zijn gevallen, want de spijker is zoo stevig dat ik me er aan zou kunnen ophangen, als ik daar behoefte aan had. Ik begrijp dat niet. Dat iemand een moord begaat, soit, daar zal hij dan wel een reden voor hebben, maar waarom slaat hij zoo'n onschuldig schilderij kapot? Het hangt trouwens nogal uit de buurt ook, zou ik zeggen.'

'Maar wie zegt je, dat de moordenaar dat op zijn geweten heeft?' vraag ik ongeloovig. 'Iedereen kan het gedaan hebben. Er kan het een of ander tegen aan zijn gegooid of....'

'Ja zeker, dat kàn!' geeft hij toe en kijkt om zich heen, alsof hij een voorwerp zoekt, dat hiervoor kan hebben gediend. Plotseling begint hij zachtjes te lachen. 'Waarachtig, je hebt nog gelijk ook!'

Hij grijpt de schemerlamp, die naast het schrijfbureau staat en kantelt haar in de richting van den muur. Het bovenste deel van de lamp, dat gevormd wordt door een massieven metalen knop, komt bij deze wenteling midden op het gehavende glas terecht.

'Zie je? Het ei van Columbus! De lamp is eenvoudig omgevallen. Waarschijnlijk zal dat wel gebeurd zijn bij de worsteling, die aan den moord voorafging. De moordenaar heeft haar later weer overeind gezet.'

'Nou, dat heb je dan maar weer schrander ingezien,' prijs ik sarcastisch.

Zijn gezicht krijgt een schaapachtige uitdrukking.

'Je hebt gelijk,' bekent hij, 'ik ben een ezel dat ik het niet direct inzag. Weet je waarom? Kijk maar hier: het stopcontact van de schemerlamp is n.b. ingeschakeld en het licht brandt niet. Waarschijnlijk is de peer dus niet in orde. Ik merk dat nu pas voor het eerst. Het lag toch tamelijk voor de hand, dat er iets met de lamp gebeurd moest zijn, nietwaar?'

Hij schroeft de peer los en bekijkt haar tegen het licht.

'Ja, de gloeidraden zijn op verschillende plaatsen vernield; natuurlijk een gevolg van den schok.'

Hij schroeft de peer weer in de lamp.

'Ziezoo, dat weten we ten minste, ik zou zeggen, dat we nu....' Hij stokt, loopt vlug en geruischloos naar de deur, die hij met een ruk opent.

Dithmar tuimelt binnen. Hij krabbelt overeind en kijkt ons woedend aan, terwijl hij het stof van zijn pantalon klopt.

'Aha, onze jonge vriend,' begint Reggie gemoedelijk. 'Is de boodschap eindelijk naar genoegen afgeloopen?'

Dithmar mompelt iets onverstaanbaars tusschen zijn tanden.

'U komt als geroepen,' vervolgt Reggie onschuldig. 'Wilt

u niet gaan zitten?' Hij wijst op een van de fauteuils voor den haard. Dithmar aarzelt een oogenblik. Hij heeft er blijkbaar niet veel zin in, maar durft niet goed te weigeren. Met een norsch gezicht neemt hij plaats en zoekt, om zich een houding te geven, naar een sigaret. De hand die de lucifer vasthoudt trilt.

'Wat heeft u me eigenlijk te vragen?' vraagt hij heesch.

'Niets bijzonders. Ik zou alleen graag nauwkeurig weten waar u zich gisteravond zooal heeft opgehouden.'

'Dat is dan gauw verteld,' zegt Dithmar. 'Na het diner ben ik uit verveling naar een bioscoop gegaan, naar Tuschinski, om nauwkeurig te zijn.'

'O juist,' knikt Reggie, 'daar ben ik toevallig een paar dagen geleden ook geweest. Die nieuwe film van Maurice Chevalier!' Hij lacht geamuseerd. Dithmar haalt zijn schouders op. 'Die draait niet meer. U bent een week achter. Die zoogenaamde listigheidjes kunt u zich besparen; ik ben Gesina niet!'

Hij doet een verwoeden trek aan zijn sigaret en vervolgt dan: 'Om half tien ongeveer stond ik weer op straat. Ik heb ergens een paar whiskies-soda gedronken en ben daarna naar huis gewandeld. Het was misschien halfelf toen ik in de Apollolaan kwam. Direct na m'n thuiskomst ben ik naar bed gegaan.'

'Toch niet voordat u eerst in den tuin een paar sigaretten had gerookt,' corrigeert Reggie minzaam.

Dithmar bijt zich op z'n lippen. Hij ziet bleek.

'Ja, ik ben even buiten blijven staan,' geeft hij aarzelend toe. 'Ik had een beetje hoofdpijn, maar dat duurde misschien vijf minuten.'

'Misschien ook een half uur,' knikt Reggie. 'Zoo'n half uurtje is gauw verdroomd op een zwoelen zomeravond. Apropos, u had zeker een regenjas bij u?'

Hij kijkt Dithmar onschuldig vragend aan.

‘Neen,’ antwoordt deze koel, ‘toevallig niet!’

‘Eigenaardig,’ zeurt Reggie verder, ‘vreemd dat u zoo maar staan bleef.... in den regen!’

‘Ja, vindt u niet?’ Dithmar stem klinkt ingehouden kalm. ‘Dat is nu eenmaal een liefhebberij van me; ik ben dol op regen.’

‘Ach kom, ja, dan is het natuurlijk vanzelfsprekend dat u.... Om u de waarheid te zeggen, ik dacht eerst, dat u ergens op wachtte.’ Hij glimlacht verontschuldigend. Dithmar haalt zijn schouders op en zwijgt.

‘Ja,’ knikt Reggie' ‘dat had ik me in m'n hoofd gezet. Dom van me! Maar vertelt u me eens, toen u daar zoo in den regen stond, heeft u toen niets bijzonders gezien? Ging niemand het huis in of uit? Mevrouw Dubock bijvoorbeeld? Het zou toch kunnen, nietwaar?’

Dithmar verliest zijn zelfbeheersching en springt op.

‘Wat kletst u toch! Ik zeg u toch al, dat ik maar vijf minuten in den tuin heb gestaan!’

Hij veegt zich met een zakdoek het zweet van het voorhoofd, gaat weer zitten.

‘Windt u zich niet op,’ sust Reggie. ‘Daar is geen reden voor.’ Hij wacht een oogenblik. Nadrukkelijk: ‘U heeft dus niets gezien? Ook niet hier in de bibliotheek?’

‘Neen,’ snauwt Dithmar. ‘De gordijnen waren dicht!’

‘Dat is alles wat ik weten wilde. Ik dank u wel.’ Reggie staat op. ‘O ja, nog dit: wanneer heeft u mevrouw Dubock voor het eerst ontmoet?’

‘Verleden jaar Kerstmis,’ antwoordt Dithmar prompt. ‘Ik logeerde met mama in Zwitserland. Daar hebben we kennis gemaakt. We waren toevallig in hetzelfde hotel. Ik kan nu zeker wel gaan?’

Reggie knikt. ‘Ja, gaat u maar!’

Als we alleen zijn, denkt hij een paar minuten na.

‘Het aantal candidaten dat voor verdenking in aanmerking komt is weer met één vermeerderd,’ zegt hij eindelijk peinzend.

‘Dithmar?’ vraag ik ongeloovig. ‘Kom nou!’

Reggie knikt. Hij gaat zitten en vervolgt: ‘Het lijkt me niet ongewenscht om eens even in het kort den stand van zaken vast te stellen: Op den avond van den moord heeft het slachtoffer, voor zoover we op het oogenblik weten, twee menschen bij zich op bezoek gehad.’

Hij houdt even op om zijn notitieboekje te raadplegen en vervolgt: ‘De eerste is die meneer Ferguson, de fiancé van juffrouw Carols. Ken je hem misschien?’

‘Neen.’

‘Nu, dat doet er ook niet toe. We zullen gauw genoeg kennis met hem maken. De hoofdzaak voor ons is, dat zijn onderhoud met den heer Van Meursen om negen uur begon (volgens de verklaringen van de meid) en dat het waarschijnlijk al eenigen tijd was afgeloopen, toen mevrouw Dubock om halfelf ten tooneele verscheen. Verder weten we dat het gesprek niet van vriendschappelijken aard was, maar waarover het eigenlijk liep, weten we voorloopig nog niet. Het is ongetwijfeld van belang te onderzoeken, wààr meneer Ferguson den tijd, die verliep tusschen zijn vertrek uit de Apollolaan en zijn aankomst in de de Lairessestraat, heeft doorgebracht.

Mevrouw Dubock, die, zooals ik al zei, om halfelf verscheen, kwam blijkbaar op verzoek van Henri van Meursen zelf. Dit ten minste leid ik af uit het feit dat hij haar verwachtte en ook daaruit, dat ze min of meer met tegenzin kwam en tamelijk zenuwachtig was. De verhouding tusschen die twee is op het oogenblik nog vrij raadselachtig, maar zal misschien worden opgehelderd als we haar zoo aanstonds gaan bezoeken. Ze vertrok vóór mevrouw Van Meursen thuiskwam, d.w.z.

vóór elf uur, waaruit volgt, dat de moord tijdens haar aanwezigheid hier of onmiddellijk na haar vertrek plaatsvond. De vraag, of ze er iets mee te maken heeft, moeten we voorloopig onbeantwoord laten.

De eenige van de huisgenooten, die voor zoover we weten op het oogenblik van den moord in de nabijheid was, is Dithmar. Tusschen half elf en elf uur staat hij in den tuin en probeert door het raam van de bibliotheek naar binnen te kijken. Dit zal hem waarschijnlijk ook wel zijn gelukt, want de gordijnen sluiten niet heelemaal en er is een reet van een paar centimeter tusschen. Hij bespiedt dus het onderhoud dat zijn vader met mevrouw Dubock heeft. Waarom doet hij dat? Uit kinderachtige nieuwsgierigheid, of omdat....'

'Wacht eventjes!' val ik hem in de rede. 'Hoe wist je eigenlijk, dat die voetafdrukken van Dithmar waren?'

'Dat wist ik daarnet natuurlijk nog niet met zekerheid,' bekent Reggie, 'maar het lag nogal tamelijk voor de hand.' Hij staat op en onderzoekt den inhoud van het aschbakje, dat op het schrijfbureau staat. 'Zie je wel! Net wat ik dacht: hier is het restje van de sigaret die hij zooeven heeft gerookt. Het merk komt overeen met de peukjes die ik in den tuin heb gevonden. Natuurlijk is dat geen absoluut bewijs, maar in elk geval toch een sterke aanwijzing. Bovendien heeft Dithmar het zelf toegegeven. Voor zoover ik de zaak inzie, is jaloezie de eenige redelijke verklaring voor zijn ongepaste nieuwsgierigheid. Vóór de veronderstelling dat hij verliefd is op die vrouw, getuigt het feit dat hij de meid verboden heeft om over haar tegenwoordigheid op den avond van den moord te spreken. Dit deed hij dan natuurlijk om haar voor eventueele moeilijkheden te vrijwaren.'

'Maar dan lijkt me de zaak toch niet zoo ingewikkeld,' zeg ik lichtzinnig. 'Die jaloezie kan best aanleiding tot den

moord zijn geweest, vooral als je Dithmars heftige natuur in aanmerking neemt.'

'Jawel, maar die roode anjelier die Henri van Meursen in zijn hand hield, is daar toch ook niet vanzelf in gekomen.'

Hij wacht even en kijkt me vragend aan. 'Wanneer draagt een man een roode anjelier?'

Als ik mijn schouders ophaal, gaat hij in gedachten verder:

'Dithmar is een liefhebber van teere, lichte kleuren. Hij draagt een lichtgrijs palm-beach costuum, een witzijden overhemd en een parelgrijze das. Draagt zoo'n man een ordinaire roode anjelier in zijn knoopsgat? Andere oplossing van het geval: De *vrouw* is de schuldige. Ze is de eenige van wie we weten, dat ze een zwak heeft voor roode anjelieren. Dithmar betrapt haar en, hulpvaardig als hij is, helpt hij haar om het lichaam de trap op te sleepen. Hoe lijkt je dat?'

'Houd op met dien onzin,' zeg ik streng. 'Een vrouw als Cleo Dubock begaat geen moord op een man van 58, ten minste niet uit jaloezie, en dat zou het eenige motief kunnen zijn, want geld is uitgesloten. Je leeft niet in het Italië van de Renaissance.'

'Bravo,' valt Reggie bij. 'Dat heb je aardig gezegd!' Hij lacht zijn onuitstaanbaar superioriteitslachje.

'Het klopt ook niet met de openstaande deur van de bibliotheek,' vervolgt hij ernstig. 'De dader of daderes moet alleen zijn geweest. Hij of zij sleepte het lijk naar boven en de eenige afdoende verklaring die ik voor dien krachttoer kan vinden, is het verlangen van den moordenaar om zijn daad zoo lang mogelijk, d.w.z. tot den volgende morgen geheim te houden. Het ligt dus voor de hand, dat hij de bedoeling had om, nadat hij het lichaam naar de slaapkamer had getransporteerd, terug te komen, het licht in de bibliotheek uit te doen en de deur te sluiten. Dat hij dit programma niet volledig kon afwerken, ligt hierin, dat mevrouw Van Meursen net

thuiskwam, toen hij in de slaapkamer van Henri was. Vandaar dat ze de bibliotheekdeur geopend en het licht brandend vindt. Ze denkt hier echter niet verder over na.'

Hij houdt plotseling op en staart in gedachten naar de schemerlamp.

'Dat neem ik ten minste voorloopig maar aan,' mompelt hij. Dan maakt hij een beweging alsof hij een opkomende gedachte met geweld van zich afzet en vervolgt: 'De dader wordt dus door haar thuiskomst verrast en slaat de deur van Henri's slaapkamer vrij onzacht dicht.'

'De rest is wel duidelijk,' zeg ik, om te laten zien dat ik het begrepen heb. ''t Is maar een klein kunstje om via het balcon weer in den tuin te komen. Waren de balcondeuren open toen de moord werd ontdekt? Ja toch zeker!'

'Neen,' grinnikt Reggie, 'het spijt me voor je, maar die waren dicht. De moordenaar is, nadat mevrouw Van Meursen in haar slaapkamer verdwenen was, door de voordeur naar buiten gewandeld, of wel (en dit lijkt me nog waarschijnlijker, want hij zal natuurlijk moe zijn geweest) hij is direct naar bed gegaan.'

Hoofdstuk VII
Mevrouw Dubock is niet thuis

Op dit oogenblik wordt er geklopt en de huisknecht verschijnt. Het is tijd voor het diner. Vragend kijk ik Reggie aan.

'Ja, goed!' zegt hij haastig. 'Meneer Oudenraedt komt direct.'

De man verdwijnt. Het is halfzeven. Reggie staat op.

'Ik moet nu dadelijk naar mevrouw Dubock. Ga jij eerst maar dineeren, anders val je nog van je stokje. Je ziet me vanavond nog wel.'

Hij opent de deur.

'Wacht even, ik ga mee!' roep ik ijverig, want ik ben nieuwsgierig om eindelijk die geheimzinnige Cleo te ontmoeten en heb bovendien geen honger. 'Een oogenblik! Ik zal even Lucien zoeken, om hem te zeggen....' En daar Lucien juist de trap afkomt, om zich naar de eetkamer te begeven, ga ik haastig naar hem toe en leg hem de zaak uit.

Hij begrijpt het dadelijk en belooft me te zullen verontschuldigen. Met een handdruk nemen we afscheid. Nadat Reggie de deur van de bibliotheek weer heeft afgesloten en den sleutel in zijn zak gestopt, verlaten we het huis.

Het weer is omgeslagen. Er valt een miezerige motregen. Voor het huis staat Reggie's roode two-seater. Gedurende den rit spreken we geen woord. Reggie zit met gefronsd voorhoofd aan het stuur en is zoo in gedachten verdiept, dat het maar een haar scheelt of een slagersjongen, die voor ons uit fietst, valt als verkeersslachtoffer. Een eindweegs worden we

begeleid door de krachttermen waarmee het verschrikte jongmensch zijn gemoed lucht.

Cleo Dubock bewoont een flat aan het Daniël Willinkplein, in het gebouw, dat onder den glorieusen naam van 'Wolkenkrabber' bekend staat.

De lift brengt ons naar de zevende verdieping. Een nuffig dienstmeisje met zomersproeten:

'Mevrouw is een kwartier geleden uitgegaan,' is haar antwoord op Reggie's vraag. 'Neen, ik weet niet waar ze heen is en ook niet hoe laat ze terugkomt.'

Blijkbaar verkeert ze in de veronderstelling, dat we na deze informaties zullen aftrekken, maar Reggie heeft andere plannen.

'Dan wachten we,' kondigt hij aan. 'Mevrouw zal wel niet lang meer uitblijven.'

Waarop deze optimistische veronderstelling berust, openbaart hij ons niet. Zonder verdere complimenten stapt hij binnen. Ik achter hem aan.

Het meisje is tamelijk verbouwereerd, maar nadat ze ons van het hoofd tot de voeten heeft opgenomen en blijkbaar in stilte heeft uitgemaakt dat onze tegenwoordigheid, zij het dan niet gewenscht, toch op zichzelf geen gevaar voor haar eerbaarheid oplevert, haalt ze onverschillig de schouders op.

'Net zooals u wilt,' zegt ze effen en sluit de deur. Daarna gaat ze ons voor naar een vertrek, dat blijkbaar als ontvangkamer dienst doet, en laat ons alleen.

Het is een betrekkelijk klein en langwerpig vertrek. Op den vloer ligt een dik tapijt van teere kleur. De inrichting is uiterst smaakvol. Een van de wanden wordt zoo goed als geheel ingenomen door een groote, notenhouten boekenkast. Daartegenover hangt het levensgroote, geschilderde portret van een vrouw. Ze draagt een donkerblauw, zijden avondtoilet en is, hoewel niet jong meer, nog steeds van een treffende schoonheid.

Het meest opvallend zijn de oogen, diep en donker van kleur. De mond is edel gevormd en moet eens heel trotsch zijn geweest. Nu zijn de lijnen week, in overeenstemming met de uitdrukking der oogen, hoewel een eenigszins bittere trek onmiskenbaar is.

'Voilà Cleo,' zegt Reggie.

Hij blijft voor het beeld staan en bekijkt het aandachtig gedurende geruimen tijd. Eindelijk draait hij zich om.

'Neen,' zegt hij langzaam, 'deze vrouw is niet in staat tot een moord, nu niet meer.'

Ik neem plaats op een van de moderne fauteuils, die staan rondom een laag tafeltje, waarop een groote boeket roode anjers prijkt in een tinnen vaas. Reggie, nieuwsgierig als hij is, inspecteert den inhoud van de boekenkast.

'Tel die bloemen even!' zegt hij terloops. Even later begint hij zacht te lachen.

'Een merkwaardige vrouw! Kijk eens, hier staan de complete werken van Schopenhauer en Renan. Ook de klassieken zijn vertegenwoordigd: Marcus Aurelius en nog een paar van die snijers, een heele filosofische bibliotheek. Eigenaardig!'

'Nou, wat zou dat?' vraag ik kregelig, want door zijn praatjes ben ik den tel kwijtgeraakt. 'Dat die boeken daar staan, bewijst nog niets. Ik heb een tante, die Goethe in 36 banden in haar kast heeft en uitsluitend Courts - Mahler leest.'

'Nou ja,' zegt Reggie, 'nou ja....' Alsof hij wil zeggen dat hij mijn tantes wat dat betreft nooit zoo erg hoog heeft aangeslagen, maar hij houdt verder zijn mond en zuchtend begin ik opnieuw te tellen.

Na een paar minuten ploft Reggie op den divan neer; hij heeft een groot, ouderwetsch foto-album, dat in de boekenkast lag, buitgemaakt en bladert er verstrooid in.

'Het zijn er honderd,' besluit ik als resultaat van mijn anjelieren-inspectie.

Hij knikt.

'Dat klopt dan met wat Rudolf vertelde over dat afgeluisterde telefoongesprek.'

Stilte. Reggie amuseert zich met de fotografieën in het album en ik rook een sigaret, terwijl ik me afvraag, hoelang we hier nog zullen moeten blijven zitten voor Cleo thuiskomt. Plotseling geeft Reggie teekenen van innerlijke bewogenheid. Hij buigt zich dieper over het album en fluit zachtjes tusschen zijn tanden. Ik sta op om over zijn schouder heen mee te kijken. De foto die zijn aandacht heeft getrokken stelt een bruiloftsgroep voor, naar de kleeding te oordeelen zoo omstreeks de tachtiger jaren, maar het kan ook wel iets later zijn. Zoo op het eerste gezicht valt me niets bijzonders op en ik ben al tot de conclusie gekomen dat Reggie zich uitsluitend verlustigt in de malle hoedjes op de hoofden der vrouwelijke bruiloftsgasten, als het gezicht van de bruid me eensklaps bekend voorkomt en ik even later tot de ontdekking kom, dat het Cleo Dubock is.

'Wat zeg je er van?' grijnst Reggie.

'Dat is Cleo!'

'Ja, natúúrlijk is dat Cleo,' zegt hij verachtelijk. 'Zie je verder niets?'

'Verder?' Wanhopig tracht ik op de verbleekte foto nog meer bekenden te ontdekken en juist wil ik spijtig bekennen, dat ik verder niets bijzonders zie, als ik een ingeving krijg. Ik bekijk het gezicht van den bruidegom nog eens extra nauwkeurig en ja, ik heb het toch wel eens meer gezien; onder andere omstandigheden, maar toch..... En dan gaat me een licht op.

'Henri van Meursen!'

'Hè hè,' zegt Reggie, 'dat heeft lang geduurd.'

Ik ga zitten. Reggie haalt zijn pijp te voorschijn.

'Dat had je zeker niet gedacht?' zegt hij zegevierend. Dan staat hij op, deponeert het album op tafel, en vervolgt:

‘Ik geloof dat dit voor een en ander een ongezochte verklaring is.’ Hij strijkt zich met de hand over het voorhoofd en gaat pathetisch verder: ‘Mijn hemel, alles zit zoo eenvoudig en logisch in elkaar en wij, arme, blinde schapen, dolen zoekend rond en als we eindelijk iets vinden is het nog puur geluk.’

‘Laat *mij* er buiten,’ verzoek ik, maar hij hoort het niet eens.

‘De zaak is zoo klaar als een klontje: Dithmar, die verleden winter met zijn moeder in Zwitserland logeerde, ontmoette daar Cleo Dubock. Ik veronderstel, dat ze den naam draagt van haar tweeden man, wiens weduwe ze is. Dit verklaart, dat mevrouw Van Meursen niet, althans aanvankelijk niet, weet wie ze voor zich heeft, n.l. de eerste vrouw van haar tweeden echtgenoot.’ Hij zucht. ‘Tja, die ingewikkelde familieverhoudingen tegenwoordig zijn de bron van veel ellende!’

‘Schiet nou maar liever op!’ raad ik. ‘Dadelijk komt ze thuis.’ Als Reggie de vooze plekken van onze samenleving gaat hekelen, is het einde niet te voorzien.

‘Nou ja, de rest is duidelijk, zou ik zeggen. Dithmar vat een jongensachtige liefde op voor die vrouw. Ik geloof, dat ze juist de geschikte persoon is om een jongen van zijn romantischen aard te boeien. Ofschoon ze natuurlijk wel weet dat hij de zoon van Henri van Meursen is, gaat ze eerst op zijn avances in. Dat is zeer verklaarbaar!’

Hij kucht en zet een gezicht alsof de listen en lagen van Cleo Dubock, mitsgaders de geheele psychologie van haar sexegenooten voor hem, Reginald Spoor, plakken gesneden koek zijn.

‘Misschien heeft ze in haar hart een teer plekje voor haar jeugdliefde, Henri, bewaard en vindt ze in Dithmar de trekken terug die haar eens dierbaar waren. Een vrouw van haar temperament heeft er gewoonlijk niets op tegen om haar jeugd, of een surrogaat daarvan, voor de tweede maal te

beleven. Misschien ook, is het haar opzet geweest om door middel van den jongen weer met zijn vader in contact te komen. In dat geval is haar toeleg gelukt. Ja, die laatste veronderstelling lijkt me, den loop der gebeurtenissen in aanmerking genomen, de waarschijnlijkste. Hoe dan ook, als ze weer in Amsterdam zijn, komt Cleo bij de familie van Meursen aan huis. Dat is logisch, omdat ze ook met Mona van Meursen vriendschap heeft gesloten en zelfs erg bij haar in den smaak valt, in het begin ten minste. Op deze manier ontmoet ze Henri van Meursen. Natuurlijk zal hij eerst wel groote oogen hebben opgezet over de nieuwe vriendin van zijn vrouw; misschien heeft hij zelfs een oogenblik geweifeld, maar ten slotte is ook hij niet ongeneigd om het spel voor den tweeden keer te beginnen. On revient toujours.... Goed, tot zoover is alles heel logisch en de rest is het ook. Te laat merkt Mona van Meursen dat ze het paard van Troje in huis heeft gehaald.' (Hier wacht Reggie een oogenblik om me in de gelegenheid te stellen deze stoutmoedige beeldspraak naar behooren te verwerken). 'Het is natuurlijk wel denkbaar dat ze nog steeds niets afweet van de vroegere verhouding tusschen Cleo en haar man, maar in elk geval merkt ze dan toch wel, dat hij haar meer aandacht schenkt dan met zijn plichten van pater familias overeen is te brengen. Natuurlijk is het dan met de vriendschap tusschen de twee vrouwen gedaan. Dit klopt met de verklaring van Elly. Ook de verhouding van Mona tot haar man laat, zooals vanzelf spreekt, het een en ander te wenschen over. Dit heeft ze vanmiddag zelf toegegeven. En ten slotte is ook Dithmar allerminst met den gang van zaken ingenomen. Hij voelt zich door zijn eigen vader benadeeld en dit is des te pijnlijker voor hem, omdat hij niet op de hoogte is van de voorgeschiedenis.

Op den avond van den moord ontdekt hij de samenkomst in de bibliotheek. Hij wacht buiten in den tuin tot de vrouw

vertrokken is, wat, de vijf sigaretten in aanmerking genomen, ongeveer een half uur duurt. Bovendien heeft de dienstbode verklaard dat Cleo om halfelf is gekomen en toen Mona om elf uur thuiskwam was alles al gebeurd. Als Cleo vertrokken is, zoekt Dithmar zijn vader op en verwijt hem zijn gedrag. Tijdens de heftige woordenwisseling die nu volgt, doorsteekt hij hem in een opwelling van woede. Bij de worsteling, die hieraan voorafgaat, trekt het slachtoffer hem een roode anjelier uit het knoopsgat.'

Ik kuch. Reggie werpt me een giftigen blik toe.

'Wat hoest je?!'

'Ik dacht, dat jongelingen met lichtgetinte costuums en parelgrijze dassen zich niet bezondigen aan het dragen van ordinaire bloemen als roode anjers, in hun knoopsgat.'

'Bespottelijk idee van je,' zegt Reggie. 'Wat bliksem, zoo'n sentimenteele blaag als die Dithmar is toch wel in staat om zoo'n bloem in zijn knoopsgat te dragen? Vooral als het de lievelingsbloem is van z'n hartsvriendin. Kom nou! Waar blijft je fantasie?'

'O,' zeg ik tam, 'ja, daar heb je gelijk in.'

Hij knikt en vervolgt zegevierend:

'Na den moord sleept hij het lichaam de trap op en legt het in de slaapkamer op bed. Terwijl hij daarmee bezig is, hoort hij dat er iemand thuis komt. Het is Mona. Hij schrikt en slaat in zijn verwarring de deur van de slaapkamer vrij hard dicht. Daarna verdwijnt hij geruischloos in zijn kamer, terwijl Mona, zonder iets te vermoeden, het licht in de bibliotheek uitdraait, en rustig naar bed gaat.

Waarschijnlijk heeft Dithmar vanmiddag, toen hij uitging om die zoogenaamde afspraak af te zeggen, Cleo opgezocht. Dat zal de meid ons wel kunnen vertellen. Misschien wilde hij haar voorstellen om te vluchten of iets dergelijks, maar daar zal ze wel niet veel ooren naar hebben gehad. Toen hij thuis-

kwam en ons in de bibliotheek hoorde praten, probeerde hij het gesprek af te luisteren, met het bekende gevolg.'

Reggie zucht tevreden.

'Zoo, dat is wat je noemt: de reconstructie van een misdrijf.'

'Alles bij elkaar lijkt het me nog niet erg overtuigend,' zeg ik om zijn zelfgenoegzaamheid niet aan te wakkeren.

'Onzin!' beweert hij. 'Psychologisch zit het uitstekend in elkaar.'

Ik geef het op en knik in goedige bewondering.

'Alleen de bewijzen nog,' zeg ik schuchter.

'O, die komen wel!'

Op dit oogenblik begint de klok te slaan. Het is negen uur en van Cleo Dubock is nog geen spoor te bekennen.

Nog voor de laatste slag is verklonken rinkelt de telefoon. Zonder zich een seconde te bedenken neemt Reggie den hoorn van den haak.

'Ja zeker, daar spreekt u mee,' zegt hij in antwoord op een voor mij onhoorbare vraag. Ik zie dat hij tamelijk verbaasd is.

'Wat zegt u? O, bent u het meneer Carols! Ik dacht al.... Ja, ik kan u zoo onmogelijk verstaan. Wilt u alstublieft wat duidelijker spreken? .... Wat zegt u?'

Zijn mond zakt half open in opperste verbazing.

'Wilt u het misschien nog eens zeggen!' stottert hij.

'O juist, dank u wel. Ja, over een paar minuten zijn we bij u. Zorgt u er vooral voor dat alles blijft zooals het is!'

Hij hangt den hoorn op en staart me aan.

'Dithmar is vermoord!' fluistert hij heesch. 'En Cleo Dubock was in zijn nabijheid.'

Hoofdstuk VIII.
Het licht in de bibliotheek

Hoewel Reggie later stijf en strak volhoudt dat de rit hoogstens vijf minuten heeft geduurd, schijnt het me toe, alsof tusschen het oogenblik waarop de telefoonschel rinkelde en onze aankomst in de Apollolaan een eeuwigheid is verloopen.

Dithmar is vermoord in zijn slaapkamer. Als we binnenkomen staat Verhagen reeds over het lichaam gebogen, dat in het midden van het vertrek op den grond ligt. Als hij ons hoort, richt hij zich op.

'Een schot door het hart. De dokter zal er direct wel zijn.' Het klinkt kort en droog.

Reggie knikt zwijgend. Dan bukt hij zich om een revolver, die naast het lichaam op den grond ligt, op te rapen. Het is een klein, elegant wapen. Terwijl we het bekijken komt de dokter binnen.

Het onderzoek neemt weinig tijd in beslag. De dood moet onmiddellijk zijn ingetreden. De kogel heeft het lichaam aan de rugzijde verlaten.

Terwijl Reggie rondkruipt om het projectiel terug te vinden, komen een paar mannen de kamer binnen. Ze torsen een machtig fotografietoestel en nadat ze even met Verhagen hebben geconfereerd, beginnen ze foto's te maken van het lijk alsmede van diverse meubelstukken in de kamer, die vooraf met een fijn poeder worden overstoven. Ofschoon ik van dergelijke zaken absoluut geen verstand heb, sla ik hun verrichtingen belangstellend gade, totdat ze, als ze klaar zijn,

weer verdwijnen. Het lichaam van Dithmar wordt op bed gelegd en toegedekt met een laken.

Omdat ik bij het verdere onderzoek toch maar in den weg zou loopen verlaat ik het vertrek en ga naar beneden.

In de tuinkamer tref ik een groepje menschen met bleeke, angstige gezichten. Voor het eerst ontmoet ik hier Cleo Dubock, die ik dadelijk herken van het schilderij. Ze zit op een stoel, roerloos als een wassen beeld. Alleen de smalle, nerveuse handen bewegen zich in haar schoot. Haar gezicht is strak als een masker, maar uit de groote donkere oogen spreekt een wereld van smart.

Dorothee ligt op een divan, het hoofd in een kussen verborgen. Haar tengere schouders schokken van ingehouden snikken. Naast haar zit een jonge man, met een symphatiek gezicht, die haar tracht te kalmeeren. Later blijkt me dat het haar verloofde, Frans Ferguson is.

Elly zit op de breede vensterbank. Ze rookt. Haar vingers trillen. Naast haar staat Lucien. Ook zijn gezicht drukt diepe verslagenheid uit.

De sfeer van het vertrek is zoo onheilspellend, dat ik er slechts eenige oogenblikken blijf. Als ik weer naar buiten ga slaat de klok in de hal tien uur. Dan is het stil, doodstil, een akelige, huiveringwekkende stilte. Een oogenblik blijf ik besluiteloos staan en al het gebeurde lijkt me zoo onwezenlijk, dat ik me afvraag of ik geen nachtmerrie heb. De lucht is lauwwarm. Het klamme zweet staat op m'n voorhoofd. Plotseling krijg ik de griezelige gewaarwording dat ik niet meer alleen ben De stilte is door geen enkel geluid verbroken, maar toch is de indruk, dat er iemand achter me staat zoo volkomen, dat ik er niet aan twijfel. Ik voel, dat mijn zenuwen tot het alleruiterste zijn gespannen. Zonder een beweging te maken blijf ik als gehypnotiseerd staan. Ik verbeeld me, neen ik voel, dat een adem langs mijn hals strijkt en ik

geloof dat ik me vaag verwonder, dat ik nog steeds leef.

Een droge kuch verbreekt de betoovering. Met een ruk draai ik me om.... en kijk in het stalen gezicht van den huisknecht.

'Wat sluip je hier rond!' snauw ik geprikkeld.

De man is een en al beleefdheid.

'Neemt u me niet kwalijk meneer, als ik u aan het schrikken heb gemaakt.'

Hij glimlacht verontschuldigend en ik voel dat ik me min of meer bespottelijk heb aangesteld, wat niet bijdraagt om mijn stemming te verhoogen.

'Wat wil je?'

'Juffrouw Dorothee droeg me zooeven op, om u bij uw terugkomst te vragen of u misschien nog iets gebruiken wilde. Ze dacht dat u waarschijnlijk nog niet gedineerd zou hebben. Als u dus soms nog....'

De argelooze manier waarop hij me uitnoodigend toegrijnst, ontwapent me geheel.

'Neen, dank je wel,' antwoord ik berouwvol. 'Het is erg attent van je, maar ik heb hoegenaamd geen honger.'

'Dat kan ik me voorstellen, meneer,' knikt de man begrijpend en wordt dan gemoedelijk: 'Als ik in uw plaats was, zou ik ook geen honger hebben.'

'Waarom in mijn plaats?' vorsch ik achterdochtig.

'Nou meneer, als ik toevallig m'n portie nog niet binnen had, zou ik er geen trek meer in hebben ook.' Hij schudt afkeurend zijn hoofd: 'Twee moorden binnen 24 uur! Ik zeg nog net tegen Gees: 't lijkt hier wel Chicago, zeg ik. Nou, zegt ze, en ìk heb het wel zien ankomme. Ik zeg: Da's flauwe kul, dat ken iedereen wel zegge as 't eenmaal gebeurd is, heb ik gelijk of niet?'

Zijn spraakzaamheid verbijsterd me.

'Ja, je hebt gelijk,' knik ik, 'maar doe me een plezier en praat niet zoo overvloedig. Ik heb hoofdpijn.'

Aldus afgepoeierd draait hij zich om en ik kijk hem na totdat hij in de eetkamer verdwenen is. Dan open ik de voordeur en loop den tuin in. Bij het hek staat een politie-agent op post. Ik wil wel bekennen dat zijn tegenwoordigheid me weldadig aandoet.

Ook buitenshuis is de atmosfeer drukkend. De regen heeft opgehouden, maar de lucht is nog zwaar bewolkt. Af en toe licht het heel in de verte. Het is doodstil, geen blad beweegt.

Langzaam begin ik een wandeling rondom het huis. Op de eerste verdieping zijn slechts twee ramen verlicht, die van de kamers van Mona en Dithmar. Waarschijnlijk is Reggie nog bezig met zijn onderzoek. Ik blijf staan voor het raam van de bibliotheek, op de plek waar we dien middag Dithmars voetsporen in het bloemperk hebben gevonden. Moeizaam tracht ik mijn gedachten te ordenen. Het moet nu 24 uur geleden zijn dat Dithmar op deze plaats op post stond. Wat heeft hij gezien? Ik bedenk, dat het iets geweest moet zijn, dat hij beter niet kon hebben gezien, iets dat waarschijnlijk de directe aanleiding tot zijn dood is geworden; maar voor zoover we weten is Cleo de eenige persoon, die op dat oogenblik bij Henri in de bibliotheek was.

Als bij intuïtie voel ik de absurditeit van het denkbeeld dat plotseling in me opkomt, maar toch: als Cleo inderdaad Henri vermoord heeft, dan is de vreemde houding van Dithmar volkomen te verklaren. Hij moet in een verschrikkelijken toestand hebben verkeerd, aarzelend tusschen zijn liefde voor die vrouw en zijn plicht haar als de moordenares van zijn vader bekend te maken. Wanhopig moet hij haar vanmiddag hebben opgezocht om haar rekenschap te vragen van haar daad. Misschien heeft hij haar gedreigd om alles te zullen verraden. Dat ze hem toen niet direct heeft neergeschoten is heel verklaarbaar, want dan zou de verdenking immers aanstonds op haar zijn gevallen. Ik kan me niet ontveinzen, dat haar tegenwoor-

digheid juist nu, op het tijdstip van den tweeden moord, zacht uitgedrukt, toch wel héél toevallig is.

Met moeite zet ik deze en dergelijke gedachten, die me als het ware overrompelen, van me af. Door de stille avondlucht dringen snerpende klanken van Amerikaansche dansmuziek tot me door. Waarschijnlijk een gramofoon in de aangrenzende villa. Een rauwe negerstem steunt klanken, die niets menschelijks meer hebben. Het zijn deze geluiden die mijn geschokte zenuwen den genadestoot geven. Ik huiver en sta op het punt om, gelijk een opgejaagde haas, naar binnen te rennen, als een ander verschijnsel mijn aandacht trekt.

Zooals reeds gezegd, bevind ik me op dit moment voor het raam van de bibliotheek, de kamer waarin Henri van Meursen vermoord is. De ontdekking die ik doe is deze, dat een smalle streep licht tusschen de gordijnen door naar buiten dringt en verraadt, dat zich daar binnen iemand bevindt. Het duurt eenige oogenblikken alvorens ik me er rekenschap van geef, dat Reggie vóór ons vertrek de deur van de bibliotheek heeft afgesloten en den sleutel in zijn zak heeft gestopt. Voor zoover ik weet, bevindt Reggie zich op dit oogenblik in de slaapkamer van Dithmar. De persoon die zich daar binnen bevindt moet dus in het bezit zijn van een tweeden sleutel. Als dit alles tot me is doorgedrongen, bedenk ik me niet langer. Ik sluip door de voordeur naar binnen en sluit haar zacht achter me. Voor de deur van de bibliotheek blijf ik staan. De sleutel steekt aan den buitenkant in het slot. Hoewel ik ingespannen luister, dringt geen geluid tot me door. Ik sta op het punt om naar binnen te gaan, als ik me bedenk, dat ik in geval van nood over geen enkel wapen beschik. Even overweeg ik nog om zachtjes naar boven te sluipen en Reggie te waarschuwen, maar de angst dat de geheimzinnige indringer bij onze terugkomst verdwenen kan zijn, weerhoudt me ervan deze ingeving te volgen. Het voor de hand liggende denkbeeld

om de deur eenvoudig op slot te doen, en den politieagent in den tuin voor het raam op post te zetten, komt, vreemd genoeg, niet in me op Ik grijp een dikken wandelstok die in den paraplubak onder mijn bereik staat en werp de deur met een vaart open.

Een vrouw staat gebogen over een geopende lade van het schrijfbureau. Als ze de deur hoort opengaan, heft ze haar hoofd op: Ik staar in het doodsbleeke gelaat van Mona van Meursen.

Hoewel ze ongetwijfeld hevig geschrokken is, beheerscht ze zich volkomen. Ze draagt een zwart zijden peignoir die haar bleekheid accentueert, nauw om het lichaam getrokken. Het blonde haar valt in golvende lokken op haar voorhoofd, wat haar uiterlijk iets kinderlijks geeft.

Een paar tellen lang kijken we elkaar zwijgend aan, dan begint ze te spreken met haar lage, vermoeide stem:

'Komt u even binnen alstublieft en doet u de deur achter u dicht.'

Terwijl ze spreekt, sluit ze de lade van het bureau.

'Die stok kunt u wel weer terugzetten waar u hem hebt gevonden,' laat ze er koeltjes op volgen.

Het is een eenigszins onbehaaglijk gevoel om met een stok in de hand tegenover een vrouw als Mona van Meursen te staan. Ik ten minste voel me op dat moment lichtelijk ridicuul. Zwijgend voldoe ik aan haar verzoek, deponeer den stok weer in den bak en treed opnieuw de kamer binnen, de deur achter me sluitend.

Mona staat in gedachten verzonken naast het schrijfbureau. Ze heeft haar armen over de borst gekruisd. Hoewel ik niet weet, wat ze hier op dit oogenblik uitvoert, kan ik een zekere bewondering voor deze vrouw, die zichzelf onder alle omstandigheden zoo volkomen weet te beheerschen, niet onderdrukken. Besluiteloos blijf ik bij de deur staan. De stilte

begint te drukken en ik kan niet zeggen dat ik me bijzonder op mijn gemak voel. Eindelijk schijnt ze tot een besluit te komen.

'Gaat u zitten!' verzoekt ze mat en haar blanke hand wijst op een van de fauteuils voor den haard. Het is dezelfde waarin Dithmar 's middags gezeten heeft toen hij, nadat hij zoo onverwacht de bibliotheek binnenviel, door Reggie werd ondervraagd. Onwillekeurig krijg ik het gevoel van een indringer, wien een verhoor zal worden afgenomen. Mona neemt tegenover me plaats en kijkt me met haar groote, grijze oogen peinzend aan.

'U bent een vriend van mijn zoon Lucien,' begint ze zacht. Ik buig en zwijg, waarna ze vervolgt: 'Als ik me niet vergis, bent u tevens de eenige onpartijdige buitenstaander in deze afschuwelijke zaak, die niet geheel een vreemde voor ons is. Wanneer heeft u Dithmar voor het laatst levend gezien?'

Ik vertel het haar en weer zwijgt ze geruimen tijd. Dan:

'Wat was de indruk dien u van hem kreeg? Nerveus?'

Ze kijkt me gespannen aan.

'Natuurlijk was hij niet heelemaal normaal,' antwoord ik nadenkend. 'Ik geloof dat het àbnormaal zou zijn als hij dat onder de gegeven omstandigheden wel was.'

Ze kijkt me aan alsof ze me niet heelemaal begrijpt.

'Ja, ja, natuurlijk was hij niet normaal,' herhaalt ze toonloos.

'Heeft u er eenig idee van, waar hij vanmiddag is geweest? Ik zag hem wegrijden.'

Ik kuch om tijd te winnen.

'Er zijn teekenen die er op wijzen, dat hij bij mevrouw Dubock is geweest,' begin ik voorzichtig en houd dan op. Nog nooit heb ik een menschelijk gezicht gezien, waaruit zooveel gloeiende haat spreekt als dat van Mona van Meursen op dit oogenblik. Haar anders zoo koel en mooi gelaat is er door verwrongen. De handen zijn krampachtig gebald tot

vuisten, waarop de witte knokkels zich scherp afteekenen.

‘Die vrouw! O, die vrouw!’ fluistert ze. ‘Alles, alles heeft ze me....!’

Een oogenblik blijft ze zoo zitten, daarna ontspannen haar trekken zich. Ze strijkt zich over het voorhoofd.

‘Neemt u me niet kwalijk,’ mompelt ze. ‘Ik lijk wel krankzinnig.’ Ze staat op en ik begrijp tot mijn verlichting, dat ons onderhoud is afgeloopen.

‘Wilt u aan meneer Spoor zeggen, dat ik u beiden morgenochtend om tien uur in mijn zitkamer verwacht. Ik geloof dat ik hem een paar belangrijke inlichtingen zal kunnen verschaffen.’

Bij de deur gekomen wendt ze zich nog eens om.

‘U zult zich wel afvragen, wat ik hier op dit uur zoek. Ik zal het u zeggen: Ik zocht een revolver die hier altijd in een la van het bureau heeft gelegen, omdat ik veronderstelde, dat ik haar vannacht wel eens noodig zou kunnen hebben, maar ze ligt er niet meer. Iemand is me vóór geweest.’

Na deze woorden opent ze de deur en verdwijnt in de hal, me in een toestand van opperste verbazing achterlatend.

Hoofdstuk IX
De verdwenen revolver

Als ik even later weer in de hal sta, kijk ik op mijn horloge. Het is tien minuten over elf. De sleutel van de bibliotheek steekt nog steeds in het slot. Ik draai hem om en steek hem in mijn zak. Juist ben ik besloten om Reggie op te zoeken, als ik op de eerste verdieping een deur hoor open gaan. Even later komt hij, gevolgd door Verhagen, de trap af. Hij ziet er vermoeid maar opgewekt uit. Als hij me ontdekt, komt er een breede grijns op zijn gezicht, die me op dit oogenblik geweldig irriteert.

'Waar is de rest van de familie?' informeert hij.

Ik wijs op de deur van de tuinkamer en vertel hem van mijn ontmoeting in de bibliotheek. Deze schijnt hem slechts matig te interesseeren. Alleen als hij van de verdwenen revolver hoort, knikt hij een paar maal nadenkend.

'Dat klopt wel zoo ongeveer. Wat die belangrijke onthullingen betreft, die zullen wel niet veel om het lijf hebben.'

Na deze woorden stapt hij, door ons gevolgd, de tuinkamer binnen. Het komt me voor, alsof het groepje menschen in dit vertrek, tijdens mijn afwezigheid van ruim een uur, onbeweeglijk is gebleven. Alleen Dorothee is van houding veranderd: ze heeft opgehouden met snikken en zit met behuilde oogen, maar kalm, naast Frans Ferguson. Ons binnenkomen veroorzaakt eenige opschudding. Allen wenden het gezicht naar ons toe en Cado geeft een gil, waarna ze zich met de hand op den mond slaat en uitdagend in het rond kijkt.

‘Dames en heeren,’ begint Reggie, ‘het is noodzakelijk, dat ik eenigen van u in verband met de gebeurtenissen van hedenavond een paar vragen stel. In uw eigen belang verzoek ik u dringend om uw antwoorden van tevoren goed te willen overwegen, en ze zoo kort en duidelijk mogelijk te formuleeren.’

Hij wacht even en ziet den kring rond, maar iedereen zwijgt.

‘Mevrouw Dubock, ik wilde graag bij u beginnen.’

Zijn stem klinkt vriendelijk, verontschuldigend bijna. Cleo richt zich op in haar stoel. Haar gezicht verraadt geen enkele emotie en als ze spreekt, klinkt haar stem vlak en toonloos, alsof ze in een toestand van hypnose verkeert. Reggie kijkt haar een oogenblik peinzend aan.

‘U bent toch degene, die het eerst op de plek van den moord aanwezig was, nietwaar?’

Cleo buigt het hoofd en haalt diep adem.

‘Ja, ik heb hem gevonden.’

‘Waar bevondt u zich, toen het schot afging?’

‘In de gang, voor de deur van zijn kamer.’

‘Wat deed u daar? Ik bedoel, het was toch niet zonder bedoeling, dat u op de eerste verdieping rondliep?’

Hij kijkt haar vragend aan.

‘Neen,’ zegt Cleo gerekt. ‘Neen, natuurlijk had ik een bedoeling. Toen ik hoorde van den moord op Henri, meneer Van Meursen, toen wilde ik Mona opzoeken. Ik dacht dat ik misschien iets voor haar zou kunnen doen en bovendien....’

Ze aarzelt en eindigt haar zin niet. Cado begint zenuwachtig te lachen. Lucien staat op, gaat naar het buffet en schenkt haar een glas water in.

‘Wie bracht u het bericht van den eersten moord?’ vervolgt Reggie als de rust is hersteld.

‘Dithmar.’

‘Vertelde hij u nog iets anders? Bedenkt u zich alstublieft goed; dit is buitengewoon belangrijk.’

Zijn stem klinkt dringend, maar Cleo schudt het hoofd.

‘Neen, hij heeft me niets positiefs verteld. Ik merkte wel dat hij iets op het hart had en erg zenuwachtig was, maar hij wilde niets zeggen.’

Reggie knikt en denkt even na.

‘U bent gisteravond tusschen halfelf en elf uur bij meneer Van Meursen op bezoek geweest, als ik me niet vergis.’

Cado laat het glas, dat ze nog steeds in de hand houdt, met een slag op den grond vallen. Rudolf bukt zich om de scherven op te rapen. Dan is het stil.

‘Ja,’ zegt Cleo eindelijk en ze spreekt zoo zacht, dat ik haar nauwelijks kan verstaan.

‘Toen u weer naar huis ging, werd u buiten in den tuin door Dithmar opgewacht, nietwaar?’ vervolgt Reggie.

Ze knikt sprakeloos.

‘Waarom deed hij dat?’

Cleo aarzelt.

‘Dithmar had geen makkelijk karakter,’ zegt ze eindelijk. ‘Hij verweet me, ten onrechte, zekere dingen.’

Reggie knikt bevredigd en dringt niet op finesses aan. Hij haalt de kleine revolver, die hij naast het lijkt heeft gevonden, te voorschijn.

‘Herkent u dit wapen?’

Het is zoo stil, dat ik Lucien, die naast mij staat, gejaagd hoor ademen. Cleo wordt zoo mogelijk nog bleeker dan ze reeds is.

‘Het is mijn revolver,’ bekent ze moeilijk.

‘Ze werd naast het lichaam gevonden. Heeft u daar een verklaring voor, mevrouw?’

Ik zie dat Cleo op het punt staat om fiauw te vallen.

‘Dithmar had de revolver van me geleend,’ brengt ze

haperend uit. ‘Hij wist dat ik haar in mijn bezit had en vanmiddag toen hij bij me was, vroeg hij haar te leen omdat hij zich volgens zijn zeggen, niet veilig voelde.’

Ze zwijgt en leunt met gesloten oogen achterover in haar stoel. Fijne zweetdruppels parelen op haar voorhoofd. Regie wacht eenige seconden, tot ze de oogen weer opent.

‘Heeft u hem na dat onderhoud nog gezien?’

Ze knikt langzaam.

‘Wanneer?’

Hij bijt het woord af.

‘Vanavond, even voordat de moord plaats vond.’

Fluisterend: ‘Ik voelde me, nadat hij vanmiddag was vertrokken, vreeselijk onrustig. Ik wilde hem vragen waarvoor hij zoo bang was en hem overhalen om er met u over te spreken. Toen ik hier kwam was Dithmar boven op zijn kamer. Ik zocht hem daar op, omdat ik niet wilde dat we tijdens ons gesprek gestoord zouden worden. Het onderhoud duurde tamelijk lang, misschien anderhalf uur, omdat hij halstarrig bleef weigeren om me iets te zeggen. Hij beweerde, dat het gevaarlijk voor me zou kunnen worden als ik iets wist. Maar ten slotte haalde ik hem toch over om alles aan u op te biechten en wel zoo gauw als hij daartoe in de gelegenheid zou zijn. Een oogenblik nadat ik de kamer had verlaten om naar Mona te gaan, klonk het schot en.... en....’

Ze zwijgt en valt bewusteloos terug in haar stoel.

Cado staat op, wankelt. Haar gezicht is blauwpaars van opwinding.

‘Zij heeft het gedaan!’ schreeuwt ze met haar krijschende stem, terwijl ze met gestrekten arm naar het roerlooze lichaam van Cleo wijst. ‘Zij en niemand anders! Waarom arresteeren jullie haar dan toch niet?’

Ze valt neer op haar stoel en begint hartverscheurend te snikken. Pas na geruimen tijd komt ze eenigszins tot bedaren.

Het is middernacht. Ik kijk naar de spookachtig-bleeke gezichten om me heen en vervloek het rampzalige plan dat me in dit huis heeft gebracht, uit den grond van mijn opgekropt gemoed.

Lucien is de eenige van ons, Reggie en Verhagen uitgezonderd, die zijn zelfbeheersching nog niet kwijt is. Hij giet een theelepeltje cognac tusschen Cleo's bloedelooze lippen. Na verloop van een paar minuten slaat ze haar oogen op en kijkt met wezenloozen blik om zich heen. Reggie staat op en neemt met een kalmeerend gebaar haar pols tusschen zijn vingers.

'Voelt u zich weer wat beter?'

Ze knikt zwakjes.

'Het is misschien maar beter als u nu even naar huis wordt gebracht,' vervolgt hij vriendelijk. 'Ik kan mijn ondervraging ook morgen wel voortzetten.' Hij kijkt op zijn horloge. 'Het is trouwens al na middernacht.'

Cleo ziet hem recht in de oogen.

'Als u me nog iets te vragen hebt, doet u het dan alstublieft nu,' zegt ze vastberaden. 'Ik voel me sterk genoeg om u te antwoorden.'

'Zooals u wilt, mevrouw.'

Reggie gaat weer zitten en denkt een oogenblik na, voor hij zijn volgende vraag formuleert.

'Toen u, nadat u het schot gehoord had, de kamer van Dithmar binnenkwam, kreeg u toen direct den indruk dat er een moord had plaats gehad? Denkt u zich den toestand eens even goed in: De revolver, die u Dithmar persoonlijk gegeven had, lag naast het lijk. Lag het dan niet eenigszins voor de hand, dat hier sprake was van zelfmoord?'

Hij zwijgt en ziet haar onderzoekend aan. Het duurt lang voor er antwoord komt. Cleo staart met saamgeknepen lippen voor zich uit. Een paar maal opent ze haar mond, alsof

ze iets wil zeggen, maar zich bijtijds bedenkt. Eindelijk schijnt ze tot een besluit te zijn gekomen.

'Zelfmoord was uitgesloten,' zegt ze beslist. 'Ik weet niet of ik deze overtuiging voldoende kan motiveeren, maar toen ik het schot hoorde voelde ik onmiddellijk dat er een moord had plaats gehad. Toen ik Dithmar verliet was hij stellig van plan om zoo spoedig mogelijk met u over zijn geheim te spreken. Het is toch niet denkbaar, dat hij in de enkele seconden die sinds dat oogenblik verliepen vòòr het schot viel, plotseling van idee veranderde, zelfmoordplannen kreeg en die onmiddellijk ten uitvoer bracht? Ik weet absoluut zeker, dat hij geen oogenblik ook maar aan zelfmoord gedacht heeft. Bovendien....' Ze aarzelt even.

'Nu ik er over nadenk geloof ik niet, dat het geluid van den knal, dien ik hoorde, van mijn revolver afkomstig was.'

Ze sluit haar oogen, alsof ze het moment waarop het schot weerklonk, nog eens wil doorleven.

'Het klonk,' vervolgt ze peinzend, 'alsof er twee schoten na elkaar werden afgevuurd. Maar de tijd die tusschen de twee knallen verliep was zoo ondeelbaar klein, dat ze bijna niet van elkaar waren te onderscheiden.'

Ik geloof wel, dat ik me bij het hooren van deze verklaring verbaasd zou hebben, als ik hiertoe nog in staat zou zijn geweest. Mijn geest is echter door de opeenstapeling van indrukken, die ik in de laatste uren had verwerkt, reeds dermate afgestompt, dat ik, indien ik mijn indrukken in woorden had moeten omzetten, met 'O!' zou hebben volstaan. Reggie evenwel knikt bevredigd, alsof Cleo's woorden zijn vermoedens bevestigen.

'Herinnert u zich nog, of de balcondeur van Dithmars kamer tijdens uw onderhoud open stond?'

Ze knikt.

'Ja, de balcondeur was open, maar het gordijn hing er

voor. Ik herinner me dit omdat het telkens opbolde als de kamerdeur werd geopend.'

'Dan heb ik u verder niets meer te vragen,' zegt Reggie opgewekt. 'Ik denk, dat de chauffeur u wel even thuis zal kunnen brengen.'

Hij kijkt vragend Lucien aan. Deze knikt.

'Ja natuurlijk kan dat, of wacht eens....' Hij aarzelt. 'Ik bedenk me daar, dat ik hem vanavond vrijaf heb gegeven, maar als u nog een oogenblik geduld wilt hebben, mevrouw,' hij wendt zich tot Cleo, 'dan zal ik zelf een wagen uit de garage halen en u even thuis brengen.'

Reggie knikt goedkeurend en Lucien staat op en verwijdert zich.

Reggie onderhoudt zich even fluisterend met Verhagen. Daarna wendt hij zich tot de rest van het gezelschap:

'U kunt nu allen wel gaan slapen. Als ik u nog iets te vragen mocht hebben zal ik dat morgen wel doen.'

Bij het hooren van deze woorden ademt iedereen verlicht op.

Reggie glimlacht.

'U behoeft zich verder niet ongerust te maken,' vervolgt hij bemoedigend. 'Op elke verdieping blijft vannacht een agent op post.' Daarna richt hij zich tot Frans Ferguson:

'Zoudt u zoo goed willen zijn om me nog een oogenblik te woord te staan?'

De aangesprokene knikt zonder veel enthousiasme, terwijl hij Dorothee naar de deur geleidt.

Ik ben in tweestrijd of ik al dan niet naar mijn slaapkamer zal gaan. Ofschoon ik waarschijnlijk nog nooit zoo'n behoefte aan rust heb gehad als op dit oogenblik, behaalt mijn nieuwsgierigheid ten slotte de overhand en besluit ik tot blijven.

Om me wat op te knappen schenk ik me een glas cognac in, steek een sigaret op, zoek een gemakkelijke fauteuil

en maak het me gemakkelijk, terwijl Reggie het vertrek een oogenblik verlaat.

Spoedig is de kamer verlaten op Verhagen, Ferguson en mezelf na. Reggie komt weer binnen en neemt plaats aan tafel.

Frans Ferguson moet naar mijn schatting ongeveer dertig jaar oud zijn. Zijn gezicht is weinig opvallend maar volstrekt niet onknap. Als hij lacht, wat hij echter slechts zelden doet, zijn zijn trekken aangenaam om naar te kijken. Hij is lang en krachtig gebouwd en zorgvuldig, hoewel niet overdreven gekleed.

Reggie begint met het stoppen van zijn korte, doorgerookte pijp, iets wat bij hem altijd den noodigen tijd in beslag neemt. Als hij eindelijk klaar is, steekt hij haar niet op, maar legt haar voor zich op tafel. Daarna wendt hij zich tot Ferguson.

'Aangezien ik tot dusver niet in de gelegenheid ben geweest om u te ondervragen, is het noodzakelijk dat u me om te beginnen eenige inlichtingen verstrekt over de wijze waarop u den avond van gisteren heeft doorgebracht. Zoudt u dat in het kort willen doen?'

Ferguson knikt en begint vlot te spreken. Het is duidelijk, dat hij de vraag heeft voorzien en over voldoenden tijd heeft beschikt om het antwoord naar behooren te prepareeren.

'Gisteravond ben ik om acht uur van huis gegaan,' begint hij. 'Eerst heb ik een vriend, die in de van Baerlestraat woont, opgezocht. Na afloop daarvan wilde ik Dorothee halen. Het was op mijn horloge even over negen toen ik in de Apollolaan aankwam. Dorothee was echter niet thuis. Later merkte ik, dat ze den avond bij mijn moeder in de de Lairessestraat had doorgebracht. In de hal ontmoette ik meneer Van Meursen, die me uitnoodigde om even in de bibliotheek te komen. Daar heb ik tot ongeveer tien uur met hem gepraat. Van tien tot elf heb ik wat rondgewandeld

en om elf uur was ik in de de Lairessestraat, waar ik Dorothee ontmoette, die juist op weg was naar huis. Ik heb haar thuis gebracht en ben daarna direct naar bed gegaan. Dat is alles.'

Hij zwijgt.

'Dat laat aan duidelijkheid niets te wenschen over,' knikt Reggie. 'Wat ik u nog vragen wilde: was de verhouding tusschen u en uw aanstaande schoonvader geheel normaal?'

Ferguson aarzelt.

'Ja, dat wil zeggen, tot voor kort was ze dat inderdaad.'

'En sinds wanneer niet meer?' informeert Reggie langs zijn neus weg.

'Sinds den avond waarop de eerste moord plaats vond.'

Hij schijnt in stilte zijn houding te hebben vastgesteld en vervolgt openhartig:

'De kwestie is namelijk dat ik sedert anderhalf jaar buiten betrekking ben. Ik ben meester in de rechten. Daar ik niet gefortuneerd ben, ten minste niet voldoende om een vrouw als Dorothee, die aan alle mogelijke luxe gewend is, te kunnen onderhouden, oordeelde de heer Van Meursen het beter, dat we onze verloving verbraken. Het was om me dit te zeggen, dat hij me gisteravond in de bibliotheek riep. Hij vertelde me toen, dat hij reeds met Dorothee had gesproken, maar dat deze weigerde om ons engagement te verbreken. Daarom eischte hij van mij, dat ik het zou doen.'

'En wat was daarop uw antwoord?'

'Ik zei hem dat ik er geen oogenblik aan dacht.'

'Nam hij daarmee genoegen?'

Ferguson denkt na.

'Neen,' zegt hij langzaam, 'dat deed hij niet. We hadden een eenigszins heftig gesprek. Ik ben tamelijk driftig uitgevallen,' laat hij er vergoelijkend op volgen.

‘Als ik het dus goed begrepen heb, ontstond er een woordenwisseling en u liep kwaad weg,’ preciseert Reggie.

‘Ja, zoo ongeveer ging het geloof ik wel.’

‘En tusschen tien en elf uur, toen u rondwandelde, heeft u toen niemand gesproken, geen bekenden ontmoet?’

Ferguson schudt zijn hoofd.

‘Neen, ik was tamelijk opgewonden als gevolg van het gesprek en om me wat te kalmeeren liep ik een uur doelloos rond.’ Hij stokt.

‘Dus nadat u het huis om tien uur verlaten hebt, heeft u uw schoonvader niet meer levend gezien,’ constateert Reggie nadrukkelijk en tusschen tien en elf uur bent u niet meer in de Apollolaan terug geweest.’

Ferguson wordt rood van kwaadheid.

‘Dat heb ik u immers al gezegd,’ snauwt hij. ‘Wilt u mij soms van dien moord beschuldigen?’

‘Windt u zich niet zoo op,’ raadt Reggie vriendelijk. ‘Niemand beschuldigt u immers.’

Maar Ferguson is door deze woorden slechts half gekalmeerd. Als hij even later een sigaret opsteekt, beven zijn handen zoo sterk, dat de eerste lucifer uitdooft.

‘Wanneer hoorde u dat Henri van Meursen vermoord was?’ vervolgt Reggie na een kleine pauze.

‘Vanmiddag, om zes uur, Dorothee belde me tegen drieën op, maar ik was toen aan het tennissen in het Vondelpark, zoodat ik het nieuws pas hoorde toen ik thuis kwam. Na het diner heb ik me verkleed om naar de Apollolaan te gaan. Ik was samen met Dorothee in deze kamer toen de tweede moord plaatsvond.’

‘Dank u, dat is allemaal heel gemakkelijk te controleeren. Jammer, dat u voor den tijd tusschen tien en elf uur gisteravond geen alibi kunt opgeven.’

‘Ja, dat spijt mij ook,’ bitst Ferguson.

Reggie staat op.

‘Dan kunt u nu wel vertrekken,’ zegt hij vriendelijk. ‘Apropos, wist u dat Henri van Meursen een revolver bewaarde in de middelste lade van zijn schrijfbureau?’

Ferguson schudt krachtig zijn hoofd.

‘Neen, daarvan was ik niet op de hoogte,’ zegt hij kortaf.

‘Ik zou het u anders ook niet gevraagd hebben,’ verklaart Reggie verontschuldigend, ‘maar sinds den moord op Henri van Meursen was die revolver spoorloos verdwenen en ik heb goede redenen om aan te nemen, dat het een schot uit dit wapen was, dat een einde aan Dithmars leven maakte.’

Hij zwijgt en haalt een groote revolver van een ouderwetsch model te voorschijn. Peinzend bekijkt hij het wapen terwijl hij achteloos met den trekker speelt. Het blauwachtig staal glimt in het licht van de lamp.

‘Het lijkt nogal voor de hand te liggen,’ vervolgt Reggie zijn monoloog, ‘dat de moordenaar van Henri het wapen uit de lade stal en er zich later van bediende. Ongeveer een kwartier geleden vond ik het terug.’

Een onheilspellende stilte volgt op deze woorden. Ferguson schuift zenuwachtig op zijn stoel heen en weer. Hij is het, die het zwijgen verbreekt.

‘Dat is alles natuurlijk buitengewoon interessant.’ Zijn stem klinkt geforceerd kalm. ‘Uitermate interessant, maar ik zie werkelijk niet in wat *ik* met dat alles te maken heb.’

‘O, niet?’ vraagt Reggie.

Hij zoekt zorgvuldig een sigaret uit en knipt zijn aansteker aan.

‘Ik vond de revolver terug in den zak van uw regenjas,’ zegt hij terloops.

Hoofdstuk X
Rudolf heeft hoofdpijn

Na deze woorden is het stil. Ferguson is vuurrood geworden en Verhagen en ik kunnen nauwelijks onze opwinding bedwingen.

Eindelijk staat Ferguson op en doet een paar schreden in de richting van de tafel.

'Maar dat is....'

Hij hapert en beeft zoo sterk, dat ik elk oogenblik verwacht hem tegen den grond te zien slaan. Ten slotte is hij zoo verstandig om weer te gaan zitten.

Reggie knikt begrijpend.

'Zeker, het is heel interessant, dàt wilde u zeker zeggen! Ik ben het volkomen met u eens, maar daarmee is de zaak nog niet afgedaan.'

Hij staat op en bekijkt het wapen in het volle lamplicht.

'Als ik me niet heel sterk vergis, dan hebben we hier inderdaad met het moordwapen te doen. Het is alleen jammer, dat men zich de moeite heeft getroost om het zoo zorgvuldig te reinigen, dat er waarschijnlijk geen vingerafdrukken zullen zijn te constateeren, aangenomen dat ze er geweest zijn.'

Hij zucht en steekt het wapen weer in zijn zak, waarna hij Ferguson een tijdlang observeert met een welwillenden trek op zijn gezicht. De jongeman heeft zich ondertusschen vrijwel hersteld van zijn emotie.

'U bent nu zeker van plan om me te arresteeren,' veron-

derstelt hij kalm, hoewel zijn stem een schorrigen klank heeft.

Ofschoon hij me, na alles wat voorafgegaan is, nogal verdacht voorkomt, heb ik medelijden met zijn verslagen gezicht.

Reggie schudt langzaam het hoofd.

'Als ik u een goeden raad mag geven, gaat u dan zoo gauw mogelijk naar uw bed,' zegt hij gemoedelijk. 'Het is voldoende als u de stad voorloopig niet verlaat zonder onze voorkennis, zoodat we u als het noodig mocht zijn, ten allen tijde kunnen bereiken.'

Ferguson staat op.

'Dank u,' zegt hij moeilijk, 'dank u wel.'

Bij de deur gekomen keert hij zich nog eens om. Hij staat een oogenblik in gedachten, opent zijn mond om iets te zeggen, maar bedenkt zich. Schouderophalend verdwijnt hij in de hal.

Reggie rekt zich ongegeneerd uit, duwt een kussen achter zijn rug en steekt een nieuwe sigaret op.

'Heb je slaap?' informeert hij goedig.

'Neen, heelemaal niet,' gaap ik terug.

Verhagen staat op en wrijft zich demonstratief de oogen uit. Daarna neemt hij afscheid.

'U denkt wel aan onze afspraak?' vraagt Reggie nonchalant.

Verhagen knikt.

'Ja, ik heb alle punten opgeschreven. Alles zal, voor zoover mogelijk, gecontroleerd worden.'

Even later is hij verdwenen.

Het is twee uur in den morgen.

'Wat heb je in de kamer van Dithmar eigenlijk voor bijzonders gevonden?' begin ik, zoodra we alleen zijn.

Reggie glimlacht.

'Iets bijzonders kun je het eigenlijk niet noemen. Er zijn

twee schoten gelost, zooals mevrouw Dubock al verklaardde. Een er van was afkomstig uit haar eigen revolver en afgevuurd door Dithmar zelf. Waarschijnlijk was de kogel voor zijn moordenaar bedoeld, maar ongelukkigerwijze slecht gemikt. Het projectiel drong via het gordijn door de openstaande balcondeur naar buiten en zal wel niet meer te vinden zijn. Het andere schot is uit deze revolver.' (Reggie klopt op een van de zakken van zijn jas, waarin hij het wapen, dat hij in Fergusons regenjas vond, heeft opgeborgen). 'Hier is de kogel!' Hij vischt een klompje lood uit zijn vestzak en weegt het op de palm van zijn hand.

'Dit schot was helaas wèl raak. De kogel doorboorde het lichaam van Dithmar en stuitte af op de radiator van de centrale verwarming.

De moordenaar was in huis toen mevrouw Dubock kwam. Waarschijnlijk wist hij de reden van haar komst, of vermoedde die. Tijdens haar onderhoud met Dithmar stond hij op het balcon en luisterde het gesprek af, wat heel gemakkelijk moet zijn geweest, omdat de balcondeur open stond en het gordijn gesloten was, zoodat hij voor de deuropening kon staan zonder gezien te worden. Als hij hoort, dat Dithmar op aandringen van mevrouw Dubock bekend zal maken wat hij weet, vermoordt hij hem, direct nadat zij de kamer heeft verlaten.

Het is haar geluk dat Dithmar haar niets heeft verteld. Ik veronderstel, dat er in dat geval op het oogenblik **drie** dooden in huis zouden zijn.'

Reggi pauseert even en staat op om zich een glas water in te schenken. Daarna vervolgt hij:

'Dithmar zag zijn moordenaar en begreep, dat het om zijn leven ging. Hij greep zijn revolver en schoot, doch miste. De beide schoten vielen vlak na elkaar, zoodat ze bijna als één schot gehoord werden.

De veronderstelling dat Dithmar iets met den moord op zijn vader had uit te staan, kan nu wel definitief worden verworpen en ook mevrouw Dubock kan worden uitgeschakeld.'

'Dat zie ik nog niet in,' werp ik in het midden. 'Als ze den eersten moord heeft gepleegd uit jaloezie of iets dergelijks, kan ze ook heel goed den tweeden begaan hebben om een lastigen getuige uit den weg te ruimen!'

'Onzin!' zegt Reggie. 'Waarom zou ze een revolver stelen uit de lade naar Henri's schrijfbureau, haar eigen revolver uitleenen aan haar toekomstig slachtoffer en zoodoende de kans loopen om er zelf het hachje bij in te schieten?'

'Je vergeet dat de heele geschiedenis over het uitleenen van die revolver wel gelogen kan zijn. Ze kan best haar eigen revolver hebben gebruikt en die in de verwarring van het oogenblik bij het lijk hebben laten liggen. Om hier een verklaring voor te geven heeft ze toen later dat verhaal maar verzonnen. Kan dat niet?'

'Gunst ja, dat zou kunnen!' Reggie snuift verachtelijk. 'Ze steelt die revolver uit Henri's bureau, hoewel ze 'm heelemaal niet noodig heeft, laten we zeggen: om de zaak ingewikkelder te maken! In Dithmars slaapkamer lost ze in snel tempo twee schoten uit twee verschillende revolvers en in twee tegenovergestelde richtingen, ijlt de kamer uit, komt weer terug en ontdekt dan zoogenaamd den moord.' Hij slaat zijn oogen naar het plafond. 'Je bent te romantisch, beste jongen. In het Italië van de renaissance hoor je thuis!

En voor het geval dat je misschien nog mocht willen opmerken, dat Dithmar zèlf de revolver van zijn vader gestolen kan hebben en daarmee, om zich te verdedigen, een schot op Cleo heeft gelost, moet ik je alweer teleurstellen, want de kogel dien ik je heb laten zien, is wel degelijk afkomstig uit die gestolen revolver: het wapen van Cleo heeft een veel kleiner kaliber.'

Ik geloof wel, dat Reggie zoo nog een tijdje doorredeneert, zich als het ware bedwelmend aan zijn eigen scherpzinnigheid, maar met zekerheid is me daar niets van bekend, omdat ik na deze laatste woorden in slaap val.

Het laatste wat ik me herinner is het hoofd van Reggie, dat me vriendelijk toeknikt.

Als ik ontwaak, dringt de grauwe morgenschemer naar binnen en de regen klettert tegen de ruiten. Ik bevind me alleen in de kamer en alles ziet er buitengewoon troosteloos uit. Met moeite sta ik op en betast mijn stijve ledematen. Ik heb barstende hoofdpijn en een gevoel alsof ik bont en blauw ben geslagen. Het is doodstil in huis op het geluid van de regendruppels na en die stilte heeft iets beklemmends. Ik sleep me moeizaam naar het raam en kijk op mijn horloge, maar het staat stil. Huiverend besluit ik om mijn slaapkamer op te zoeken.

Plotseling ontdek ik een papier, dat met een speld aan de mouw van mijn jas is bevestigd. Het is een brief van Reggie aan mij gericht. Het is vreemd, maar deze ontdekking maakt me onredelijk nijdig. Ze lijkt me een bespotting van het alleszins verklaarbare feit, dat ik tijdens zijn onbelangrijke verhandeling in slaap ben gesukkeld. Ik vertel mezelf, dat het hoegenaamd niet te pas komt om slapende vrienden voddige briefjes op de mouw te spelden en neem me voor om hem op ondubbelzinnige wijze het ongepaste van zijn handeling onder het oog te brengen.

Het pamflet bestaat uit slechts één regel: ‘Zorg dat je om tien uur weer paraat bent.’

Ik frommel het briefje tot een prop in elkaar en verlaat het vertrek om naar boven te gaan. De klok in de hal slaat half vijf en ik reken uit, dat ik nog vijf uur kan slapen.

Op een stoel bij de trap zit een politieagent; zijn hoofd is op zijn linkerschouder gezakt; hij snurkt zacht. Ik blijf even

staan om hem te bekijken. Hij ziet er tamelijk weerzinwekkend uit en een oogenblik moet ik strijden tegen de kinderachtige opwelling om de prop van Reggie's brief, die ik nog steeds in mijn hand houd, in zijn openhangenden mond te mikken en het effect hiervan te leeren kennen. Gelukkig weet ik me te beheerschen.

De dikke Smyrnalooper dempt het geluid van mijn voetstappen volkomen. Reeds ben ik op de derde of vierde trede van boven aangeland, als ik bemerk dat ik blijkbaar niet de eenige ben, die op dit vroege morgenuur door het huis zwerft. Op de eerste verdieping bevindt zich rechts van de trap een groote, diepe kast, die, voor zoover ik weet, door iedereen gebruikt wordt om overtollige kleedingstukken in op te bergen.

De deur van die kast staat wijd open en voor de opening staat een man met zijn rug naar me toe. Hij draagt een groenzijden kamerjapon, waaronder de pijpen van zijn paarse pyamapantalon te voorschijn komen. Zijn voeten steken in bruinleeren pantoffels; in zijn handen houdt hij een of ander kleedingstuk, dat hij aan een nauwgezette inspectie schijnt te onderwerpen, bij welk onderzoek hij het hoofd voorover heeft gebogen, zoodat ik zijn gezicht niet kan onderscheiden. Later zie ik dat het de jas van een smokingcostuum is, die hij met zijn belangstelling vereert. Ik blijf staan om hem op mijn gemak gade te slaan en te knipoogen tegen de monsterlijke combinatie paars-groen van zijn kleedingstukken. Ik weet zeker dat ik tijdens mijn observatie geen enkel geluid maak en zelfs mijn adem inhoud, maar op de een of andere geheimzinnige manier bemerkt hij mijn tegenwoordigheid toch, want op een gegeven moment draait hij zich plotseling om: het is Rudolf Vermeer.

Gedurende eenige oogenblikken kijken we elkaar zwijgend aan en hoewel hij nu met zijn rug naar het licht staat, zie ik

dat hij me met zijn loerende oogen wantrouwend opneemt. Zijn geheele persoonlijkheid boezemt me plotseling een hevigen afkeer in.

'U bent al vroeg bij de hand,' zeg ik koeltjes en wil na dit neutrale gezegde doorloopen, maar hij treedt me haastig in den weg, waarbij hij tot mijn vreugde een van zijn pantoffels verliest, wat hij niet eens schijnt te bemerken.

'Bent u nog heelemaal niet naar bed geweest?' informeert hij

'Neen, nog niet,' antwoord ik en probeer om er zóó uit te zien, alsof ik in den loop van den nacht het onderzoek op eigen houtje heb voortgezet en daarbij zooveel heb ontsluierd, dat het raadsel van de twee moorden voor mij niets geheimzinnigs meer heeft. Of ik hierin slaag, durf ik niet met zekerheid te zeggen. Rudolf aarzelt en doet een allerzotste poging om onschuldig te lachen, die natuurlijk volkomen mislukt.

'Ik kon maar niet in slaap komen,' zegt hij verontschuldigend. 'Bovendien had ik last van migraine. Ik herinnerde me, dat er nog een tube pyramidon in een van de zakken van mijn smoking moest zitten, die ik in deze kast had opgehangen omdat mijn slaapkamer niet voldoende bergruimte heeft.' Hij houdt op om te zien hoe ik zijn praatjes zal opnemen en ofschoon die bijzonderheden me niet in het minst interesseeren, vind ik het raadzaam om eenige belangstelling aan den dag te leggen.

'Ja,' val ik bij, 'die bergruimte in de moderne huizen laat dikwijls veel te wenschen over.'

Ik verwacht, dat hij in antwoord hierop een verhandeling zal beginnen over de kasten in het huis van zijn grootvader zaliger, die zoo heerlijk ruim waren, maar hierin word ik teleurgesteld, want Rudolf bewaart een afwachtend zwijgen en staart me aan, alsof hij zoo juist van mijn lippen de hoogste wijsheid heeft vernomen.

‘Ik hoop dan maar, dat u gevonden hebt wat u zocht,’ vervolg ik dubbelzinnig.

Zijn oogen krijgen een schichtige uitdrukking. Daar hij nog steeds met een mond vol tanden staat en ik naar mijn bed verlang, schenk ik hem een gereserveerd knikje, om vervolgens weg te wandelen. Ik voel den blik waarmee hij me nakijkt in mijn rug en moet me geweld aandoen om niet om te kijken. Tot mijn oprechte verwondering bereik ik heelhuids mijn kamerdeur.

Ik ga binnen en draai met een zucht van verlichting den sleutel om. Het is reeds zoover dag, dat ik het electrische licht niet meer noodig heb. Ik sluit de balcondeuren en onderwerp de kamer aan een zorgvuldig onderzoek, waarbij ik echter niets bijzonders ontdek, uitgezonderd een groote zwarte kat, die zich het kleedje voor mijn bed tot slaapplaats heeft uitgezocht. Na het beest in de badkamer te hebben opgesloten, wat niet verstandig is, en mijn reiswekker op negen uur te hebben gesteld, stap ik ten langen leste in bed. Terwijl ik me verwijt dat ik mijn tanden heb vergeten te poetsen, val ik in slaap.

Hoofdstuk XI
Cado geeft inlichtingen

Precies op tijd kwijt mijn wekker zich van zijn plicht. Ik onderdruk de neiging om direct weer in te dutten en spring (zooals dat heet) uit bed. Gelukkig is mijn hoofdpijn verdwenen. Ik open de deur van de badkamer, die ik veiligheidshalve voor ik me ter ruste legde heb afgesloten en laat het bad volloopen. Daarna ga ik terug naar de slaapkamer en trek de gordijnen open. De regen heeft opgehouden en de zon schijnt stralend uit den onbewolkten hemel. De tuin beneden me koestert zich in vollen zomertooi. Het geheel is in zulk een flagrante tegenstelling met de indrukken die ik van den vorigen avond heb overgehouden, dat het me een oogenblik toeschijnt alsof alles maar een nachtmerrie is geweest. Zuchtend keer ik tot de werkelijkheid terug en daar het ondertusschen reeds kwart over negen is, begin ik moed te verzamelen voor mijn koud bad. Het koude water knapt me geweldig op en als ik me even later energiek sta af te drogen, voel ik me weer kiplekker. Ik bedenk, dat we om tien uur bij Mona zijn besteld en begin me af te vragen wat of ze ons wel voor bijzonders te vertellen kan hebben. Terwijl ik voor den spiegel sta om mijn haar te kammen, schiet me mijn ontmoeting met Rudolf Vermeer in de vroege ochtenduren te binnen. Ik overtuig me ervan, dat ik hem nooit goed heb kunnen uitstaan en dat het me niet zou verwonderen als het mocht blijken dat hij de twee moorden op zijn geweten had. Bij voorbaat verkneuter ik me in het gezicht dat Reggie zal zetten als

hij mijn verhaal hoort. Weliswaar heb ik niets positiefs ontdekt, maar Rudolfs omzwervingen door het huis, op een tijdstip waarop ieder behoorlijk mensch bij voorkeur in zijn bed ligt, zijn toch, op zijn zachtst uitgedrukt, suspect.

In de hal ontmoet ik Reggie. Hij ziet er uit alsof hij een rust van 24 uur achter zich heeft.

'Zoo ben je daar?' vraagt hij minzaam. 'Als je me iets te zeggen hebt, wacht dan tot na het ontbijt.'

'Wat zou ik je te zeggen hebben?'

Reggie meesmuilt.

'Heb je Rudolf Vermeer dan vanmorgen niet ontmoet?' vraagt hij arrogant.

Ik geloof niet dat ik er op dat oogenblik opvallend snugger uitzie. Reggie klopt me vriendelijk op mijn schouder.

'Ons bezoek bij mevrouw Van Meursen gaat vanmorgen niet door,' vertelt hij. 'Ze is ziek. Je hoeft je dus niet te haasten.'

Aan de ontbijttafel tref ik Elly en Rudolf. Ze zien er beiden vermoeid uit en Elly's oogen zijn gezwollen. Rudolf is me onsympathieker dan ooit. Zijn stem, waarin hij bij de begroeting een jovialen klank tracht te leggen, zijn katachtig toegeknepen oogen, kortom alles aan den man staat me tegen.

Als ik binnenkom is hij reeds bijna gereed met zijn ontbijt en nadat hij ons nog een paar minuten met zijn onbelangrijke opmerkingen heeft verveeld, verlaat hij het vertrek, zoodat ik alleen met Elly achterblijf. Gewoonlijk hebben we geen gebrek aan conversatie, maar dezen morgen is ze zoo in gedachten verdiept, dat ik het niet waag haar te storen. Na een tijd heft ze het hoofd op en kijkt me aan.

'Zeg Max, heb je er eenig idee van, wie....' Ze hapert, slikt. 'Wie al die vreeselijke dingen gedaan kan hebben?'

Ik zwijg. Ze vervolgt: 'De heele nacht heb ik erover nagedacht en het blijft me een volkomen raadsel. Ik geloof

dat ik gek wordt als alles niet heel spoedig wordt opgelost.'

Ze begint zacht te snikken. Het is een ellendige geschiedenis. Gelukkig komt Dorothee binnen. Ik sta op, terwijl Elly haar tranen droogt.

Achter in den tuin ontmoet ik Reggie. Hij zit op een bank en leest rustig zijn krantje. Ik wandel naar hem toe en ga zwijgend naast hem zitten. Na een tijdje legt hij het blad weg en begint ijverig zijn pijp te stoppen.

'En?' vraagt hij eindelijk.

'Wat en?' herhaal ik.

'Wat heb je me nu te vertellen?'

'Hoe weet je dat ik Rudolf vanmorgen-vroeg in de gang ontmoet heb?' onderzoek ik.

Reggie lacht.

'Dat heeft hij me zelf verteld,' openbaart hij. En als ik hem ongeloovig aanstaar: 'Rudolf Vermeer is niet gek. Hij is misschien een moordenaar, maar gek is hij allerminst. Natuurlijk begreep hij heel goed, dat jij me alles zou vertellen en daarom is hij je vóór geweest.'

Reggie zwijgt en kauwt peinzend op een grasspriet.

'Had je den indruk dat hij loog?' vraagt hij na een tijdje.

'Ja allicht! Als hij een tube pyramidon uit den zak van zijn smoking wilde hebben, dan hoefde hij daarvoor niet de heele jas uit de kast te halen en te inspecteeren. Het had er meer van of hij naar motgaten zocht of iets dergelijks!'

'Heb je Rudolf wel eens in smoking gezien?'

'Gelukkig niet!'

'Weet je misschien welk deel van de jas hij in 't bijzonder bekeek?'

'Neen, hij stond met z'n rug naar me toe en toen hij zich omdraaide, keek hij niet meer naar de jas.'

Reggie knikt.

'Eigenaardig stel, dat echtpaar Vermeer!' peinst hij

hardop. ‘Lucien vertelde me, dat ze het grootste deel van het jaar in het buitenland zijn en alle speelbanken afreizen. Alleen als ze aan den grond zitten komen ze hier om de hulp van Henri van Meursen in te roepen. Het schijnt dat hij ze tot dusver altijd geholpen heeft!’

‘Als ik je een goeden raad mag geven,’ zeg ik, ‘laat ze dan allebei inrekenen. Mijn kop er af, als ze die beide moorden niet op hun geweten hebben!’

Reggie lacht, zegt niets. Verhagen komt door de openstaande deur van de tuinkamer naar buiten en stevent haastig op ons af. Na de begroeting neemt hij hijgend plaats.

‘Nog iets nieuws?’ informeert Reggie.

Verhagen knikt gewichtig en haalt zijn notitieboekje te voorschijn.

‘Voor zoover mogelijk zijn alle verklaringen gecontroleerd. Het echtpaar Vermeer heeft op den avond van den eersten moord tot ongeveer halfelf op het terras van paviljoen Riche, in Zandvoort gezeten. De chauffeur, die mevrouw van Meursen om elf uur thuisbracht, verklaart dat hun auto op dat uur nog niet in de garage stond.’

‘Dat zegt niets,’ kan ik niet nalaten op te merken.

‘Pardon?’ vraagt Verhagen onthutst.

Reggie grijnst.

‘Ga maar verder, amice!’

‘De verklaringen van de beide jongedames Van Meursen kloppen eveneens,’ vervolgt Verhagen. ‘Ze hebben den heelen avond in gezelschap van bekenden doorgebracht en zijn respectievelijk om halftwaalf 's avond en halfvier 's morgens thuisgekomen.’

‘Goed,’ knikt Reggie, ‘en verder?’

‘Lucien Carols is, zooals hij vertelde, bij het verjaarsdiner van een vriend tegenwoordig geweest. Hij is later op den avond onwel geworden en daar blijven overnachten. Pas

den volgenden morgen tegen acht uur is hij teruggekomen. Mevrouw van Meursen is tot kwart voor elf in het paviljoen Vondelpark gebleven. Daarna is ze door den chauffeur thuisgebracht.

Blijft dus over: de niet te controleeren verklaring van Frans Ferguson Hij is niet in staat om zijn alibi tusschen tien en elf uur 's avonds te bewijzen.'

Verhagen zwijgt uitgeput.

Reggie kijkt me aan.

'Meteen arresteeren dan maar?' vraagt hij sarcastisch.

Verhagen strijkt zenuwachtig met zijn hand over zijn glimmend kuifje.

'Het is een duivelsche zaak,' belijdt hij grimmig, 'een duivelsche zaak! We kunnen Ferguson natuurlijk wel arresteeren, maar wat schieten we daarmee op?'

'Niets,' zegt Reggie nonchalant. 'Ferguson is net zoo onschuldig als hier dat kanariepietje!'

Hij wijst met de punt van zijn schoen op een argeloos rondhippende musch. We zwijgen alle drie.

'Er zijn ook geen vingerafdrukken op de kris gevonden,' vertelt Verhagen na een paar minuten, met een gezicht alsof hij dit negatieve resultaat den moordenaar aanrekent als een ernstig vergrijp tegen de heerschende etikette. Stilte.-

Juist ben ik van plan om op te stappen, als Cado ten tooneele verschijnt.

Ze ziet er zoo mogelijk nog opzichtiger uit dan anders, in een knalroode japon, bezaaid met zwarte noppen. Ze is zorgvuldig geschminkt en draagt een afgrijselijk groen hoedje op haar linker oor. Langzaam nadert ze ons.

'Meneer Spoor,' begint ze met haar dikke stem, 'er staan nu wel een paar agenten voor het huis op post, maar u wilt me toch hoop ik niet beletten om even een paar brieven naar de bus te brengen!'

Om haar woorden meer kracht bij te zetten, haalt ze een paar enveloppen uit haar taschje, die met haar groote, onregelmatige hanepooten beschreven zijn. Hierbij laat ze het taschje op den grond vallen. Reggie bukt zich.

‘Natuurlijk niet, mevrouw. Niemand zal het wagen u een stroobreed in den weg te leggen.’ Met een lichte buiging reikt hij haar het voorwerp over. Cado lacht zoetsappig, bij wijze van bedankje.

‘Denkt u nog lang in Amsterdam te blijven?’ vervolgt hij onschuldig. Ze aarzelt.

‘In ieder geval tot na de begrafenis,’ zegt ze. ‘U begrijpt, Henri was m'n eenige broer.’

Ze snuift verdacht.

Reggie kijkt haar vriendelijk deelnemend aan.

‘Natuurlijk, natuurlijk,’ knikt hij begrijpend.

Cado vangt een traan op in een opdringerig geparfumeerd zakdoekje, waarna ze nog een laatsten, demonstratieven snik geeft.

‘Ik heb niet eens een zwarte japon bij me,’ zegt ze lijzig.

Er glimt iets in Reggie's oogen.

‘O, maar dit is óók een heel decent toiletje,’ troost hij. Caro kijkt hem argwanend aan, maar hij beantwoordt haar blik met een onschuldig-bewonderenden glimlach, die haar zichtbaar ontwapent. Ze knikt ons genadig toe en draait zich om.

‘Een oogenblik nog alstublieft,’ roept Reggie haastig. ‘Ik wilde u nog vragen of meneer Vermeer op den avond van den eersten moord, dien u samen in Zandvoort hebt doorgebracht, misschien een smoking droeg.’

‘Een smoking?’ vraagt Cado met viezig opgetrokken neus. ‘O, een smoking!’ herhaalt ze alsof haar plotseling een licht opgaat. ‘Welneen, die had hij niet aan. Mijn man

heeft niet eens een smoking bij zich,' laat ze er vertrouwelijk op volgen.

'Had u nòg iets, misschien?'

'N-Neen,' stottert Reggie, 'dank u wel!'

Cado draait zich definitief om en marcheert weg, met opgeheven hoofd, nagestaard door drie mannen met beteuterde gezichten.

Hoofdstuk XII
Reggie doet vreemd

‘Nou zie je....’ begin ik, als Cado verdwenen is, maar Reggie valt me bruusk in de rede.

‘Wat zie je?’ snauwt hij.

Het is een van de weinige keeren dat ik hem ooit nijdig heb gezien en zijn gezicht fleurt me zoo op, dat ik moeite heb om niet in lachen uit te barsten.

‘O, niets, niets,’ sus ik en kan niet nalaten er geheimzinnig bij te voegen: ‘Toch tamelijk verdacht, die geschiedenis met die smoking. Ik heb zoo'n idee, dat Rudolf niet heelemaal vrijuit gaat.’

‘Wie zegt dat dan?’

Reggie werpt me een giftigen blik toe.

‘Natuurlijk is die Rudolf Vermeer een verdacht individu,’ zucht hij. ‘Maar ik kan hem toch niet arresteeren op grond van het simpele feit, dat hij geen smoking meenam toen hij uit logeeren ging!’

Hij gaat zitten en wischt zich omslachtig het zweet van het voorhoofd.

‘Ik kan hem niet arresteeren,’ betoogt hij nadrukkelijk. ‘Hij heeft een volledig alibi. Den eersten avond waren ze in Zandvoort en gisteravond zaten ze samen in hun kamer toen het schot viel. Ik heb Rudolf zooeven scherp ondervraagd: Hij beweerde dat hij zich met zijn vrouw had teruggetrokken, om de familie niet te storen. O, hij is zoo fijngevoelig....’ Hij zucht. ‘En zoo geslepen!’ eindigt hij zacht.

Niemand antwoordt.

‘De slaapkamer van het echtpaar Vermeer heeft openslaande deuren naar het balcon,’ vervolgt Reggie peinzend. ‘En de kamer van Dithmar ook. Op dat balcon heeft de moordenaar het gesprek tusschen mevrouw Dubock en Dithmar afgeluisterd en het schot gelost.’

‘Nou dan!’ zeg ik. ‘Dat klopt allemaal prachtig! De vier kamers die uitkomen op het balcon zijn die van Henri, Dithmar, Rudolf en Cado en van mezelf. Henri en Dithmar kunnen we wel buiten beschouwing laten en *mij* ook. Wie blijven er dan over?’

‘Heel vernuftig!’ knikt Reggie. ‘Jammer dat de redeneering niet opgaat, want behalve door de kamer van Henri, die ik heb afgesloten, kan de moordenaar zich op een groot aantal manieren den toegang tot het balcon hebben verschaft. Zelfs als je aanneemt, dat hij er niet van buiten is opgeklommen, blijven behalve *jouw* kamer nog altijd de badkamers over, die elk een raam hebben, waardoor iemand met het grootste gemak naar buiten kan.’

Hij zwijgt en staart somber voor zich uit.

‘Als Rudolf inderdaad de schuldige is,’ vervolgt hij, ‘dan is Cado in het complot en geen enkele rechter zal ze, zooals de zaken op het oogenblik staan, ooit veroordeelen. Welk motief hadden ze voor den moord op Dithmar, als ze onschuldig waren aan dien op Henri. En dat *zijn* ze, dat *moeten* ze zijn! Want op het oogenblik waarop hij vermoord werd, waren ze in Zandvoort, althans niet ver daarvandaan. Zoo'n opzichtige vrouw als Cado wordt allicht opgemerkt.’

Verhagen knikt.

‘Ik heb persoonlijk met den kellner gesproken die ze bediend heeft. Hij was in zijn verklaringen zeer positief. Zonder ook maar een oogenblik te aarzelen heeft hij een foto van het echtpaar Vermeer, die ik hem te zamen met

verschillende andere voorhield, aangewezen. Volgens hem zijn ze stellig niet voor halfelf uit Zandvoort vertrokken. Het kan zelfs nog later zijn geweest. Hij herinnerde zich dat meneer Vermeer bij het afrekenen met een bankbiljet van honderd gulden betaalde, dat hij niet kon wisselen.'

Reggie knikt afwezig en staart droomerig in het niet.

'En dan die smoking!' Zijn stem klinkt zacht jammerend. 'Wat ter wereld zocht hij vanmorgen vroeg om halfvijf in die kast? Ik ben zooeven speciaal naar boven gegaan om alles te onderzoeken. Een doodgewone kast, zonder holklinkende plekken of iets van dien aard! Er hangen onder meer drie smokings en een paar rokcostuums. Ik heb ze voor alle zekerheid stuk voor stuk, duim voor duim bekeken. Resultaat nihil! Dat was trouwens wel te verwachten! Maar wat kan het geweest zijn?'

'Ja, jij bent nu juist hier om dat uit te vinden,' zeg ik hard. Reggie kijkt me verwijtend aan.

'Ja, dat moet *ik* uitvinden,' geeft hij toe, 'en ik *zal* het uitvinden!'

De laatste woorden klinken energiek genoeg, waarom ik hem goedkeurend op zijn schouder klop.

'Het is heelemaal verkeerd, om je op één persoon blind te staren,' vervolgt Reggie doceerend. 'Ik ben het met je eens, dat die Rudolf en zijn vrouw oppervlakkig gezien, niet de meest geschikte lui lijken om je laatste spaarduitjes aan toe te vertrouwen, maar al zijn ze, wat dat betreft, niet zoo safe als de Nederlandsche bank, daarom hoeven ze nog geen verstokte moordenaars te zijn! De ervaring leert dat de grootste schurken er doorgaans het onschuldigst uitzien, wat nog niet wil zeggen, dat iemand die er onschuldig uitziet, persé een groote schurk is. Rudolf is een tamelijk zuiver Lombrosotype. A priori ben ik dus geneigd om aan te nemen dat hij onschuldig is.'

Hij zwijgt.

‘Dat klinkt nu wel erg pikant,’ geef ik toe, ‘maar Lombroso is verouderd en als je dat niet weet, ben je een slecht vakman. Het omgekeerde gaat dus ook niet op en alles goed en wel, maar ten slotte moet toch *iemand* het gedaan hebben. Als je Rudolf en Ferguson uitschakelt, blijft er bijna niemand over. Wat de mannen betreft komen dan alleen nog Lucien, de huisknecht en de chauffeur in aanmerking en je wilt me toch zeker niet trachten wijs te maken dat....’

Reggie heft bezweerend zijn beide armen ten hemel.

‘Jij bent in staat om iemand krankzinnig te maken met je gezanik. Toen het schot viel was Lucien in de garage. Hij rende daarna door de tuinkamer naar binnen. De knecht had een tete-à-tete met Gesina in de keuken en wat den chauffeur aangaat, die had zijn vrijen avond.’

‘Hij zat met zijn meisje in de bioscoop,’ vult Verhagen gedienstig aan.

‘Nou dan!’ knikt Reggie, ‘ben je nu tevreden?’

‘Neen,’ schud ik, ‘maar als mijn weetgierigheid je eigen onmacht onaangenaam accentueert, dan wil ik natuurlijk wel gaan. Je hebt het maar te zeggen.’

Hij grijnst.

‘Als je nog een dag of wat wacht, gaan we samen, aangenomen dat we de oplosing van het raadsel overleven. Het is me tenminste een troost, te weten....’

Hij stokt en kijkt me strak aan.

‘Heb je het?’ informeer ik.

Hij wenkt gejaagd af, haalt zijn pijp te voorschijn, steekt er den brand in en doet een paar verwoede trekken.

‘Hoe laat zijn we gisteravond naar mevrouw Dubock gegaan?’ overvalt hij me eensklaps.

‘Halfzeven,’ antwoord ik prompt.

‘En om hoe laat werden we opgebeld, nadat de moord op Dithmar al gebeurd was?’

Ik denk even na.

‘Dat zal ongeveer negen uur geweest zijn. Ja natuurlijk, het was *precies* negen uur. De klok sloeg en direct daarop rinkelde de telefoon, weet je nog wel?’

‘Juist, dat meende ik me ook te herinneren!’

Hij zwijgt en staart, het hoofd in de handen gesteund, naar den grond.

‘Heeft dat er iets mee te maken?’ vraag ik teleurgesteld.

‘Waarmee te maken? O, je bedoelt.... eh, dinges, neen niets.’

‘Nou, stel je dan niet zoo aan,’ gebied ik streng.

Ik sta op om naar binnen te gaan. Vanuit de tuinkamer dringen stemmen tot me door. Duidelijk onderscheid ik het onsympathieke geluid van Rudolf en daarnaast de koele stem van Lucien. Voor ik zoo dicht ben genaderd dat ik in staat ben om bepaalde woorden op te vangen, ziet Rudolf me aankomen. Hij blijft midden in een zin steken en staart me met open mond, woedend aan. Zijn gezicht is vuurrood. Blijkbaar heeft hij zich tamelijk opgewonden. Nadat hij op zachten toon nog een paar woorden heeft gesproken, draait hij zich om en verlaat het vertrek door de deur naar de hal. Ik treed binnen.

Lucien zit aan de tafel, waarop een massa paperassen liggen uitgespreid. Blijkbaar is hij druk aan het werk. Ter verwelkoming wuift hij me toe met een vloeiblad.

‘En, voel je je nog steeds op je gemak in dit sinistere huis? Goed geslapen?’

‘Uitstekend!’ lieg ik. ‘En jij? Still going strong?’

Hij haalt zijn schouders op.

‘Je hebt er geen idee van, hoe druk ik het heb!’

Ik kijk hem opmerkzaam aan. Inderdaad ziet hij er moe

en afgetobt uit, wat me echter in de gegeven omstandigheden heel verklaarbaar voorkomt.

'Kan ik je soms helpen?' bied ik aan.

Hij schudt zijn hoofd.

'Erg aardig van je, maar ik ben bang dat ik het alleen zal moeten doen. Het zijn in hoofdzaak brieven die ik te schrijven heb. Henri is nooit erg ordelijk geweest wat zijn zaken betreft en nu komt alles natuurlijk op mij neer, ofschoon ik ook heel weinig begrip van al die dingen heb.'

Hij glimlacht flauwtjes.

'Enfin, met behulp van den notaris zal ik het wel klaar spelen.'

'Had je daarnet herrie met Rudolf?' informeer ik, deels om wat te zeggen en deels uit nieuwsgierigheid, terwijl ik te laat bedenk, dat mijn vraag tamelijk indiscreet is. Gelukkig neemt Lucien er geen aanstoot aan.

'Herrie? Ach neen, eigenlijk niet, of toch wel, net zooals je het noemen wilt.' Hij fronst zijn wenkbrauwen. 'Rudolf is zoo'n allemachtig onaangenaam individu. Natuurlijk is hij benauwd, dat bij Henri's dood zijn hoofdbron van inkomsten zal ophouden en daarom informeerde hij, of ik van plan ben om hem verder financieel te steunen. Nu, eerlijk gezegd was ik dat wel van plan, al was het alleen uit piëteit tegenover Henri. Ik wilde er ten minste als de erfeniskwestie heelemaal geregeld is, met Mona en de anderen over praten. Maar Rudolf heeft zoo'n arrogante en onkiesche manier om die dingen te behandelen, dat het me frappeerde en ik me er zelfs een oogenblik over opwond, wat de zaak après tout niet waard is. Ik heb er nu ook spijt van. Rudolf is in den grond geen kwade kerel, alleen door en door ondegelijk.'

Ik knik.

'Als je *dat* doet, hem een uitkeering geven bedoel ik, verbind er dan de voorwaarde aan, dat hij zich ergens vestigt,

in Somaliland of zoo, in elk geval een flink eind weg.'

Lucien lacht.

'Ja, dat lijkt me wel iets. Dan kan Cado een klappermelkkuur doen. Uitstekend voor de teint! Apropos, ik ben bang, dat er van onze reis voorloopig niet veel kan komen.'

Ik begrijpt dit volkomen en vertel meteen, dat ik van plan ben om zoo spoedig mogelijk te vertrekken. Hij luistert aandachtig.

'Ja, ik kan je niet tegenhouden en gelijk heb je. In jouw plaats zou ik hetzelfde doen. Heeft die meneer Spoor, die zoo ijverig in den tuin zit, eigenlijk al iets ontdekt?'

'Neen. Iedereen schijnt een prachtig alibi te hebben, maar dat *iemand* het gedaan heeft, daarover zijn de autoriteiten het eens. Enfin, misschien vindt hij nog wat,' laat ik er hoopvol op volgen.

Lucien knikt afwezig, antwoordt niet. Dorothee komt de kamer binnen. Ze ziet bleek en heeft donkere kringen onder de oogen. Als ik naar den toestand van haar moeder informeer, schudt ze verdrietig het hoofd.

'Mona is er werkelijk ellendig aan toe. Ze herkent niemand en ijlt voortdurend. Gelukkig is er een pleegzuster gekomen. Ik zou anders niet weten wat ik beginnen moest.'

Op dit oogenblik komt Rudolf weer de kamer binnen. Hij heeft een boek in de hand. Zonder een woord te zeggen gaat hij op een rieten stoel, onder het zonnescherm zitten en begint te lezen.

Dorothee staat op om weg te gaan. Bij de deur gekomen wendt ze zich nog eens om.

'Wil je aan meneer Spoor zeggen dat ik er op reken dat hij blijft lunchen, als hij hier tegen dien tijd nog mocht zijn?'

Lucien schroeft zijn vulpen dicht en pakt zijn papieren bij elkaar.

‘Om twaalf uur wordt ik bij den notaris verwacht, ik mag me wel haasten.’

Rudolf kijkt op, opent zijn mond om iets te zeggen, maar bedenkt zich en leest verder. Even later is Lucien verdwenen. Daar Rudolfs gezelschap me weinig aantrekt, sta ik op het punt mijn kamer op te zoeken om vast mijn koffers te pakken, als ik de in verte Reggie en Verhagen zie naderen. Ze zijn in druk gesprek gewikkeld, waarbij Reggie, zooals gewoonlijk, het hoogste woord voert en de commissaris zich bepaalt tot af en toe een kort antwoord.

Als ze dichterbij komen houden ze hun mond. Tot mijn oprechte verbazing neemt Reggie plaats op een stoel naast Rudolf, met een gezicht of hij allang op de gelegenheid heeft gevlast om een vertrouwelijk praatje te maken. Rudolf kijkt hem even van terzijde aan, fronst zijn wenkbrauwen en leest verder. Uit pure nieuwsgierigheid voeg ik me bij hen, terwijl Verhagen doorloopt en in de hal verdwijnt.

‘Wat een hitte, vindt u niet meneer Vermeer!’ begint Reggie welgemoed.

Rudolf kijkt even op en bromt dan iets onverstaanbaars.

‘En dat voor dezen tijd van het jaar,’ gaat Reggie enthousiast verder. ‘Heeft u ook altijd zoo'n verschrikkelijken dorst als het zoo warm is?’

‘Neen,’ zegt Rudolf, ‘maar als u dorst hebt, moet u den knecht bellen. Het knopje is naast de deur.’

‘Tja,’ geeft Reggie nadenkend toe, ‘dat is een idee, ofschoon, de knecht heeft het waarschijnlijk al druk genoeg. Ik kan mezelf wel even helpen.’

Hij staat op om zich aan het buffet een glas water in te schenken.

We kijken hem na en Rudolf zucht van verlichting, maar dit is voorbarig, want met het volle glas in zijn hand wandelt Reggie weer naar ons toe en herneemt zijn oude plaats.

‘Ziezoo, daar ben ik weer.’ Hij heft het glas omhoog en bekijkt het met welgevallen, zonder aanstalten te maken om den inhoud tot zich te nemen. Rudolf ziet er bepaald angstig uit, wat ik me uitstekend kan indenken, aangezien Reggie's operaties met het volle glas in zijn onmiddellijke nabijheid plaats vinden.

‘Ik durf te beweren,’ vervolgt Reggie uitdagend, ‘dat het aantal gevallen van openbare dronkenschap met vijftig, wat zeg ik, met vijf en zeventig procent zou afnemen, als de menschen er zich slechts toe konden bepalen om uitsluitend.... O, neemt u me alstublieft niet kwalijk, duizendmaal excuus....’

In het vuur van zijn betoog heeft hij den inhoud van het glas over Rudolfs schouders en rug uitgestort. De jas van het grijs flanellen zomerkostuum druipt en de ongelukkige drager springt op en kijkt verwilderd in het rond. Reggie gaat voort met op onbeholpen wijze verontschuldigingen te stamelen en tijgt dwazelijk aan het werk met een minuscuul zijden zakdoekje dat natuurlijk direct doorweekt is, terwijl Rudolf onbeweeglijk, met krampachtig uitgestrekte armen blijft staan. Het is een zot gezicht en ik heb moeite om niet in lachen uit te barsten. Ten slotte ziet Reggie het nuttelooze van zijn pogingen in.

‘Zoudt u niet beter doen met uw jas even uit te trekken?’ oppert hij schuchter. ‘Als u nog een minuut wacht, bent u heelemaal kletsnat.’

Rudolf aarzelt.

‘Wel ja, doet u dat!’ val ik bij. ‘In de zon is het direct droog.’

Aldus aangemoedigd, ontdoet het slachtoffer zich van zijn jas en hangt haar over de leuning van zijn stoel te drogen, waarna hij weer gaat zitten om de heilzame uitwerking van de zonnestralen af te wachten.

Een tijdlang heerscht een eenigszins gedwongen stilte, die

voortduurt tot de huisknecht verschijnt om te zeggen dat er iemand aan de telefoon is, die meneer Vermeer wenscht te spreken.

'Voor mij?' snauwt Rudolf. 'Weet je niet wie het is?'

'Neen meneer, de persoon noemde geen naam.'

Rudolf haalt zijn schouders op, verheft zich zuchtend en gaat de tuinkamer binnen, terwijl Reggie hem grijnzend nastaart. Als hij al bij de deur van de hal is, bedenkt hij zich en komt terug. Hij grijpt het jasje dat zich nog steeds aan de leuning van den stoel hangt te zonnen, mompelt iets van 'nu maar meteen naar boven gaan omme te verkleeden,' en wandelt vervolgens weg met het kleedingstuk over zijn arm.

Reggie volgt hem met de oogen. Op zijn gezicht heeft de lach plaats gemaakt voor een min of meer beteuterde uitdrukking. Op een gegeven oogenblik spert hij zijn oogen wijd open.

Ik draai mijn hoofd om, om te zien wat er gebeurt.

Rudolf heeft den knop van de deur al in zijn hand. Hij heeft het natte jasje los over zijn linkerarm gelegd, met de voering aan den buitenkant. De portefeuille in den binnenzak is op het punt om op den grond te vallen. En werkelijk, op het oogenblik dat Rudolf de deur opent, valt ze geruischloos op het tapijt, zonder dat de eigenaar er iets van merkt.

'Hola,' wil ik roepen, 'u verliest wat!' Want hoewel ik den man niet meer kan zien of luchten, ben ik aan den anderen kant niet zoo harteloos, om een armen drommel, die alleen bij zijn zwager komt logeeren om geld te leenen, zijn portefeuille te laten verliezen. Mijn menschlievende opwelling wordt echter krachtdadig gesmoord. Op het oogenblik dat ik mijn mond open, plant Reggie zijn hak op een van de meest gevoelige plekken van mijn lichaam, in casu een likdoorn aan mijn rechtervoet, om me aan het verstand te brengen dat ik stil moet zijn.

Hoofdstuk XIII
De brief.

Nu ik er over nadenk, geloof ik dat het drama waarbij ik tegen mijn wil betrokken was geraakt, nooit, althans veel later zou zijn opgelost, als ik op Reggie's onzachte terechtwijzing met een uitroep van pijn gereageerd had. In dat geval zou Rudolf natuurlijk hebben omgekeken en tien tegen een dat hij zijn verlies zou hebben bemerkt.

Nu verlaat hij argeloos het vertrek en sluit de deur achter zich. Nog voor ik tijd heb gevonden om Reggie ter verantwoording te roepen, is hij opgesprongen en naar de deur gerend. Hij bukt zich om het verloren voorwerp op te rapen. Met koortsachtigen ijver doorsnuffelt hij de papieren die Rudolfs portefeuille bevat. Bij een brief, dien hij doorvliegt, snuift hij vergenoegd, waarna hij het epistel brutaal in zijn zak steekt. Nadat hij alles heeft onderzocht zonder verder iets te vinden wat hem interesseert, brengt hij de portefeuille in haar oorspronkelijken toestand en deponeert haar op de plaats waar ze gelegen heeft. Met stijgende belangstelling sla ik zijn verrichtingen gade. Op hetzelfde oogenblik waarop hij zijn stoel weer bereikt, gaat de deur open en verschijnt Rudolf op den drempel. Hij ziet er tamelijk onthutst uit en draagt het natte jasje nog steeds over zijn arm. Reggie kijkt niet op of om.

‘Ik gebruik nooit vloeibare brillantine,’ bekent hij.

‘O, niet?’ vraag ik, nogal snugger. ‘Zoo, ik dacht....’

‘Neen, nooit!’ zegt hij beslist, ‘en als ik je een goeden raad mag geven....’

Hij houdt op en doet of hij Rudolf ontdekt.

‘Hé, bent u daar weer? Dat hebt u vlug gedaan, of heeft u zich misschien nog niet verkleed?’

Rudolf heeft zijn eigendom intusschen gevonden en opgeraapt.

‘Ik had iets verloren,’ mompelt hij.

‘Aha,’ doet Reggie begrijpend, ‘was het die portefeuille, die u zocht?’ En als Rudolf knikt: ‘Gelukkig dan maar, dat u haar *hier* verloren hebt, meneer Vermeer!’

Rudolf neemt hem een oogenblik scherp op met zijn loerende, halfdichtgeknepen oogen. Daarna draait hij zich om en verdwijnt zonder een woord te zeggen in de hal.

‘Als je me nu niet direct vertelt wat die grappenmakerij te beteekenen heeft, dan krijg je dien trap dien je me daarnet gegeven hebt met 100% rente terug!’ dreig ik.

‘Sst!’ doet Reggie. ‘Hemel, praat toch niet zooveel, dat kan je later doen.’ Hij kijkt om zich heen. ‘Laten we even naar je kamer gaan. Ik heb iets met je te bespreken.’

Zijn gejaagde toon prikkelt mijn nieuwsgierigheid dusdanig, dat ik besluit om mijn strafoefening tot later uit te stellen en hem zwijgend voorga naar mijn slaapkamer. Reggie sluit de balcondeuren voorzichtig. Vervolgens sluipt hij naar de badkamer en luistert aan de deur, die deze met het aangrenzende slaapvertrek, de kamer van Rudolf en Cado, verbindt, terwijl hij me wenkt om geen geluid te maken. Nadat hij eenige oogenblikken ingespannen heeft geluisterd, zonder blijkbaar iets op te vangen, grendelt hij de deur geruischloos. Na dezen voorzorgsmaatregel sluipt hij op zijn teenen terug naar mijn slaapkamer, waar ik hem zwijgend heb gade geslagen en beduidt me met een handbeweging om plaats te nemen.

‘Rudolf is hiernaast,’ fluistert hij. ‘Ik veronderstel dat hij zich aan het verkleeden is.’ Hij lacht vergenoegd. ‘In elk geval moeten we zoo stil mogelijk zijn.’

Ik knik begrijpend, waarop Reggie het papier dat hij zich uit Rudolfs portefeuille heeft toegeëigend uit zijn binnenzak te voorschijn haalt.

‘Hier, lees dit eerst maar even!’

Nieuwsgierig neem ik het papier aan. Het is een brief, een brief zonder aanhef en geschreven op een gewoon vel mailpapier. Men behoeft geen grafoloog te zijn, om te zien dat de schrijver in een heftigen gemoedstoestand verkeerde. De letters zijn schots en scheef op het papier geworpen, de laatste regels en de onderteekening gevlekt. De inhoud luidt als volgt:

> ‘*Je verregaande onbeschaamdheid gaat alle perken te buiten. Om je eens en vooral de illusie te ontnemen dat ik zoo idioot zou zijn om je extravagante levenswijze te blijven financieren*, *verklaar ik je bij dezen dat ik je voor het laatst de hand boven het hoofd heb gehouden. Zoolang ik leef krijg je geen cent en daarmee basta! Ik hoop dat dit duidelijk is. Henri C. van Meursen.*’

Nadat ik de laatste regels gelezen heb, kijk ik naar Reggie, die met zijn vingers op tafel trommelt en met gefronste wenkbrauwen naar buiten staart. Ik tik hem op zijn schouder.

‘Nou, dat is zoo helder als glas, zou ik denken!’

Hij knikt zonder veel overtuiging.

‘Wat bedoel je daarmee?’

‘Wel, net wat ik zeg. Ik geloof dat de zaak hiermee is opgelost. Henri schrijft: Zoolang ik leef krijg je geen cent meer.

Met andere woorden: Wacht maar tot ik dood ben. Nou, dat heeft Rudolf goed in zijn oor geknoopt.’

Reggie zwijgt nadenkend.

‘Ja,’ zegt hij eindelijk, ‘dat zou je zoo zeggen, maar in werkelijkheid wordt de zaak er niet helderder door. Je moet niet vergeten, dat het feit blijft bestaan, dat Rudolf bij den dood van zijn zwager geen stuiver rijker wordt. Ik ben op de hoogte van den inhoud van het testament: noch hij, noch Cado erven een cent. Je zal me moeten toegeven....’

‘Dat kan wel zijn,’ val ik hem in de rede, ‘maar zoo juist heeft Lucien me verteld, dat hij van plan is om Rudolf een toelage toe te kennen, uit piëteit tegenover Henri's nagedachtenis zooals hij zei. Blijkbaar weet hij niet, dat de verhouding tusschen die twee zoo gespannen was, anders zou hij zich nog wel eens tweemaal bedenken. In elk geval is het heel goed mogelijk, dat Rudolf hierop speculeerde, toen hij den moord beging.’

Reggie glimlacht flauwtjes.

‘Als ik zoo zeker van mijn zaak was als jij, dan liep Rudolf op dit oogenblik waarschijnlijk niet meer vrij rond.’

‘Neen, dat zou hij zeker niet! En ik zou het eenvoudig onverantwoordelijk van je vinden, als je hem na alles wat we nu weten nog niet inrekent. De hemel mag weten wat hij in zijn schild voert. Hij kan wel van plan zijn om de heele familie uit te moorden, tot hij en zijn vrouw als laatste erfgenamen overblijven.’

‘Nou nou,’ sust Reggie.

‘Niets nou nou!’ wind ik me op. ‘Ga zelf maar na: Als iemand tot twee moorden in staat is, zal hij ook geen gewetensbezwaren hebben tegen zes, dat is logisch. En als je misschien denkt, dat hij....’

‘Schreeuw niet zoo!’ smeekt Reggie. ‘De heele buurt hoeft er niet van te genieten.’

Ik zwijg verschrikt.

‘Ik geloof dat je te voorbarig bent,’ gaat hij zacht verder. ‘Je vergeet steeds, dat Rudolf een schitterend alibi heeft.

Natuurlijk is de mogelijkheid niet heelemaal uitgesloten dat hij ons om den tuin leidt. Ik zal mijn uiterste best doen om te trachten dat te bewijzen, maar als ik hem nù arresteer, kan ik daarmee alles bederven. Bovendien ben ik van meening, dat het heelemaal geen kwaad kan, ook al blijft hij voorloopig op vrije voeten. Er bestaan hoegenaamd geen redenen om aan te nemen dat er nog meer ongelukken zullen gebeuren, tenzij....'

Hij zwijgt en zoekt verstrooid naar een sigaret.

'Tenzij?' dring ik aan.

'Vind je het eigenlijk niet vreemd,' begint hij langzaam, 'dat die brief zich zoo maar los in de portefeuille bevond?' En als ik hem niet begrijpend aankijk: 'Ik bedoel, dat er geen couvert bij was.'

'Dat is kinderachtig,' zeg ik streng. 'Op die manier is er altijd wel iets te vinden, dat niet klopt. Hij kan die enveloppe toch hebben weggegooid? Massa's menschen die dat doen!'

'Ja, dat is mogelijk,' geeft hij toe. 'Maar met dat al zou ik toch blij zijn als ik haar vond. We weten nu niet eens, wanneer Henri dien brief eigenlijk geschreven heeft, want zooals je ziet, is hij niet gedateerd. De datum zou dus alleen kunnen blijken uit het poststempel.'

'Zoek dan,' raad ik aan. 'Ik ben alleen bang, dat ze inmiddels wel onvindbaar zal zijn. In ieder geval lijkt het me niet waarschijnlijk, dat Henri dien brief lang voor zijn dood geschreven heeft, want in dat geval zou Rudolf hem niet meer bij zich dragen. Als je zoo verstandig bent om naar mij te luisteren, kan je dat poststempel wel laten voor wat het is. Toen Rudolf den brief ontving, zat hij waarschijnlijk op zwart zaad en ging hals over kop naar Amsterdam om te probeeren of hij misschien met woorden zou kunnen loskrijgen, wat hem per brief mislukt was. Toen Henri vermoord werd, logeerden

de Vermeers hier al een dag of tien. Die brief zal dus ongeveer twee weken geleden geschreven zijn. Nou?'

'Niet kwaad,' knikt Reggie, 'en verder?'

'Ik zou zeggen, dat de rest duidelijk is: Rudolf probeert alsnog om zijn zwager er toe te krijgen, hem het geld te leenen.'

'Tien dagen lang?'

'Ja, waarom niet? Rudolf is er niet de persoon naar om het gauw op te geven, dat blijkt wel uit het feit dat ze nog op den dag van den moord een onderhoud hadden. Zooals je weet, ving Lucien toevallig een paar woorden van dit gesprek op, waaruit hij opmaakte dat het om een groot bedrag ging. Toen Rudolf eindelijk tot de conclusie kwam dat al zijn overredingskracht niet tot het gewenschte doel zou leiden, vermoordde hij Henri, met de bedoeling om het later bij Lucien nog eens te probeeren.'

Ik zwijg buiten adem. Even is het stil.

'Ik weet het niet,' zucht Reggie. 'Het is wel mogelijk dat de feiten je ten slotte in het gelijk zullen stellen, maar op het oogenblik zijn er nog verschillende dingen, die me niet bevallen en die ik nog nader wil onderzoeken. Zoo is het vreemd, dat Rudolf, die toch heusch geen domme jongen is, doodgemoedereerd rondwandelt met een document in zijn zak, dat hem geweldig zou kunnen compromitteeren. Ieder ander in zijn plaats zou den brief toch zoo gauw mogelijk vernietigd hebben. Waar of niet?'

Zijn halsstarrigheid verbijstert me.

'Maar denk nu toch eens even na,' begin ik vriendelijk. 'We weten immers, dat Rudolf voortdurend in geldverlegenheid verkeerde. Op den dag van den moord heeft hij nog een verre van vriendschappelijk onderhoud met zijn zwager gehad, waarbij deze opnieuw weigerde om hem verder te steunen. Wat ligt nu meer voor de hand dan dat hij hem in zijn wanhoop overhoop steekt? Het zal wel verschrikkelijk dom van me

zijn, maar volgens mijn boerenverstandje is de zaak nu opgelost. Die brief doet de deur dicht. Dat hij hem nog steeds in zijn zak droeg, hoeft geen reden voor je te zijn om voor alle securiteit een derden moord af te wachten! Iedereen begaat wel eens een stommiteit!'

Reggie haalt besluiteloos zijn schouders op en zijn lamlendige houding maakt me zoo nijdig, dat ik opsta met het plan om hem verder dan maar alleen te laten rondscharrelen.

'A propos,' zeg ik koeltjes, 'je hebt er zeker geen bezwaar tegen als ik straks den trein pak. Ik ben ten slotte niet hier gekomen om als manusje van alles, zoogenaamd mee te helpen aan het vangen van moordenaars en ander gespuis. Bovendien geloof ik niet, dat mijn assistentie je verder van nut kan zijn.'

Reggie kijkt me onderzoekend aan.

'Nou ben jij kinderachtig,' stelt hij rustig vast en onwillekeurig krijg ik het gevoel van een weerbarstigen schooljongen, die tot de orde wordt geroepen. 'Je weet heel goed, dat je hulp wel degelijk waarde voor me heeft. Je bent de eenige, die zich zonder al te veel op te vallen, betrekkelijk vrij door het huis kan bewegen. Ik zal niet zeggen, dat ik zonder jou niet zou weten wat ik beginnen moest, maar ik hoop dat het zoo voldoende is. Geef me nog den tijd tot, laten we zeggen, morgenavond. Als ik dan nog niet geslaagd ben, zal ik niet meer probeeren om je tegen te houden. Maar ik wil je wèl zeggen dat ik m'n zelfrespect voor een groot deel zou verliezen, als ik *voor* dien tijd niet een belangrijk stuk nader tot de oplossing ben.'

De ernstige toon, waarop hij gesproken heeft, verzoent me weer geheel en al.

'Heb je dan bepaalde vermoedens?' informeer ik nieuwsgierig. 'Waarom heb je dat niet dadelijk gezegd!'

Hij knikt langzaam.

'Ja, vermoedens heb ik inderdaad, maar ze zijn nog te vaag om nu reeds onder woorden te worden gebracht. Er bestaat nog

een mogelijkheid, die ik tot dusverre niet voldoende heb onderzocht, omdat ze me pas zooeven te binnen schoot.' Hij aarzelt een oogenblik, gaat dan vastberaden verder: 'Als echter dit onderzoek niets mocht opleveren, trek ik me van de heele geschiedenis niets meer aan een beken eerlijk, dat ik er geen gat in zie.'

Hij lacht even en vervolgt: 'Om je plezier te doen, wil ik je wel vertellen, dat ik van Rudolfs schuld overtuigd ben: alleen weet ik nog niet precies *waaraan* hij zich schuldig heeft gemaakt en *dat* is nu juist de groote vraag waar alles om draait.'

'Sorry,' zeg ik, 'maar ik kan je tot m'n spijt niet volgen. Wil je misschien zoo goed zijn om je wat duidelijker uit te drukken? Rudolf is schuldig, zeg je, maar je weet niet waaraan! Ben je vergeten dat er een paar moorden zijn gepleegd?'

Reggie meesmuilt en staat op.

'Een anderen keer hoop ik je dat eens uit te leggen. Je moet me nu excuseeren; ik heb beneden nog het een en ander te regelen en dan zie ik me genoodzaakt om voor een paar uur te verdwijnen.'

'Kan ik mee?' vraag ik gretig.

Hij schudt van neen.

'Doe me een plezier, blijf vanmiddag thuis en geef je oogen flink den kost. Een bepaalde opdracht kan ik je niet geven, maar ga zoo mogelijk van alle huisgenooten na, op welke wijze ze den middag doorbrengen. Voor het geval dat er iets bijzonders mocht gebeuren, hoewel daar overdag niet veel kans op is, kan je altijd Verhagen opbellen. Heb je een revolver?'

Ik schud mijn hoofd. Hij denkt even na.

'Je zult er waarschijnlijk ook geen behoefte aan hebben,' vervolgt hij geruststellend, 'maar voor alle zekerheid is het misschien toch maar beter....'

Hij overhandigt me een kleine Browning, die ik een beetje beteuterd in ontvangst neem.

Het volgende oogenblik is hij verdwenen.

Hoofdstuk XIV
Zelfs een koude douche heeft haar sensationeele zijde.

Beneden, bij de voordeur, ontmoet ik Dorothee, die juist, vergezeld van Frans Ferguson, thuiskomt. Ze ziet er aanmerkelijk beter uit dan een uur of wat geleden. Ook Ferguson schijnt heel wat opgewekter dan op het oogenblik waarop hij ons verliet, nadat de vondst van de revolver in zijn jaszak hem begrijpelijkerwijze tamelijk uit zijn evenwicht had gebracht. Zooals ze daar staan, vormen ze een knap, elegant paar en ik bedenk, dat ze nu waarschijnlijk wel spoedig zullen trouwen en dat dit huwelijk misschien de eenige lichtzijde is van het drama, dat zich heeft afgespeeld.

Frans en ik begroeten elkaar hartelijk, alsof we sinds jaar en dag bevriend zijn. We blijven een oogenblik staan in de hal en praten over koetjes en kalfjes, waarbij we als bij afspraak angstvallig vermijden om de dingen, die ons het meest bezighouden, aan te roeren. Daar hij er op aandringen van Dorothee in toestemt om te blijven lunchen, wandelen we gezamenlijk naar de eetkamer.

Lucien blijkt nog niet te zijn teruggekeerd van zijn bezoek bij den notaris, zoodat het gezelschap behalve uit Dorothee, Ferguson en mezelf, slechts uit de Vermeers en Elly bestaat. De omstandigheden in aanmerking genomen, verloopt de maaltijd, aanvankelijk althans, tamelijk ongedwongen. Ik zit aan tafel tusschen Elly en Cado in, zoodat ik, gezien de hypergezonde eetlust van de laatste, mijn handen vol heb met het passeeren van diverse schalen en schaaltjes. Daar ik

zelf niet den minsten honger heb, kort ik me de rustperioden tusschen de oogenblikken waarop Cado het eerste en het laatste stuk van een broodje naar binnen werkt, met het distribueeren van nieuwtjes uit het avondblad van twee dagen her, de laatste courant, die ik in handen heb gehad. Elly is de eenige die mijn pogingen weet te schatten. Weliswaar knikt ook Cado van tijd tot tijd en met vollen mond, maar deze adhaesie-betuigingen correspondeeren klaarblijkelijk met de kwaliteiten der consumptie. Dorothee en Ferguson hebben het te druk met het apprecieeren van elkaars tegenwoordigheid. Rudolf drinkt zwijgend zijn koffie en bepaalt zich tot af en toe een sarcastischen glimlach.

Op een gegeven oogenblik, als het toevallig even stil is, wendt hij zich tot me: 'En, meneer Oudenraedt, bent u van plan om nog lang in Amsterdam te blijven?'

'Dat weet ik nog niet,' antwoord ik zoo luchtig mogelijk, niet omdat ik mijn voornemen om uiterlijk morgenavond te vertrekken heb opgegeven, maar uitsluitend omdat ik veronderstel, dat hij me liefst zoo gauw mogelijk zou zien verdwijnen.

'In elk geval blijf ik tot deze zaak is opgehelderd,' vervolg ik kwaadaardig.

'Dat zou nog wel een tijdje kunnen duren,' veronderstelt Rudolf onbeschaamd. 'Mag ik vragen of u misschien weet of die meneer Spoor, ik meende dat hij zou blijven lunchen, al iets positiefs heeft ontdekt?'

Ik verbeeld me dat hij me, tusschen zijn oogharen door, scherp opneemt. 'Met zekerheid kan ik u tot mijn spijt weinig zeggen. Ik geloof wel dat hij zekere sporen volgt.'

Rudolf grijnst hatelijk. 'Zoo zoo, dus Spoor volgt een spoor,' merkt hij origineel op.

'Ja, dat doet hij inderdaad,' antwoord ik nijdig, 'en ik kan u in vertrouwen wel de verzekering geven, dat de ont-

knooping gauwer zal komen, dan u schijnt te verwachten.'

Nadat ik de woorden gesproken heb, besef ik dat ik verstandiger had gedaan met mijn mond te houden en dat het Rudolf er waarschijnlijk om te doen is geweest, me door zijn irriteerende praatjes tot een onvoorzichtigheid te verleiden. Hoe dan ook, het is nu te laat om terug te krabbelen en wat het succes van mijn voorspelling betreft, kan ik ten minste tevreden zijn. Het heeft er veel van, alsof iedereen slechts hierop gewacht heeft om het masker van onverschilligheid, dat dienen moest om een koortsachtige spanning te verbergen, af te werpen. Een oogenblik is het doodstil, daarna verslikt Cado zich in haar koffie. Vervolgens breekt een stortvloed van opgewonden vragen los. Aangezien ik moeilijk kan bekennen, dat mijn gezegde slechts op een vage belofte van Reggie en voor de rest op bluf gebaseerd is, en ik aan den anderen kant ook niets positiefs durf te antwoorden, bepaal ik me tot een paar vage algemeenheden, die geen ander resultaat afwerpen dan dat ze er toe bijdragen om de zenuwachtige stemming zoo mogelijk nog te verhoogen. Iedereen is er nu vast van overtuigd, dat ik veel meer weet dan ik wil loslaten en de rest van den maaltijd heeft een gedrukt verloop.

De moeilijkheid, die zich vervolgens aan me voordoet, is de vraag hoe ik me het beste van mijn taak: het onopvallend bewaken der huisgenooten, kan kwijten.

Dorothee en Frans Ferguson hebben zich teruggetrokken in de voorkamer, het vertrek, waarin den vorigen middag het verhoor heeft plaatsgevonden. De Vermeers hebben zich de tuinkamer tot verblijfplaats uitgekozen, terwijl Elly direct na de lunch naar boven is gegaan. Lucien is naar alle waarschijnlijkheid nog bij den notaris, de huisknecht neemt de tafel af en Gesina scharrelt in de keuken.

Na eenig nadenken zet ik me in een der fauteuils in de hal, een strategisch punt, vanwaar ik het uitzicht heb op de voor-

deur, de deuren van alle vertrekken die op de hal uitkomen, terwijl ik bovendien de trap in het oog kan houden. Om geen halve maatregelen te nemen, laat in een syphon sodawater en een stapel kranten en tijdschriften aanrukken, zoodat ik het desnoods den heelen middag op mijn observatiepost kan uithouden.

Ik begin met de 'Punch', daarna aan een Fransche kruiswoord-puzzle, wat onbegonnen werk blijkt, en juist ben ik bezig met te constateeren, dat ik het bewakingsvraagstuk op ingenieuze en gerieflijke wijze heb opgelost, als ik tot de ontdekking kom, dat ik op het punt sta om ongemerkt in slaap te vallen.

De ontdekking bezorgt me een schok. Ik knijp me in mijn arm tot ik het bijna uitbrul van pijn en sper mijn oogen wijd open. De resultaten zijn gering. De ontzenuwende hitte verlamt mijn energie. Mijn oogleden zijn dik en zwaar. Het is doodstil in huis. Een vlieg cirkelt loom, in groote kringen boven mijn slaperig hoofd, strijkt ten slotte op mijn knie neer. Ik tracht haar te verschalken met een straal uit de syphon, maar het eenige resultaat is een natte plek op mijn pantalon, terwijl het monster zegevierend gonzend de ruimte zoekt.

Het vochtig gevoel aan mijn been brengt me op een idee:

'Wat ter wereld,' vraag ik me af, 'is beter dan een koude douche?'

Het denkbeeld fascineert me. De klok in de hal zet het vervelende melodietje van het heele uur in en laat twee slagen hooren. De zwarte kat, dezelfde die ik vanmorgen in de badkamer heb opgesloten, maar die op sluwe wijze haar vrijheid heeft weten te heroveren, loopt statig met opgeheven staart de trap af. Als ze me ziet geeft ze me een knipoog van verstandhouding, om vervolgens op klaaglijke wijze voor de deur van de bibliotheek te gaan staan miauwen.

Ik sta op. In mijn slaapkamer, die aan de zonzijde ligt, is het nog warmer dan beneden. Ik draai de kraan van de douche open en begin me langzaam uit te kleeden in de hoop, dat het water afgekoeld zal zijn tegen den tijd dat ik klaar ben. Zuchtend van verlichting onderga ik de prikkelende koude van de eerste druppels. Ik zeep me zorgvuldig in en amuseer me een tijdlang met het geurende donzig-witte schuim, dat geleidelijk door het sproeiende water wordt weggespoeld.

De smak van een dichtslaande deur stoort me in deze vreedzame bezigheid. Het geluid klinkt in mijn onmiddellijke nabijheid en daar ik mijn eigen slaapkamer heb afgesloten, concludeer ik, dat de Vermeers, althans een van hen, de hunne hebben betreden. Inderdaad hoor ik een oogenblik later Rudolfs stem:

'Je hoeft je heusch niet zoo bezorgd te maken, alles gaat van een leien dakje.'

Onwillekeurig zet ik de douche af. Als ik in staat ben om een gesprek van Rudolf en Cado in hun slaapkamer af te luisteren, ligt het voor de hand, dat ook het gekletter van de druppels in de badkuip in het aangrenzende vertrek kan worden waargenomen. Daar Rudolfs woorden mijn belangstelling hebben opgewekt, sla ik mijn badmantel om en ga op den rand van de kuip zitten, om het gesprek op mijn gemak af te luisteren.

Cado is blijkbaar hevig geagiteerd. Wat ik opvang is ongeveer het volgende:

Cado: 'Doe het niet! Ik ben bang dat het verkeert afloopt! Laten we liever weggaan nu het nog niet te laat is!'

Rudolf: 'Je lijkt wel dwaas. Dacht je dat ik alles voor niets heb gedaan? Denk toch eens na! Waar wil je van leven? Je weet toch even goed als ik, dat....'

Cado: 'Ja ja, ik weet het! Ik weet alles! Maar ik zeg je toch dat ik bang ben! Je speelt zoo'n ontzettend hoog spel. Stel je

voor dat er iets ontdekt wordt! De minste kleinigheid is voldoende om alles aan het licht te brengen. Wat moeten we dan beginnen?'

Rudolf: 'Maar niemand *zal* iets ontdekken! Die zoogenaamde detective in de allerlaatste plaats. Dan ben ik nog eerder bang, dat Lucien het me lastig zal maken, ofschoon dat practisch ook uitgesloten is, want ik heb immers alle troeven in handen. Als ik het er vanavond goed afbreng, heb ik het spel gewonnen. Dan kunnen we direct na de begrafenis vertrekken.'

Cado: 'Ja, als....'

Rudolf: 'Onzin! Ik heb toch een revolver! Haast je een beetje, dan kunnen we gaan. Dit huis werkt op mijn zenuwen. We kunnen ergens buiten dineeren. Om negen uur moet ik terug zijn. Kom nou! Sta toch niet altijd en eeuwig een uur voor den spiegel. Niemand let op je!'

Cado protesteert verontwaardigd. Blijkbaar is ze nu toch bijna klaar met haar toilet, ten minste, ik vang verder niets bijzonders op en een paar minuten later hoor ik ze de kamer verlaten.

Terwijl ik nog steeds op den rand van de badkuip zit en het waarschijnlijk ten gevolge van de plotselinge emotie, weer zoo warm heb, dat een tweede douche geen luxe zou zijn, hoor ik een akelig geronk, dat vanuit den tuin tot me doordringt. Ik sta op, trek mijn badmantel aan en open de balcondeuren. Inderdaad: het Fordje van Rudolf, een voertuig dat wellicht eens, in dagen van olim, een tijdperk van bloei heeft gekend, maar nu grootendeels in puin ligt, rust zich ten strijde. Rudolf zit aan het stuur. Hij is getooid met een soort buitenmodel race-pet, die zoo gezien speciaal voor den wagen schijnt ontworpen, terwijl Cado, gehuld in een uiterst voyant sport-ensemble, in staat is om iederen outsider een vroolijk oogenblik te bezorgen.

Ten slotte verdwijnt het Fordje vergenoegd knorrend uit mijn gezichtsveld en ik kleed me langzaam aan, terwijl ik overleg wat me te doen staat, nu mijn voornaamste bewakings-objecten zich aan mijn observatie hebben onttrokken. Voor ik tot een besluit ben gekomen, heb ik mijn toilet voltooid. Langzaam wandel ik naar beneden.

Op hetzelfde oogenblik dat ik de hal bereik, wordt er luid gebeld.

'Reggie!' flitst het door mijn hoofd.

Ik ren naar de voordeur.

Cleo Dubock staat voor me.

Hoofdstuk XV
De stengel van de anjelier

Ze draagt een bizar, licht vilten hoedje, boven een zandkleurig wandeltoilet, afgezet met hier en daar een pluk bont.

Gedurende eenige oogenblikken staren we elkaar sprakeloos aan.

'Hé.... bent u het?' begin ik eindelijk beteuterd.

Gelukkig slaat ze geen acht op deze twijfelachtige verwelkoming.

'Ik moet meneer Spoor onmiddellijk spreken,' brengt ze uit.

Ik breng haar eenigszins omslachtig aan het verstand, dat dit op het oogenblik niet goed mogelijk is. Ze grijpt me bij mijn arm.

'Dan Lucien! Ik heb geen tijd te verliezen, hoort u? Waar is Lucien?'

Ze loopt langs me heen de hal in.

'Gaat u even zitten, dan zal ik....'

'Waar is Lucien?'

Ze schreeuwt bijna. Haar stem slaat over.

'Lucien is op het oogenblik niet thuis en niemand weet waar hij is.'

'Niet thuis?' herhaalt ze. Vastberaden: 'Dan wacht ik tot hij komt.'

Ze zijgt neer op een fauteuil en wischt zich met een zakdoekje het voorhoofd af. Ze schijnt meer dood dan levend.

Wij, dat wil zeggen de huisknecht, die op het bellen is

toegeloopen en het tafereel met belangstelling geniet en ik, kijken elkaar besluiteloos aan. Daar het plotseling tot me doordringt dat het aan mij ligt om de honneurs waar te nemen, geef ik hem een wenk om te verdwijnen en bied Cleo een glas spuitwater aan, in de hoop dat het vocht haar zal kalmeeren. Ze drinkt gretig en schijnt er inderdaad door opgeknapt, zucht en kijkt me dankbaar aan.

'Zoudt u uw mantel niet even uitdoen,' opper ik schuchter. 'Het is nogal warm en....'

Ze schudt zwijgend het hoofd.

'Weet u niet wanneer meneer Spoor thuiskomt?'

'Tot m'n spijt niet, mevrouw. Om u de waarheid te zeggen, ik verwacht hem ook met ongeduld. Hij kan elk oogenblik komen, maar het is evengoed mogelijk, dat hij nog uren wegblijft.' Ze fronst het voorhoofd. Ik ga verder:

'Misschien kan ik de boodschap wel voor u overbrengen. U moet weten, dat ik hem tijdens zijn afwezigheid hier vervang.'

Dit laatste is natuurlijk een geflatteerde voorstelling van mijn werkzaamheden, waarmee ik tracht haar vertrouwen in te boezemen.

Ze kijkt me opmerkzaam aan.

'Als ik het goed begrijp, bent u dus ook van den stand van zaken op de hoogte.'

'Ja,' aarzel ik, 'dat is te zeggen, er is eigenlijk nog heelemaal geen "stand van zaken" om mee op de hoogte te zijn. Ik bedoel: ik geloof niet dat het onderzoek al zoover is gevorderd, dat de hoop op een spoedige ontknooping gerechtvaardigd is.' Ik begin mijn zelfvertrouwen terug te krijgen en wil juist een begin maken met een relaas over onze nasporingen, als Cleo me weer zenuwachtig in de rede valt:

'Zegt u me alleen dit: Is de moordenaar al gevonden of niet?'

‘Neen.... eh.... tenminste niet officieel,’ zeg ik raadselachtig en bedenk, dat het niet strikt noodzakelijk is om haar van het door mij afgeluisterde gesprek op de hoogte te brengen. Waarschijnlijk zal ze dan heelemaal niet meer te houden zijn.

Cleo is merkbaar teleurgesteld.

‘Ja, neemt u me niet kwalijk, maar wat beteekent “niet officieel”? Zegt u liever: ja of neen.’

‘Neen.’

‘Dat is ontzettend!’ Ze wringt haar handen. ‘Hemel, u zit hier maar kalm en iedereen doet net of er niets kan gebeuren en elk oogenblik, hoort u: *elk oogenblik* kan er voor de derde maal....’

Ze haalt diep adem, eindigt den zin niet.

‘Voor de derde maal.... een moord?’ vraag ik ademloos.

‘*Natuurlijk* een moord!’ krijscht Cleo hysterisch, ‘een moord! Een....’ Haar stem slaat over.

Uit den grond van mijn hart verwensch ik Reggie's verregaand gebrek aan inzicht. Als het aan mij gelegen had, zat Rudolf op dit oogenblik al in voorarrest.

‘Spreekt u niet zoo luid, alstublieft,’ smeek ik. ‘Vertelt u *mij* maar wat er gebeurd is, misschien dat ik er raad op weet.’

Deze suppositie is niet vrij van een kwantum aan lichtzinnigheid grenzend optimisme en het verwondert me dan ook niet, dat Cleo haar niet au serieux neemt. Ze zegt niet: ‘Ja, dat zal wel,’ maar glimlacht verachtelijk, niet beleefd, maar begrijpelijk.

‘Gebeurd? O, er is niets gebeurd, *nog* niet tenminste. Maar als de zaak niet heel spoedig wordt opgelost, *zal* er iets gebeuren!’

Ze sluit de oogen en ik sta klaar om toe te springen, voor het geval dat ze evenals den vorigen avond het bewustzijn

mocht verliezen, maar gelukkig komt het ditmaal niet zoo ver en even later is ze weer zoover opgeknapt, dat ze een sigaret opsteekt, die ze diep inhaleerend half oprookt, voor ze verder gaat:

'Neemt u me maar niet kwalijk; ik ben vreeselijk opgewonden. Ik heb den heelen nacht geen oog dicht gedaan; alles wees er op, dat de geschiedenis zich zou herhalen, ten minste, ik maakte mezelf wijs, dat er *weer* een moord zou gebeuren, of zelfs al plaats gevonden had. Eindelijk kon ik het thuis niet langer uithouden en ging ik hier naar toe. Misschien, dat het ergste nog te voorkomen is, maar dan moet alles gauw worden opgehelderd, anders....'

Ze huivert.

'Maar in hemelsnaam, mevrouw, vertelt u dan toch eindelijk....'

Cleo staart me afwezig aan.

'Ja, eigenlijk weet ik niets, maar Lucien, *Lucien* weet het en daarom, als hij niet oppast, zal hij ook.... net als Dithmar...'

Ze zwijgt en grijpt werktuiglijk naar haar glas.

'Ik zal probeeren om het u duidelijk te maken,' vervolgt ze. 'Zooals u zich misschien nog herinnert, bracht Lucien me gisternacht thuis, na afloop van dat verschrikkelijke verhoor in de tuinkamer. Natuurlijk praatten we onderweg in den auto over alles, wat er gebeurd was. Ik geloof wel dat ik ontzettend nerveus was, trouwens dat ben ik nog. Enfin, ik vroeg hem of hij er dan heelemaal geen vermoeden van had, wie den moord begaan kon hebben en toen....'

Ze bijt zich op haar lippen.

'En toen?' dring ik.

'Toen zei hij, dat.... Hij zei, dat hij wist. Begrijpt u? Hij zei dat hij wist wie den moord begaan had.'

'Allemachtig!' laat ik me ontvallen. 'Werkelijk?' Cleo knikt met groote oogen.

‘Ja, dat beweerde hij. Natuurlijk veronderstelde ik eerst dat hij wartaal sprak, maar nu ik er over heb nagedacht, geloof ik dat niet meer, integendeel! Hij zei, dat alles natuurlijk wel vreeselijk was, maar dat het nog erger zou worden als alles werd opgehelderd en dat hij daarom besloten had om te zwijgen. Hoe ik ook aandrong en zei, dat het zijn plicht was om te spreken, hij bleef hardnekkig op zijn stuk staan. Ten slotte verzocht hij me om niet meer over de zaak te spreken en er ook niet meer aan te denken, want dat er verder niets meer zou gebeuren omdat hij dat zou weten te verhinderen. Maar natuurlijk was ik daartoe niet in staat. Ik heb gedacht en gedacht, tot ik op het punt stond om krankzinnig te worden en eindelijk....’

Ze stokt. Ik ben mezelf niet meer meester.

‘Wat: eindelijk? Beheerscht u zich toch!’

‘Eindelijk had ik ook een vermoeden en dacht ik, dat ik het *ook* wist.’

‘Rudolf?’ onderbreek ik gretig.

Ze schijnt me niet te begrijpen.

‘Rudolf? Wie bedoelt u?’

‘Rudolf Vermeer! Henri's zwager.’

‘O die!’ Ze schijnt tamelijk verbaasd. ‘Neen, aan *hem* heb ik niet gedacht. Ik heb hem trouwens nauwelijks gezien: gisteren voor het eerst. Maar waarom zou hij....?’ Ze haalt haar schouders op. ‘Neen, het is veel erger. Ik dacht, tenminste ik vermoedde.... enfin, maar vanmorgen toen het weer licht was en ik alles nog eens overwoog, toen leek het me toch te absurd. Het is eenvoudig ondenkbaar, en toch.... *als* het zoo is, dan.... dan is het allemaal.... *mijn* schuld.’

De laatste woorden klinken heel zacht, bijna fluisterend. Ze wendt haar hoofd af en begint wanhopig te snikken.

Het duizelt me. De toestand wordt nu werkelijk onhoud-

baar. Moeizaam tracht ik te overleggen wat me te doen staat. Het is duidelijk dat deze vrouw een zenuwcrisis nabij is. Ik schenk haar glas vol en neem haar hand, die koud aanvoelt, in de mijne.

'Hier, drinkt u eens.'

Ze doet het. Zoo nadrukkelijk mogelijk vervolg ik:

'Luistert u nu eens goed! Ik zal u even thuis brengen en dan is het maar beter dat u wat gaat rusten, of liever nog: ik zal den dokter bij u sturen, want heusch, u bent op het oogenblik tamelijk overspannen.'

Ze droogt haar tranen.

'En dan?'

'Dan is het verder het beste dat u alles maar aan ons overlaat.'

Ze zucht, kijkt me aan.

'Ik heb geen dokter noodig; mij mankeert niets!'

'Neen natuurlijk niet, mevrouw, dat weet ik wel, maar het is toch beter voor u dat u zich verder zoo kalm mogelijk houdt. Mevrouw van Meursen is ook al ziek geworden van al die emotie's en dat is werkelijk geen wonder. Daarom, als u zich niet een beetje in acht neemt, dan....'

'Is Mona ziek?'

Cleo heft haar hoofd met een ruk op en kijkt me uitvorschend aan.

'Is Mona werkelijk ziek? Hoe weet u dat? Waarom heeft u me dat niet dadelijk gezegd?'

Ze schijnt zoo opgelucht, dat ik me in stilte afvraag, wat hiervan wel de oorzaak kan zijn.

'Ja, ze schijnt ernstig overspannen,' antwoord ik peinzend. 'Er is tenminste een pleegzuster bij haar. Dorothee vertelde me zooeven dat ze voortdurend ijlt en niemand herkent.'

'Ah!'

Cleo haalt diep adem. Ze zoekt in haar taschje naar haar

poederdoos en begint de sporen van haar tranen weg te werken. Een plotselinge gedachte maakt me zoo van streek, dat ik het waag om haar aandacht van deze kunstbewerking te abstraheeren.

‘U denkt toch niet in ernst,’ begin ik schuchter, ‘dat Mona, eh....’

Ze maakt een onbeheerscht gebaar.

‘W-Wat bedoelt u?’ stamelt ze.

De manier waarop ze verstoppertje tracht te spelen, na me eerst met haar insinuaties van streek te hebben gebracht, maakt me nijdig.

‘Ik bedoel,’ herhaal ik, ‘dat ik graag zou willen weten, met welke reden u er mevrouw van Meursen van verdenkt, dat ze op de een of andere wijze, laat ik het voorzichtig uitdrukken: meer van de zaak afweet dan in haar omstandigheden begrijpelijk en gewenscht zou zijn.’

Mijn woorden brengen haar heelemaal van de wijs.

‘Maar.... maar ik heb toch niet gezegd, dat Mona.... Trouwens, hoe zou *ik* dat weten? Het is dom van me dat ik gekomen ben, maar ik was zoo bang, eigenlijk weet ik zelf niet waarvoor ik bang was, maar Dithmar is toch *ook* vermoord omdat hij wist.... en Lucien.... Lucien weet het nu ook.... en daarom....’

Ze zwijgt. Haar lippen trillen. Ik begin medelijden te krijgen met haar hulpeloosheid en daar ik bovendien een herhaling van de huilpartij bijna evenzeer vrees als een moord, knik ik haastig dat alles me nu plotseling glashelder is. Cleo staat op.

‘Dan ga ik nu maar.’

Ze strijkt zich met de hand over het voorhoofd en wankelt, zoodat ik haar weer plaats laat nemen.

‘Wacht u hier maar, dan zal ik even een auto uit de garage halen om u thuis te brengen.’

Ze knikt vermoeid, waarna ik me naar buiten spoed terwijl ik bedenk, dat ik mijn observatie van de huisgenooten nu wel als geëindigd kan beschouwen. De garage is leeg op de zwarte Packard na, een wagen die bijna uitsluitend door Mona, vroeger ook door Henri werd gebruikt. Daar er in geen velden of wegen een chauffeur te bekennen is, rijd ik het zware vehiculum zelf naar buiten en ga daarna terug om Cleo te halen. Ze schijnt totaal uitgeput en steunt zwaar op mijn arm. Gedurende den rit spreken we geen woord. Cleo zit achterin en leunt met gesloten oogen in de kussens. Terwijl ik haar bij het uitstappen behulpzaam ben, ontdek ik een klein, met diamanten bezet polshorloge, dat half verscholen tusschen de kussens op de achterbank ligt. Blijkbaar heeft ze het ongemerkt verloren. Als ik het grijp, kom ik onwillekeurig met een paar vingers van mijn rechterhand terecht in de spleet tusschen de kussens van de zitting. Het stuk papier dat ik hierbij aanraak en dat daar, verborgen voor iedereen gelegen heeft, totdat ik het tezamen met Cleo's horloge te voorschijn breng, schijnt toevallig op die plaats verzeild te zijn geraakt. Dergelijke spleten zijn in den regel verzamelplaatsen van de meest uiteenloopende gebruiksvoorwerpen die, als ze daar eenmaal beklemd zijn geraakt, langzaam maar zeker wegzinken om in den loop der jaren, verscholen in de stoffige ingewanden van het betrokken meubelstuk, geleidelijk tot stof te vergaan. Ik heb iemand gekend, die er een sport van maakte om alle fauteuils die hij ontmoette, aan een grondig onderzoek te onderwerpen en ten slotte in het bezit kwam van een complete uitrusting.

Op het eerste gezicht echter schijnt mijn vondst al van heel weinig belang en pas als ik haar nauwkeuriger bekijk, dringt het langzaam tot me door, dat ze iets met den misdaad kan hebben uit te staan. Het papier is een enveloppe. Het adres dat er op staat is dat van Lucien en geschreven met het for-

sche handschrift van zijn pleegvader. De postzegel, een Fransche, draagt het stempel van Aix-les-Bains, jammer genoeg zoo onduidelijk, dat ik den juisten datum waarop de brief verzonden werd, niet vermag vast te stellen.

Natuurlijk heeft zoo'n oude enveloppe op zich zelf niets ontstellends en ongetwijfeld zou ik er verder geen aandacht aan schenken, als de inhoud m'n opmerkzaamheid niet trok. Het groene hoopje dat ik als poover resultaat van mijn bemoeiingen uit de enveloppe te voorschijn visch, is een verwelkte bloemstengel en ofschoon mijn botanische kennis zich kenmerkt door oppervlakkigheid en bovendien de bloem is afgerukt, helpt een kleine knop die, ofschoon verdroogd, nog vrijwel intact is me op weg. Geen twijfel mogelijk: Het is de stengel van een *roode anjelier*.

Hoofdstuk XVI
99%

Hoewel het raadsel van de roode anjelier, gevonden in Henri's verstijfde hand, me vandaag nog geen oogenblik heeft beziggehouden omdat het door de opeenstapeling van gebeurtenissen op den achtergrond is geraakt, voel ik instinctief, dat het toeval me zoo niet de oplossing van het moord-probleem, dan toch een belangrijk bewijsstuk in handen heeft gespeeld. Ik herinner me een van Reggie's opmerkingen: ‘We zullen maar geen tijd verknoeien met het zoeken naar den stengel’ en een gepaste voldoening over het feit dat het ten slotte *mij* beschoren is om deze schijnbaar onmogelijke taak tot een goed einde te brengen, maakt zich van me meester, hoewel ik er natuurlijk geen flauw benul van heb, in hoeverre het onaanzienlijke, groene sliertje in de enveloppe kan bijdragen tot de ontmaskering van den moordenaar.

Cleo die op het trottoir staat en wier tegenwoordigheid ik, door de opwinding van het oogenblik, bijna vergeten ben, komt nieuwsgierig naderbij.

‘Heeft u iets gevonden?’

‘Alstublieft, u had iets laten liggen,’ antwoord ik en overhandig haar het horloge, terwijl ik de enveloppe ongemerkt in mijn zak moffel.

Ze kijkt me verwonderd aan. Daarna bekijkt ze het horloge en schudt haar hoofd.

‘Dat is niet van mij,’ zegt ze koel. En als ze m'n verbaasd gezicht ziet: ‘Mijn horloge is op het oogenblik in reparatie. Waar heeft u dit gevonden?

Ik leg het haar uit.

'Heeft u dit horloge misschien al eens eerder gezien?'

Cleo schudt haar hoofd.

'Neen, maar dat zegt natuurlijk niets. Het kan wel van Elly of van Dorothee zijn. Mona draagt geen armbandhorloge, dat weet ik toevallig.'

Ze geeft me het kleinnood terug en ik geleid haar naar boven tot vóór de deur van haar flat, waar we afscheid nemen, nadat ik haar nogmaals vaderlijk op het hart heb gedrukt, om nu toch vooral dadelijk te gaan rusten en de rest aan ons over te laten, een raad, die met een sceptischen glimlach geïncasseerd wordt.

In matig tempo rijd ik terug naar de Apollolaan, zet den wagen in de garage en sta, daar ik geen huissleutel rijk ben, op het punt om aan te bellen, als de voordeur geopend wordt en Reggie verschijnt. Hij ziet er glunder en glimmend uit en ondanks de hitte, voel ik een sterke neiging om hem aan mijn hart te drukken.

'Waar heb je in hemelsnaam den heelen middag uitgehangen?'

Hij kijkt me verwonderd aan.

'Het is net half vijf. Ik heb je toch gezegd, dat ik een paar uur weg zou blijven! Eerlijk gezegd, ik dacht dat we afgesproken hadden dat je op me zou wachten en intusschen je best doen om de menschen hier in huis te observeeren. Waar kom je eigenlijk vandaan? Je ziet er uit als een opgejaagde klimgeit.'

'Spaar me je geestigheden,' verzoek ik nijdig. 'Zeg me één ding: ben je opgeschoten of niet? Want zoowaar ik hier sta, ik blijf geen nacht meer in dit huis.'

'Hoeft ook niet,' sust Reggie. 'Vandaag komt de zaak in orde, dat beloof ik je!'

Hij steekt zijn arm door de mijne en samen wandelen we

naar binnen. We nemen plaats in de hal, aan hetzelfde tafeltje waaraan ik me na de lunch heb neergezet om me van m'n opdracht te kwijten, tot het oogenblik waarop het verlangen naar een koude douche me te machtig werd. De syphon sodawater, die nog uit dien tijd stamt, heeft tijdens mijn afwezigheid gezelschap gekregen van een flesch 'Johnny Walker' en een schaaltje ruw ijs, dat reeds in half-gesmolten toestand verkeert en waaruit ik de conclusie trek, dat Reggie al eenigen tijd geleden, waarschijnlijk onmiddellijk nadat Cleo en ik het huis verlieten, is teruggekeerd.

'Ziezoo,' begint hij vergenoegd, nadat hij me een dronk heeft bereid, 'drink eens kalm uit en vertel me dan wat je op het hart hebt, als je tenminste denkt dat het de moeite waard is.'

'De moeite waard?' herhaal ik bitter. 'Denk je soms dat ik voor de aardigheid door die snikhitte heen en weer tuf? Jij loopt den heelen dag rond met een gezicht of je een paard uit de sweepstake getrokken hebt en elk oogenblik hoor je, *elk oogenblik* kan er weer een moord gebeuren.'

Onwillekeurig maak ik Cleo's woorden tot de mijne, maar het effect van m'n sombere voorspelling is bij lange na niet zoo bevredigend als ik redelijkerwijs heb mogen verwachten.

'Och kom,' zegt Reggie effen. 'nou geloof ik toch heusch dat je overdrijft. Probeer nu eens kalm te blijven.' Hij steekt een sigaret op en doet een poging om kringetjes te blazen. 'Zou je niet eens van wal steken?'

Ik begin mijn verslag vanaf het oogenblik waarop Reggie mij in mijn slaapkamer alleen liet, met de bedoeling om zijn aandacht te vestigen op Rudolf's insolente vragen gedurende de lunch en er nog eens flink den nadruk op te leggen dat zijn schuld zonneklaar bewezen is, om ten slotte bij wijze van knaleffect het afgeluisterde gesprek op

den voorgrond te schuiven en Rudolfs onmiddellijke arrestatie te eischen. Maar Reggie valt me al direct in de rede:

‘Ja ja, dat geklets aan tafel kan je wel weglaten!’

Ik negeer de opmerking en vertel verder. Juist ben ik genaderd tot het spannendste deel, de scène in de badkamer, als hij me weer onderbreekt:

‘Wat deed je eigenlijk boven? Ik dacht....’

‘Ik haalde mijn revolver,’ val ik hem haastig in de rede.

‘Kijk eens aan,’ zegt Reggie. ‘En toen?’

Ik span me in om den dialoog tusschen Rudolf en Cado in hun slaapkamer zoo nauwkeurig mogelijk weer te geven. Alleen schep ik er een boosaardig vermaak in, om de passages die in mijn oogen bezwarend zijn, hier en daar wat aan te dikken.

Als ik ben gekomen bij Rudolfs zinspeling op zijn revolver en mijn best doe om de moordlustige stemming waarin hij, naar zijn gezegde te oordeelen, op dat oogenblik verkeerde, in de meest schrille kleuren af te schilderen, begint Reggie botweg te lachen.

‘Wat mankeert je?’ informeer ik.

‘Niets, niets,’ grinnikt hij. ‘'t Is zoo'n griezelig verhaal; je hebt me zenuwachtig gemaakt, dàt zal het zijn.’ Hij zucht. ‘En daarna, nadat je dat interessante gesprek had afgeluisterd, heb je toen een autoritje gemaakt om te bekomen van den schrik?’

‘Ik heb je nog vergeten te vertellen, dat ze vanavond om tien uur terugkomen. Blijkbaar willen ze dan hun laatsten slag slaan, want morgen na de begrafenis marcheeren ze op.’

‘Dus verder heb je niemendal ontdekt? Nou, ik moet zeggen, dat heb je aardig gedaan! M'n compliment.’

‘Wacht, het mooiste komt nog! Toen ik weer beneden was, kwam Cleo Dubock.’

Reggie veert van belangstelling op in zijn stoel.

'Wat kwam *die* hier doen?'

'Ja, wat ze nou eigenlijk precies doen kwam, is me niet heelemaal duidelijk,' begin ik weifelend. 'Ik heb alleen begrepen, dat Lucien haar gezegd heeft, dat hij weet wie de moordenaar is en dat ze daarom doodsbenauwd is dat hij óók vermoord zal worden, maar wat....'

'Wat zeg je?'

Reggie staart me aan.

'Weet.... weet Lucien wie....?'

'Ja,' knik ik en vertel hem zoo nauwkeurig mogelijk wat ik me van mijn onbehaaglijk onderhoud met Cleo Dubock nog herinner, terwijl Reggie zich opnieuw inschenkt en me de woorden uit den mond kijkt.

Als ik klaar ben met mijn verhaal, blijft hij zwijgend voor zich uit staren.

'Dus jouw indruk was, dat ze Mona....?'

'Ja, maar dat is natuurlijk te gek om alleen te loopen. Ze was abnormaal zenuwachtig en het is heel begrijpelijk, dat ze zich in zoo'n toestand van alles in het hoofd haalt.'

'Ja,' beaamt hij. 'Het is natuurlijk absurd, maar het is toch aan den anderen kant ook wel eigenaardig, dat....'

Hij zwijgt en trommelt afwezig met zijn vingers op de leuning van zijn stoel.

'Wat is eigenaardig?' dring ik aan, maar hij schudt afwerend zijn hoofd en vervolgt even later in gedachten: 'Dus Lucien zegt, dat hij weet wie....'

Plotseling ontspannen zich zijn trekken.

'Ach, ten slotte heb je me eigenlijk heel weinig nieuws verteld,' zegt hij ondankbaar, 'maar ik geef toe, dat ik een oogenblik verbaasd stond. Het is dan ook verwonderlijk, hoe een simpele moord door een aantal toevallige omstandigheden zoo ingewikkeld kan worden, dat zelfs ik, die op dit oogenblik met 99% zekerheid weet, wie de dader is, me

een oogenblik afvroeg, of ik het ten slotte wel bij het rechte eind had en misschien zou ik nog niet eens zoo zeker van mijn zaak zijn, als ik niet....'

'Ja, je bent een schrandere bol,' vul ik bereidwillig aan. 'Vooruit, wie is het?'

'Wacht tot vanavond,' antwoordt hij. 'Dan hoop ik de volle 100% te hebben. Als ik het je nu al vertelde, zou je misschien alles bederven. Om tien uur is Rudolf weer thuis. Tegen elf uur kan je de ontknooping tegemoet zien, tenminste als alles goed gaat. Bedwing dus tot zoolang je ongeduld.'

'All right,' zucht ik gemelijk. 'Dan ga ik na het diner m'n koffers pakken. Misschien dat ik na afloop van de seance er nog in slaag om een nachttrein te halen.'

'Je hoeft anders heelemaal niet zoo'n haast te maken.' Reggie schudt afkeurend zijn hoofd.

'Vanavond kan je wel bij mij logeeren. Als het dan een beetje wil, gaan we morgen samen op reis, want ik geloof, dat een korte vacantie ook mij geen kwaad zal doen.'

'O,' zeg ik en daar het me plotseling te binnen schiet dat ik hem nog niets heb verteld van mijn interessante vondst in den auto, vergeet ik heelemaal om zijn voorstel met het verwachte enthousiasme te begroeten. Ik haal de enveloppe uit mijn binnenzak te voorschijn.'

'Hier! Ik heb nog iets voor je.'

Ik maak het me behaaglijk in mijn fauteuil, steek een sigaret op en concentreer mijn aandacht op Reggie, in geduldige afwachting van het oogenblik waarop ik me in zijn verbazing zal kunnen verlustigen. Het wachten duurt tamelijk lang, waaruit ik de gevolgtrekking maak, dat mijn ontdekking hem als het ware verpletterd heeft. Eindelijk opent hij zijn mond en geeuwt achter zijn wijsvinger.

'Nou, wat zeg je er van?'

‘Heb je misschien dat armbandhorloge dat er bij lag, ook ingepikt?’ informeert hij ijzig.

Ik zwijg. Reggie grinnikt. Met een nonchalant gebaar haalt hij zijn portefeuille uit zijn binnenzak, opent haar en reikt me zonder een woord te zeggen een enveloppe over die als twee druppels water lijkt op die uit den auto. Ik open haar sprakeloos en wrijf vervolgens m'n oogen uit: De inhoud bestaat uit een bloemstengel van den soort dien ik dien zelfden dag al meer in handen heb gehad: een stengel van een roode anjelier.

‘Wat is dat nou?’ breng ik eindelijk uit.

‘Dat zie je!’

Hij kijkt me verwijtend aan en schudt dan meewarig zijn hoofd.

‘Misschien is het ook wel mijn eigen schuld,’ mompelt hij. Daarna luider en beschermend: ‘Je kan er natuurlijk niets aan doen, maar je hebt zoo ongeveer de eigenschappen van een fox-terrier en dan nog van een tamelijk slecht afgerichte, die ongevraagd allerlei dingen apporteert, waar hij beter af had kunnen blijven.’

Hij stopt de beide enveloppen en het armbandhorloge dat ik inmiddels op tafel heb gedeponeerd in zijn zak en vervolgt ernstig: ‘Nou moet je eens even goed naar me luisteren. Ik verdwijn zoo aanstonds weer en voor het geval dat ik nog niet terug mocht zijn als Rudolf vanavond thuiskomt, zou ik me graag van je onschatbare diensten verzekeren.’

‘Voor het laatst?’ onderzoek ik dreigend. ‘Je weet wat ik je zooeven gezegd heb....’

‘Natuurlijk voor het laatst,’ verzekert hij haastig. ‘Het zijn om zoo te zeggen de laatste loodjes en bijzonder zwaar kunnen ze je niet vallen, want je hebt niets te doen dan je oogen wijd open te zetten.’

‘Zeg dàn maar wat ik te doen heb.’

‘Goed zoo,’ knikt hij tevreden. Dan begint hij met zijn instructies. ‘Zooals je zooeven zei, zal Rudolf vanavond om tien uur weer thuis zijn. Mocht ik er nu om half tien nog niet zijn, ga dan naar de garage toe en houd je daar schuil tot Rudolf zijn wagen binnen heeft gezet. Het is een klein kunstje om dat te doen, want er is ruimte genoeg om je behoorlijk te verbergen. Je kunt b.v. in den wagen van Lucien gaan zitten, - die zal tegen dien tijd wel weer terug zijn. Ik zal de enveloppe die je in den Packard hebt gevonden weer op haar oude plaats deponeeren en nu is het eenige wat je te doen hebt, op te letten wat er gebeurt als Rudolf straks terugkomt. Voor zoover ik er over kan oordeelen, bestaan er drie mogelijkheden:

Ten eerste: er gebeurt niets. Ten tweede: Rudolf maakt zich van de enveloppe meester. In dat geval laat je hem rustig zijn gang gaan en als je kans ziet om hem ongemerkt in de gaten te houden, doe het dan, maar ik heb liever dat je het niet doet, dan dat je de kans loopt om ontdekt te worden. Begrijp je?’

Ik knik.

‘En ten derde?’

‘Ten derde....’ begint Reggie en houdt dan even op om na te denken.

‘Nou?’ dring ik.

‘In de derde plaats is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat er na Rudolfs thuiskomst een soort van samenkomst in de garage plaats zal vinden.’

‘Tusschen wie en wie en wie?’

‘Dat gaat je nu nog niet aan,’ antwoordt hij bot. ‘Trouwens, het is maar een veronderstelling van me en het is dan ook heel goed mogelijk, dat er niets van dien aard gebeuren zal. Maar in elk geval moet je zorgen, dat je om half tien in de garage bent en dat niemand je er naar toe ziet gaan. Het

kan wel zijn, dat je daar voor Rudolfs komst al gezelschap krijgt en dan houd je je maar zoo stil mogelijk. Je hebt niets te doen dan op te letten, snap je?'

'Ja, maar stel nu eens even dat ze alles onderzoeken om te kijken, of er iemand in de garage verborgen is. Dan zit ik met de gebakken peren.'

'Dat zullen ze waarschijnlijk niet doen,' betoogt Reggie. 'En *als* je ontdekt wordt, heb je maar het een of andere smoesje te verzinnen. Ze zullen je heusch niets doen. Trouwens, in geval van nood heb je immers nog altijd je revolver.'

Ik knik, ofschoon het denkbeeld van een nachtelijke schietpartij in de garage niet in staat is om mijn eetlust voor het diner te bevorderen.

'Goed dan, maar ik waarschuw je nog eens, dat ik hier vandaag voor het laatst....'

'Voor dezen dag ten einde is, is het raadsel van de roode anjelier opgelost,' zegt Reggie plechtig.

'Dat wil dus zeggen, voor vanavond twaalf uur,' preciseer ik. Hij knikt en op dat oogenblik dringt van uit den tuin het geluid van een auto tot ons door.

'Dat zal Lucien zijn.'

Reggie staat op en ik volg zijn voorbeeld. De klok in de hal slaat halfzeven.

'Nou, ik ga er vandoor. Je weet dus nu wat je te doen hebt.' Op hetzelfde oogenblik dat hij het huis wil verlaten, opent Lucien de voordeur en houdt hem staande.

'Ah, meneer Spoor, hoe staan de zaken? Is het onderzoek al iets gevorderd?'

Reggie weifelt.

'Ach, ik kan het u wel zeggen,' zegt hij ten slotte peinzend. 'Ja, ik geloof wel dat er wat meer schot in komt. Er zijn ten minste enkele dingen die me niet meer zoo duister toeschijnen als in het begin, maar dat wil nog heelemaal niet zeggen,

dat de oplossing voor de deur staat, want er blijft nog meer dan genoeg over dat me voorloopig onverklaarbaar is. Ik wil u in vertrouwen dan ook wel bekennen, dat het een van de lastigste gevallen is, waarmee ik me ooit heb beziggehouden.'

Lucien knikt bedachtzaam en zwijgt.

'U wilt me nu zeker wel excuseeren,' vervolgt Reggie vriendelijk. 'Ik heb het druk vandaag.'

'Dan zal ik u niet langer ophouden,' zegt Lucien effen. 'Ik wensch u veel succes, meneer Spoor.'

Hoewel zijn stem volkomen onbewogen klinkt, kan ik na mijn gesprek met Cleo den indruk niet van me afzetten, dat het hem meer genoegen zou doen, wanneer dit toegewenschte succes uitbleef.

'Lucien weet het en daarom, als hij niet oppast, zal hij ook, evenals Dithmar....'

Deze woorden van Cleo klinken in me na. Ze geven me een onbehaaglijk gevoel van naderend onheil.

Wat ter wereld weet Lucien? Waarom werd Dithmar vermoord?

Het geluid van de gong stoort me in mijn overpeinzingen.

Hoofdstuk XVII
De laatste loodjes

Als we van tafel opstaan is het ongeveer halfacht en Lucien noodigt ons, d.w.z. Ferguson en mij, uit om de koffie in de bibliotheek te gebruiken.

Elly, die tijdens het diner voortdurend gezwegen heeft, wendt haar hoofd langzaam in zijn richting.

'Als je er geen bezwaar tegen hebt, dan ben ik ook van de partij.' Ze glimlacht flauwtjes. 'Als er tenminste geen dingen worden behandeld, die niet geschikt zijn voor kleine meisjes.' Ze steekt haar arm door de mijne en, gevolgd door de anderen, verlaten we het vertrek.

'Je moet weten,' vervolgt ze zoo zacht, dat ik alleen haar kan verstaan, 'dat ik op het punt sta om wartaal uit te slaan.'

Haar stem klinkt op een vreemde manier onbewogen, onverschillig misschien, voor iemand die haar niet kent, maar instinctmatig voel ik, dat dit maar schijn is, een schijn die dienen moet om haar innerlijke emotie te verbergen. Ik kijk haar aan. De uitdrukking van haar groote, grijze oogen is niet koket als anders, er spreekt afgrijzen uit, dat me onwillekeurig beklemt.

'Let maar niet op me,' fluistert ze vermoeid. 'Je verwondert je er natuurlijk over, dat ik mijn zelfbeheersching zoo absoluut kwijt ben, maar ik kan er niets aan doen, het is nu eenmaal zoo.'

Ik wil haar verzekeren, dat het met mezelf niet veel beter

gesteld is, maar ze laat me niet aan het woord komen en gaat rad en nerveus verder:

'Den heelen middag heb ik aan Mona's bed gezeten. Ze herkende me niet en ijlde aan een stuk door en ik luisterde; begrijp je, het was natuurlijk verschrikkelijk, maar ik moest wel naar haar luisteren, of ik wilde of niet, terwijl ik het wel uit had kunnen schreeuwen, zoo vreeselijk was het. Ze schijnt de idee-fixe te hebben, dat Cleo.... enfin, je begrijpt het wel. Nu weet ik, dat Cleo met de heele zaak niets te maken heeft en dat het niet meer dan toeval is, dat ze gisteravond hier in huis was op het oogenblik dat Dithmar....' Ze stokt, om een oogenblik later, als in antwoord op mijn onuitgesproken vraag, haastig te vervolgen:

'O neen, ik weet natuurlijk ook niet, wie het dan *wel* gedaan heeft, maar eerlijk gezegd, ofschoon het je vreemd in de ooren moet klinken, ik stel er geen belang meer in. Als ik er maar zeker van kon zijn, dat er verder niets gebeuren zou, dan....' Ze huivert. 'Dan zou ik maar liever willen, dat de zaak nooit werd opgehelderd.' En als om dezen vreemden wensch beter voor me begrijpelijk te maken: 'Ik heb er zoo'n voorgevoel van dat alles dan nog vreeselijker zal worden, en hoe meer ik er over nadenk, des te sterker ben ik er van overtuigd, dat de moordenaar iemand is dien ik ken en jij ook, dien we allemaal kennen, heel goed kennen en dan.... o, het is verschrikkelijk!'

Zij zwijgt en klemt haar lippen vast op elkaar. Ze huilt niet, misschien heeft ze het al te veel gedaan. Vaag stel ik in stilte vast, dat haar vermoedens omtrent de identiteit van den dader ongeveer overeenkomen met die van Lucien, zooals Cleo ze me heeft overgebracht. Met geweld dwing ik me om daar niet verder over na te denken, in de eerste plaats omdat het volslagen nutteloos zou zijn en verder, omdat ik me voor oogen houd, dat het in verband met de taak die

me vanavond nog te wachten staat van belang is om, voorloopig althans, alle enerveerende gedachten zooveel mogelijk op zij te zetten.

We staan stil voor de deur van de bibliotheek en wachten op de anderen, die iets achter zijn gebleven. Dorothee praat zacht met Ferguson, terwijl Lucien er met een lusteloos gezicht naast staat en zich moeite geeft om een geeuw te onderdrukken. Het duurt hoogstens een minuut. Daarna verwijdert Dorothee zich om naar boven te gaan, waarschijnlijk wil ze haar moeder opzoeken.

Ik draai den deurknop om: de deur blijft dicht.

Op hetzelfde oogenblik schiet het me te binnen, dat ik haarzelf den vorigen avond, na mijn gesprek met Mona, heb afgesloten en dat de sleutel zich naar alle waarschijnlijkheid nog in een van mijn zakken bevindt, omdat ik vergeten heb hem aan Reggie te geven. Om de een of andere reden die mezelf niet heelemaal duidelijk is, oordeel ik het beter om dit feit te ignoreeren.

'Die deur is op slot,' constateer ik.

Lucien haalt zijn schouders op.

'Dat zal meneer Spoor dan wel op zijn geweten hebben,' veronderstelt hij droog. 'Enfin, laten we dan maar in de tuinkamer gaan zitten, misschien is het daar ook koeler.'

Inderdaad is het in dit vertrek tamelijk wel om uit te houden.

We maken het ons gemakkelijk en de knecht komt binnen met koffie en cognac.

De stilte die heerscht na zijn vertrek is even drukkend als onheilspellend. Het heeft er veel van, alsof iedereen zijn laatste krachten heeft gebruikt om zich aan tafel zoo ongedwongen mogelijk voor te doen en nu volkomen buiten staat is om die comedie nog langer voort te zetten.

Alleen Lucien vormt een gunstige uitzondering. Hij bla-

dert achteloos in een nummer van de ‘Sketch’ en schijnt volkomen op zijn gemak.

Elly zit naast me op den divan. Ze leunt tegen een stapel kussens, rookt verwoed en staart met droge oogen voor zich uit. Af en toe prevelt ze iets onverstaanbaars, kijkt dan verschrikt om zich heen, kucht zenuwachtig en verzinkt weer in gedachten.

Ferguson weet niets beters te doen dan met zijn vingers op de leuning van zijn stoel te trommelen, waarmee hij me weliswaar verschrikkelijk irriteert, maar tevens de stilte minder hoorbaar maakt. Om mezelf wat af te leiden, roer ik omslachtig in mijn koffie en doe me geweld aan om niet elke halve minuut op mijn horloge te kijken.

Elly maakt een plotselinge beweging en kijkt om zich heen, alsof ze uit een droomtoestand ontwaakt. Het geluid van haar stem verbreekt het zwijgen.

‘Laten we iets doen,’ stelt ze voor. ‘Laten we het een of ander doen, het komt er niet op aan wàt! Die stilte is niet om uit te houden!’ En onlogisch tegen Ferguson: ‘Houd nu alsjeblieft op met dat getamboureer! Je maakt me krankzinnig!’

‘Sorry,’ mompelt hij berouwvol, ‘ik wist niet.... Ja, erg onderhoudend zijn we niet, maar wat wil je? *Ik* ben voor alles te vinden.’

Lucien, opmerkzaam geworden, kijkt op van zijn lectuur.

‘Ja,’ stemt hij weifelend toe. ‘Misschien kunnen we elkaar op de een of andere manier bezighouden. We zouden kunnen bridgen, of....’

Vragend kijkt hij den kring rond.

‘Ja, vooruit maar,’ beslist Elly resoluut.

Ze staat op om den knecht te bellen. Deze verschijnt.

‘Breng een speeltafeltje, Andries. En de rest. We gaan bridgen.’

De man knikt en verwijdert zich.

Even later zitten we rondom het vierkante tafeltje en trekken: Elly en ik spelen samen.

Het spel dat we ontplooien en voor bridge laten doorgaan, heeft daar feitelijk evenveel van weg als van voetbal of hockey. Een oplettend toeschouwer zou de overtuiging hebben gekregen, vier beklagenswaardige imbecielen voor zich te hebben. Niemand schenkt de minste aandacht aan de grofste blunders van zijn partner of tegenpartij. Alleen als Elly met hartenaas uitkomt, nadat ze die kleur driemaal gerenonceerd heeft, zegt Lucien zachtzinnig: 'Hé, heb je die nog?'

Elly schudt afwezig het hoofd en we gaan verder, alsof er geen vuiltje aan de lucht is.

Ik weet niet hoe het den anderen gaat, maar mij wordt die geforceerde kalmte ten slotte bijna te machtig. Het geheel heeft iets onwaarschijnlijks, iets lugubers als een nachtmerrie: Vier bleeke gezichten, vier menschen wier zenuwen tot het uiterste zijn gespannen en die met strakke oogen in hun kaarten kijken, terwijl ze slechts aan dat ééne denken kunnen: 'Wie is de moordenaar? Waar is hij? Is hij hier in huis? Boven? In de hal? In deze kamer? Zit hij hier misschien aan tafel en gooit hij met een onverschillig gezicht zijn kaarten op, terwijl hij zijn volgend slachtoffer al heeft uitgekozen?'

Ondanks de betrekkelijke koelte van den avond krijg ik het hinderlijk warm. De tijd vergaat langzaam, bespottelijk langzaam, zoo langzaam, dat ik herhaaldelijk ongemerkt aan mijn horloge luister, omdat ik denk, dat het nu toch werkelijk stil staat. Maar neen, het tikt even snel als anders, alleen de tijd staat stil.

Ik doe een bovenmenschelijke poging om mijn gedachten op het spel te concentreeren, tevergeefs. Om elf uur, tenminste vóór middernacht heeft de ontknooping plaats. Nog drie

uren scheiden me van dat tijdstip, drie maal zestig minuten en elke minuut heeft zestig seconden en elke seconde.... Het duizelt me. Ik vraag me af, hoe lang het nog kan duren, voor het stilzitten me te machtig wordt en stel me voor, hoe heerlijk het wel zijn zou en hoe oneindig het me zou opluchten om de kaarten op tafel te smijten, op te staan, mijn stoel omver te trappen en kalm weg te wandelen uit dit rampzalige huis. Dat denkbeeld, om de spanning op de een of andere luidruchtige wijze te breken, wordt me een obsessie. Op hetzelfde oogenblik dat Elly op een twee-schoppen-bod van Ferguson, gemoedelijk één ruiten annonceert, kan ik me niet langer inhouden en geef een vuistslag op tafel, die knalt als een ontploffende brisantgranaat en me als bij tooverslag mijn zelfbeheersching teruggeeft. Elly geeft een gil en Frans Ferguson veert half op uit zijn stoel, terwijl zijn kaarten op den grond vallen. Alleen Lucien bewaart, zooals gewoonlijk, zijn tegenwoordigheid van geest.

'Wat ga je doen?' informeert hij rustig.

'N-Niets,' stotter ik. 'Er zat een mug op tafel!'

'Hemel!' roept Elly verontwaardigd, 'moet je me daarvoor de stuipen op het lijf jagen? Heb je 'm nou tenminste?'

'Neen, daar vliegt-ie,' wijst Lucien en geeft me een knipoogje, zoodat ik me afvraag, of hij soms over zekere metaphysische gaven beschikt.

'Ik had wel flauw kunnen vallen!' verwijt ze me nog en hiermee is het incident gelukkig gesloten.

Het is bijna kwart voor negen als Dorothee de kamer binnen komt.

Iedereen ademt verlicht op en als bij afspraak schuiven we onze stoelen achteruit.

'Kijk!' zegt Dorothee, 'dit gaf de chauffeur me een paar minuten geleden.'

Ze haalt iets uit den zak van haar happy-coat: het is een

met diamanten bezet armbandhorloge. Ik herken het direct: het is hetzelfde, dat ik dien middag na mijn onderhoud met Cleo, tusschen de kussens van den Packard gevonden heb, om het later aan Reggie te geven. Dorothee houdt het in de hoogte om het ons allemaal goed te laten zien en we kijken er zwijgend naar.

'Hij zei,' vervolgt ze na een oogenblik, 'dat hij het in de garage gevonden had, in een van de auto's, de Packard geloof ik.'

'Het is van Cado,' zegt Elly plotseling en haar stem klinkt hard en vijandig als een beschuldiging. 'Ze zal het wel verloren hebben, hoewel ik niet begrijp hoe het in den Packard verzeild is geraakt, want daar heeft ze, voor zoover ik weet, nooit in gezeten.'

Lucien kucht.

'Toch wel,' corrigeert hij zacht. 'Henri heeft haar en Rudy een keer meegenomen naar de golfclub; het was op een van de eerste dagen dat ze hier logeerden, misschien een dag of acht geleden. Het kan wel zijn, dat ze het bij die gelegenheid....'

'Onzin!' weert ze stroef af. 'Als ze het toen verloren had, was het ding immers al veel eerder gevonden! Ik herinner me trouwens heel goed, dat ze het vanmorgen nog droeg.'

Lucien haalt zijn schouders op en er valt een stilte.

Dorothee en Ferguson staan gearmd op den drempel van de openstaande tuindeur en kijken naar buiten, waar het al begint te schemeren. Af en toe praten ze zacht met elkaar. Lucien verdiept zich weer in een of ander tijdschrift en Elly herneemt haar plaats op den divan en schijnt in gedachten verdiept.

Het is een paar minuten voor halftien. Het oogenblik waarop ik handelend moet optreden is aangebroken.

Ik mompel iets van 'brief schrijven' en 'laatste bus-

lichting' en verlaat het vertrek om me rechtstreeks naar mijn slaapkamer te begeven. Haastig verwissel ik mijn licht zomercostuum voor een donker colbert, waarin ik aanstonds in mijn schuilplaats minder kans loop om ontdekt te worden. Nadat ik Reggie's revolver in mijn zak heb gestoken, constateer ik tot mijn schrik, dat het inmiddels over halftien is. Ik besteed nog een paar minuten aan het vruchteloos zoeken naar een zaklantaarn, struikel in mijn agitatie over een verraderlijk, rieten vloermatje, waarbij ik mijn enkel voor driekwart verzwik en hink eindelijk vloekend naar buiten. Ik glip door de voordeur den tuin in en bereik de garage, zonder een sterveling te hebben ontmoet. De deuren staan wijd open. Desondanks lijkt het daar binnen wel een oven, wat geen wonder is, daar de zon den geheelen dag op het dak heeft geschenen. Een benauwde walm van benzine en olie komt me tegemoet.

De auto van Lucien, die het laatst is binnengezet, staat het dichtst bij de deur. Verder naar binnen toe staat de bewuste Packard en dan blijft er nog een bescheiden ruimte over voor het Fordje van Rudolf, dat nog komen moet.

Gedachtig aan Reggie's raad kies ik den eerstgenoemden wagen uit om me in te verbergen. Deze biedt het voordeel, dat ik door het achterraampje den ingang van de garage in het oog kan houden, terwijl ik, als ik recht vooruit kijk, het gezicht heb op den Packard.

Hoewel het buitenshuis nog tamelijk licht is, begint het binnen al vrij donker te worden en ik koester den hoop dat het tegen den tijd dat Rudolf thuiskomt, wel zoo donker zal zijn, dat ik geen gevaar loop om ontdekt te worden.

Ik stap naar binnen, sluit zoo zacht mogelijk het portier en vlei me neer op de veerende kussens van de achterbank. Nadat ik voor alle veiligheid mijn revolver ontladen heb, bezondig ik me aan een sigaret en wacht.

De tijd verstrijkt langzaam. Het is zoo stil, dat ik het ti k ken van mijn armbandhorloge duidelijk kan hooren. De schemering gaat geleidelijk over in duisternis. Het wordt tien uur, kwart over tien, er gebeurt niets. Geen geluid van buiten dat de stilte verbreekt. Als ik door de achterruit kijk, zie ik den ingang der garage als een schemerig grijze rechthoek. Opzij en voor me is het donker. Ik krijg het benauwd in de bedompte ruimte van den auto en draai een van de zijraampjes omlaag.

Op hetzelfde oogenblik dat ik mijn hoofd naar buiten steek om even adem te happen, meen ik een licht geschuifel waar te nemen. Het geluid is zoo onbestemd, dat ik met geen mogelijkheid zou kunnen zeggen uit welke richting het afkomstig is. Het klinkt zoo ongeveer alsof iemand, die op gummizolen rondsluipt, vergeet om zijn voeten behoorlijk op te lichten. Ik houd mijn adem in en luister, maar het gerucht herhaalt zich niet. Het is ondertusschen al zoo donker, dat ik zelfs den omtrek van den Packard niet meer kan onderscheiden. Ik blijf doodstil zitten en tracht mezelf wat moed in te spreken met het feit dat het in mijn schuilplaats zoo volslagen duister is, dat niemand me kan ontdekken, zelfs al drukte hij zijn neus plat tegen de ruit. Voor het geval dat een eventueele grappenmaker het in zijn hoofd mocht krijgen om het portier te openen, neem ik me vast voor om hem den loop van mijn ongeladen revolver tusschen zijn ribben te duwen. Tien tegen een dat hij het dan wel op een loopen zet. Intusschen gebeurt er niets dat me noodzaakt om deze voornemens in daden om te zetten. Het blijft stil, doodstil, maar die stilte heeft iets huiveringwekkends.

Nadat ik voor mijn gevoel minstens een uur gewacht heb, kijk ik weer eens op mijn horloge: het is halfelf precies. Ik begin me af te vragen of Rudolf en Cado misschien zijn verongelukt, een veronderstelling die, den ouderdom van het

Fordje in aanmerking genomen, lang niet onwaarschijnlijk ijkt. Het denkbeeld om in afwachting van hun komst in de garage te overnachten, is niet in staat me op te fleuren. Ontmoedigd leun ik terug in de kussens en strijd moedig tegen de opkomende behoefte om mijn oogen dicht te doen. Het is een zware strijd en ik geloof, dat ik er na aan toe ben om, mijn verantwoordelijke opdracht ten spijt, geleidelijk in te dutten, als een plotseling opkomende gedachte me weer helder wakker maakt: 'Ligt de enveloppe nog wel op haar oude plaats?' Weliswaar heeft Reggie me verzekerd, dat hij haar weer tusschen de kussens van den Packard zou deponeeren en ongetwijfeld heeft hij dat ook werkelijk gedaan, maar wie zegt me, dat ze er *op dit oogenblik* nog ligt? Ofschoon we er niet over gesproken hebben, ligt het voor de hand om aan te nemen, dat hij het polshorloge, dat ik tegelijk met de enveloppe heb gevonden en dat volgens Elly aan Cado toebehoort, eveneens op zijn oorspronkelijke plaats heeft teruggelegd. Als het inderdaad Cado's eigendom is, dat ze per ongeluk verloren heeft, moet dit gebeurd zijn, terwijl ze de enveloppe in den auto verstopte. Waarom ze dit laatste gedaan heeft, is me natuurlijk een raadsel, een van de vele die me omringen en waarmee ik me voorloopig niet meer bezig houd. Maar nu: als het waar is, dat de chauffeur (ik herinner me niet, den man na het verhoor nog gezien te hebben) het horloge gevonden heeft, is het dan niet mogelijk, waarschijnlijk zelfs, dat hij zich tevens van de enveloppe heeft meester gemaakt? Weliswaar heeft deze verborgen gelegen tusschen de kussens, terwijl het horloge voor iedereen zichtbaar, op de bank lag, maar toch.... Ik zelf heb haar, zij het dan ook bij toeval, dien middag gevonden. Is het dan uitgesloten dat het den chauffeur evenzoo gegaan is. Bovendien, wie garandeert me, dat hij even argeloos was als ik, toen ik mijn vondst in den Packard deed? Misschien heeft hij er wel doelbewust naar

gezocht en in dat geval heeft hij hoogstwaarschijnlijk alles gevonden.

Het denkbeeld laat me geen rust. Langzamerhand ben ik in een toestand geraakt, waarin ik letterlijk tegen alles en iedereen verdenking koester. Als die enveloppe verdwenen is, kan ik mijn opdracht om haar te bewaken niet uitvoeren en dan zit ik dus, populair uitgedrukt, voor spek en boonen in mijn schuilplaats. Hoe meer ik er over nadenk, des te waarschijnlijker lijkt me deze veronderstelling. Het is reeds kwart voor elf en Rudolf is dus al drie kwartier over tijd. Wie weet wat voor verschrikkelijke dingen er gebeuren, terwijl ik goedig in de garage zit en wacht op.... ja, waarop? Een ontzettende beklemming maakt zich van me meester. Dat stilzitten in die benauwde ruimte is niet langer om uit te houden. In elk geval kan ik me er gemakkelijk van overtuigen of de enveloppe nog op haar oude plaats ligt of niet en mocht dit laatste het geval zijn, dan kan ik altijd nog verder zien wat me te doen staat.

Zoo zacht mogelijk verlaat ik mijn schuilplaats en open het portier van den Packard. Ik stap op de treeplank, buig me naar binnen en voel met mijn hand tusschen de kussens, op de plaats waar het papier zich, voor zoover ik me herinner, moet bevinden. Tot mijn groote opluchting voel ik inderdaad iets dat er op lijkt. Voor alle zekerheid trek ik het te voorschijn, om het bij het spaarzame licht van mijn sigarettenaansteker te identificeeren. Na een tiental vergeefsche pogingen slaag ik er eindelijk in om het vlammetje aan te knippen. Ja, het is de enveloppe en door het papier heen voel ik, dat ze den stengel nog steeds bevat. Onwillekeurig zucht ik van verlichting en sta op het punt om haar weer terug te leggen en mijn schuilplaats in Luciens auto weer op te zoeken, als iets me van dit voornemen terughoudt en het klamme zweet me uitbreekt. Het is het geschuifel, hetzelfde geheimzinnige geschui-

fel, dat reeds eerder mijn aandacht heeft getrokken, alleen klinkt het ditmaal niet vaag en onbestemd, maar vlak achter me, in mijn onmiddellijke nabijheid.

Een warme luchtstroom strijkt langs mijn hals. Het vlammetje trilt even, dooft plotseling uit en op hetzelfde moment weet ik, dat ik niet meer alleen ben, dat er iemand achter me staat en dat die iemand zoo brutaal is geweest om het licht uit te blazen. Het is nu volkomen duister, weer doodstil. Nog een seconde blijf ik onbeweeglijk staan, dan draai ik me met een ruk om.

Het laatste wat ik meen te onderscheiden is de vage omtrek van een mannengestalte en terwijl ik me nog realiseer, dat de slag op mijn hoofd dien ik inmiddels te pakken heb, waarschijnlijk is toegebracht met de fietspomp, die ik bij mijn binnenkomst in de garage rechts van den ingang heb zien staan, verlies ik het bewustzijn.

Hoofdstuk XVIII
Reggie houdt woord

Twee vurige oogen staren me aan. Ik steun en sluit de mijne. Het zijn heelemaal geen oogen, het zijn zonnen, twee zonnen.

'Hola!' zegt een stem.

Dus toch oogen! Wie is dat monster, dat me aanstaart en 'Hola' zegt?

Voorzichtig gluur ik tusschen mijn oogharen door. Het zijn vreemde oogen, groot als kinderhoofden. Ze stralen een verblindend licht uit.

'Dat scheelde maar een haar,' zegt de stem.

Moeizaam tracht ik mijn gedachten te ordenen om uit te maken, wat het is, dat maar een haar scheelde, maar het lukt me niet. Ik heb sterk het gevoel, alsof er met een heiblok op mijn hoofd wordt geslagen.

'Bent u nu eigenlijk weer bij kennis of bent u het niet?' informeert de stem en dan plotseling dringt de heele situatie tot me door. Ik herken het geluid van de stem: Rudolf Vermeer.

Hij staart over me heen gebogen en ziet er tamelijk verschrikt uit. De vurige oogen, die me wraakgierig aanstaren, zijn de koplampen van het Fordje, dat kwaadaardig ronkend voor me staat.

'Dat scheelde maar een haar, of ik was over u heen gereden,' zegt Rudolf. 'Hoe komt u er ook bij, om juist hier te gaan liggen?'

‘O, zoo maar!’ mompel ik.

Ik ga overeind zitten en betast mijn hoofd: mijn haren zijn doorweekt van bloed.

‘O ja, de fietspomp,’ zeg ik hardop.

‘Wat voor een fietspomp?’ vorscht Rudolf en als ik niet antwoord: ‘Vertelt u me eens, hoe u hier komt te liggen!’

Wanhopig zoek ik naar een uitvlucht, die me niet te binnen wil schieten.

‘Nou?’ dringt Rudolf.

‘Het.... het was zoo warm in mijn slaapkamer,’ hakkel ik.

‘O juist en daarom ging u hier maar op den grond liggen!’

Zijn stem klinkt, alsof hij mijn argument volkomen in den haak vindt, maar later bedenk ik, dat het heel goed een poging tot sarcasme kan zijn.

‘Ja, zoo ongeveer was het wel,’ knik ik bevrijd.

Ik druk mijn zakdoek tegen de wond en kijk tersluiks op mijn horloge: over elf. Ik ben niet langer dan een kwartier buiten kennis geweest.

Op dat oogenblik begint de Ford naar een kant over te hellen. Het is Cado, die zich omslachtig uit het wagentje hijscht. Nadat ze den grond heelhuids bereikt heeft, nadert ze ons met korte, kokette dribbelpasjes.

‘Hemeltje! Heeft u zich bezeerd? Weet u wel dat u bloedt? Ja heusch, uw hoofd bloedt! Er moet een dokter komen. Ik zal....’

Ze draait zich om.

‘Maak toch niet zoo'n drukte,’ verzoekt Rudolf. ‘Zoo'n schrammetje, moet je daar een dokter voor uit z'n bed bellen? Een pleistertje er op en klaar is Kees! Heelemaal geen dokter voor noodig; die zou je maar uitlachen.’

‘Wel neen!’ help ik nijdig, want ik ben van oordeel, dat hij het tenminste wel aan mijn eigen heldenmoed had kunnen overlaten, om den ernst van mijn blessure tot dien van een

schrammetje te reduceeren, ‘een pleister, zegt u? Maar dat meent u toch niet? Een stuk aluin is voldoende.’

En dan, zonder overgang, omdat het me plotseling te binnen schiet:

‘Waar is de brief?’

‘Welke brief?’ vraagt Rudolf en er ligt een dreigende klank in zijn stem. ‘Wat bedoelt u?’

‘Nou, die enveloppe,’ leg ik suffig uit. ‘Die enveloppe met den stengel van....’

Ik zwijg omdat het me ineens duidelijk wordt, dat ik me gedraag als een idioot. Ik kijk om me heen: De enveloppe is verdwenen, zooals trouwens niet anders te verwachten was.

Een oogenblik is het stil, daarna begint Rudolf gedwongen te lachen en Cado volgt onmiddellijk zijn voorbeeld.

‘Ik denk, dat u gedroomd heeft, meneer Oudenraedt. U zei iets van “enveloppe”, kan dat?’

Zijn stem klinkt goedig toegevend, alsof hij een lastig kind tot rede tracht te brengen.

‘Ja, dat is wel mogelijk, maar ik zal het wel gedroomd hebben,’ geef ik bereidwillig toe. Daarna krabbel ik overeind.

Hoewel ik een zonderling licht gevoel heb in mijn hoofd, ben ik gelukkig nog wel in staat om me staande te houden en te bewegen.

‘Dan ga ik me nu maar wat opknappen,’ zeg ik om een einde aan het gesprek te maken. ‘Misschien zie ik u straks nog wel.’

Hoewel ik de laatste woorden zonder de minste bijbedoeling heb gesproken, vat Rudolf ze blijkbaar als een verkapte bedreiging op. Hij werpt me een blik toe, waaruit ik met volkomen zekerheid meen op te maken, dat het hem van harte spijt, zooeven, toen de gelegenheid daar was, niet een paar meter te zijn doorgereden. Ik wandel weg, terwijl ik de blikken, waarmee Rudolf en Cado me nastaren in mijn rug voel en betreed het huis door de openstaande serredeur.

In de tuinkamer tref ik Elly en Lucien. Ze bestormen me met vragen en nemen mijn verklaring omtrent de oorzaak van mijn verwonding sprakeloos in ontvangst. Lucien komt naar me toe om de schade beter in oogenschouw te nemen.

‘Ik geloof niet, dat het zoo heel erg is,’ zegt hij troostend. ‘Met zoo'n plas bloed erbij lijkt het direct veel meer dan het in werkelijkheid is.’

Ik knik en hartelijk vervolgt hij: ‘Ik zal even met je mee naar boven gaan, dan kan ik je verbinden. Dat jij nu ook nog als slachtoffer moet fungeeren!’

Hij schudt zijn hoofd.

‘Wil je wel gelooven, dat ik blij ben dat het betrekkelijk nog zoo goed is afgeloopen? Ze hadden je wel morsdood kunnen slaan.’ Samen verlaten we het vertrek om ons naar boven te begeven.

‘Wacht hier even op me,’ verzoekt Lucien als we mijn kamer hebben bereikt. ‘Ik zal wat verbandrommel halen.’

Ik knik en hij verdwijnt geruischloos.

Het is op dat oogenblik reeds tien minuten voor halftwaalf en ik begin me ernstig ongerust te maken over Reggie's buitensporig lang wegblijven. Daarbij komt dat ik me werkelijk allermiserabelst voel, terwijl de onheilspellende stilte alleen reeds in staat is om iemand met volkomen normale en ongeschokte zenuwen van streek te maken. Alles bij elkaar genomen lijkt het een nachtmerrie en ik voel, dat ik de grens van mijn uithoudingsvermogen vervaarlijk nabij ben. Gelukkig komt Lucien weldra terug.

Hij begint mijn wond schoon te wasschen en te verbinden. Een plotselinge waanzinnige angst maakt zich van me meester.

‘Ik wil hier niet meer slapen, Lucien!’

Ik voel me wonderlijk licht en krachteloos. Lucien kijkt me medelijdend aan.

‘Is Reggie nog niet thuis?’ vervolg ik als hij blijft zwijgen.

‘Hij heeft me beloofd, dat hij vandaag nog.... En het is nu al halftwaalf.’

Lucien knikt.

‘Hij zal nu wel gauw komen,’ sust hij. ‘En als hij komt, dan stuur ik hem dadelijk naar je toe. Is dat goed?’

Ik voel me te krachteloos om te antwoorden en hij vervolgt: ‘Je hoeft je eigenlijk heelemaal niet ongerust te maken. Je bent hier veilig. Als ik zoo aanstonds weg ben, dan sluit je de deur maar af. De balcondeur is ook dicht en de deur van de badkamer zal ik nu direct op slot doen. Er kan je dus niets gebeuren.’

‘Hier kan altijd wat gebeuren!’

Ik meen een flauwen glimlach op zijn gezicht te zien en vervolg:

‘Je moet niet denken dat ik zoo benauwd ben om mijn hachje te verliezen, maar ik kan het niet uitstaan, dat die geheimzinnige moordenaar hier nog altijd ongestoord zijn gang gaat en daarbij....’

Ik houd op omdat me plotseling mijn gesprek met Cleo, dat dien middag heeft plaats gevonden, maar dat me oneindig lang geleden schijnt, te binnen schiet.

‘Zeg Lucien, je weet immers wie de moordenaar is?’

Als ik deze woorden gesproken heb, besef ik vaag, dat ik beter mijn mond had kunnen houden, en gelaten den loop der gebeurtenissen afwachten. Lucien, die reeds bij de deur staat, draait zich met een ruk om. Hij is doodsbleek en zijn zwarte oogen boren in de mijne. Gedurende een paar seconden blijft hij zoo onbeweeglijk staan. Daarna ontspannen zijn trekken zich en komt hij langzaam naar me toe.

‘Heeft Cleo je dat verteld?’

Ik knik en hij denkt even na, alvorens hij verder gaat: ‘Nu, om je de waarheid te zeggen: ik weet het net zoo min als jij. Cleo maakte me gisteravond radeloos met haar gevraag

en om haar wat te kalmeeren, verzekerde ik haar ten slotte, dat er nu niets meer zou gebeuren. Daaruit trok ze, vreemd genoeg, de conclusie, dat ik meer van de zaak af wist dan ik wilde loslaten. Enfin, ik geloof dat ze niet meer heelemaal normaal is. Voel je je al wat beter?'

'Ja, dank je, het gaat wel weer.'

Inderdaad is de pijn grootendeels geweken. Ik voel me tamelijk slaperig en leg me languit op bed.

'Zie je wel!' zegt Lucien tevreden. 'Doe nu wat ik je gezegd heb en ga rustig slapen. Als meneer Spoor nog komt, stuur ik hem wel bij je. Ik moet nu weg, want ik heb nog het een en ander te doen.'

'All right,' brom ik en sta op om de deur achter hem op slot te doen. Als ik alleen ben overleg ik wat me te doen staat. Om niet in slaap te vallen blijf ik staan en steek een sigaret op. Het is tien minuten over halftwaalf en onwillekeurig krijg ik het gevoel, dat alles verloren is, als Reggie zijn belofte niet nakomt en de zaak niet vandaag, d.w.z. binnen twintig minuten, tot een goed einde wordt gebracht. Dat dit werkelijk gebeuren zal, lijkt me uiterst twijfelachtig. Ik besluit om tot middernacht te wachten. Is er dan nog niets gebeurd dan kan ik met fatsoen verdwijnen en zeggen, dat ik mijn plicht heb gedaan. Niemand kan van me eischen, dat ik mijn leven in de waagschaal stel, door nog langer in dit huis te blijven en werkeloos af te wachten. Ik houd mijn blik gevestigd op den secondenwijzer van mijn horloge en wacht. De tijd kruipt. Het wordt kwart voor twaalf, veertien, dertien minuten voor twaalf. Het klamme zweet breekt me uit. Ik begin een wandeling van mijn bed naar de waschtafel en terug. Dat duurt negen seconden.... Nog elf minuten. Vanuit de slaapkamer der Vermeers dringt het geluid van een doffe smak tot me door. Ik schenk er geen aandacht aan. Alles is me plotseling onverschillig op den tijd na. Ik wacht....

Tien minuten voor twaalf: haastige voetstappen op de corridor, die halt houden voor mijn kamerdeur. Iemand klopt.

Een gevoel van onuitsprekelijke verlichting komt over me. Natuurlijk is het Reggie, nu is alles in orde.

Het kloppen herhaalt zich. Ik open haastig de deur: De huisknecht staat voor me.

'O bent u daar? Ik dacht al....'

Wat hij dacht, vertelt hij me niet.

'Wat is er?' vraag ik gespannen.

'Telefoon voor u, meneer!'

Ik ren de trap af. Als ik in de hal ben zie ik Ferguson die in de tuinkamer verdwijnt. Ik neem den hoorn op.

'Hallo!'

'Hallo Max! Alles in orde?' Het is Reggie.

Zijn stem klinkt irriteerend van kalmte.

'Ja,' snauw ik, 'alles is in orde! Ik zelf heb een gat in mijn hoofd en ik weet niet precies wie er tijdens je afwezigheid allemaal zijn vermoord, maar verder is alles in orde!'

Hij zwijgt even, dan: 'Vertel vlug wat er gebeurd is.'

Als ik hem met een paar woorden een beknopt verslag heb uitgebracht, bezigt hij een krachtterm, waaruit ik opmaak, dat hij tamelijk van streek is, wat me niet verwondert.

'Luister,' beveelt hij. 'Ik ben over een paar minuten bij je. Zoodra je den hoorn hebt opgehangen zoek je Rudolf op, begrijp je?'

'Jawel!'

'Goed! Als je hem gevonden hebt, blijf je in zijn onmiddellijke nabijheid tot ik er ben, begrepen? Heb je je revolver bij je?'

'Ja,' zeg ik en herinner me tegelijkertijd dat ik het wapen in de garage heb laten liggen.

'Uitstekend! Ga nu direct!'

Ik hoor dat de verbinding verbroken wordt, daarna maak ik me gereed om Rudolf te zoeken.

In de tuinkamer tref ik Cado. Bij mijn komst schrikt ze zichtbaar en staart me verwilderd aan. Ferguson is niet aanwezig.

'Mijn man is op zijn kamer; ik geloof, dat hij al slaapt,' is haar antwoord op mijn vraag.

'Ik moet hem oogenblikkelijk spreken!' Terwijl ik spreek draai ik me om en wil de kamer verlaten om naar boven te gaan. Bij de deur haalt ze me in.

'Wacht u toch een oogenblik! Mijn man voelt zich niet wel. Het is beter dat u hem.... Ik zal....'

Haar praatjes komen me verdacht voor.

'Het spijt me wel,' zeg ik koeltjes, 'maar m'n opdracht is van dien aard, dat ik daar geen rekening mee kan houden.' Zonder me aan haar woedend gezicht te storen verlaat ik het vertrek en loop dwars door de hal naar de trap toe, Cado hijgend achter me aan.

Het is vijf minuten voor twaalf. Terwijl ik naar boven ga, overdenk ik hoe ik tegenover Rudolf zal optreden en voel me tamelijk onzeker. M'n eenige hoop is gevestigd op Reggie's spoedige komst.

Voor de deur van de slaapkamer blijf ik staan en klop.

Niemand antwoordt. Binnen is alles stil. Cado staat hijgend naast me. Ze is doodsbleek en haar handen trillen van zenuwachtigheid.

Vastbesloten druk ik den knop van de deur omlaag: de deur is op slot. Cado en ik kijken elkaar zwijgend aan. In haar oogen lees ik een ontzettenden angst.

'Kom mee!' zeg ik kort.

Via mijn slaapkamer bereiken we het balcon. Inderdaad: de balcondeur van Rudolfs kamer is open. Ik schuif het gordijn opzij en treed, gevolgd door Cado, het vertrek binnen.

Het eerste wat ik zie is de roerlooze gestalte van Rudolf. Hij ligt in het midden van de kamer op den grond. Hoewel hij geen teeken van leven geeft, zie ik direct dat hij niet dood is. Naast hem ligt het voorwerp waarmee hij naar alle waarschijnlijkheid is neergeslagen: Het is Cado's punktroller. Cado zelf neemt het tooneel met wijd-opengesperde oogen op. Ze slaakt een kreet die me door merg en been gaat en oordeelt het noodzakelijk om in zwijm te vallen. Op het laatste oogenblik weet ik haar nog te grijpen.

Een paar seconden sta ik onbeweeglijk. Het lichaam van Cado weegt als lood in m'n armen. Een haastige schatting van den afstand die me van het ledikant scheidt is ruimschoots voldoende om me van elke poging tot transport te doen afzien. Zoo behoedzaam mogelijk laat ik de inerte massa op den grond glijden. Voor ik tijd heb gevonden om een oogenblik uit te blazen vliegt de deur open en stormt Lucien binnen.

'Wie gilde hier? Wat is er gebeurd?'

Ik sta sprakeloos van verbazing.

'Hoe kom je binnen? De deur was op slot! Heb je....?'

Hij fronst zijn voorhoofd en kijkt me aan.

'Wat bedoel je? De deur was open, dat heb je toch gezien?'

'Ja,' hakkel ik. 'Ja.... maar een minuut geleden....'

Hij haalt zijn schouders op en knielt neer bij Rudolf.

In het kort leg ik hem de situatie uit. Hij luistert nauwelijks.

'Hij is niet dood,' zeg ik om hem gerust te stellen. 'Een tik op zijn hoofd, die aankwam; meer niet.'

Lucien buigt zich dieper over het lichaam.

'Neen, hij is niet dood!' herhaalt hij toonloos. Met een ruk richt hij zich op. 'Ga naar beneden en telefoneer om een dokter. Ik zal intusschen doen wat ik kan!'

‘All right,’ zeg ik opgelucht. Ik werp een laatsten blik op de Vermeers, die in hun bewusteloosheid volharden en ga naar de deur, terwijl Lucien aan de waschtafel een handdoek bevochtigt.

Als ik in de hal kom begint de klok te spelen en op hetzelfde oogenblik vliegt de voordeur open. Reggie stormt binnen, achter hem Verhagen en een paar mannen in uniform.

Hij ziet er uit als een Marathonlooper. Het zweet druipt in stralen langs zijn voorhoofd; alleen zijn coiffure is nog intact.

‘Waar is Rudolf?’ hijgt hij.

‘Alles in orde,’ meld ik rustig. ‘Hij leeft nog steeds. Hij is op zijn kamer, en daar....’

‘Ja ja,’ onderbreekt Reggie, ‘dus je hebt hem boven alleen gelaten?’

‘Mis,’ zeg ik zegevierend. ‘Hij heeft een klap op zijn hoofd te pakken en ligt op apegapen, maar er wordt aan gewerkt: Lucien is bij hem en ik was juist op weg om den dokter....’

‘Wat zeg je?’ Hij grijpt me bij m'n schouder. Ik geloof dat hij een beroerte nabij is. Plotseling duwt hij me opzij en rent naar de trap. De klok begint te slaan.

Ik ben er van overtuigd, dat als trappen klimmen toevallig een erkende sport was, dat dan het wereldrecord over achttien treden dien dag belangrijk zou zijn verbeterd, want de tijd die Reggie noodig had om de eerste verdieping te bereiken is niet meer dan een paar seconden.

Verhagen en ik, minder vlug ter been, volgen hem. In de haast bonzen we een paar maal tegen elkaar op, zeggen ‘O, pardon!’ en bereiken Reggie op het oogenblik dat deze voor de deur van de slaapkamer der Vermeers staat en zijn revolver trekt.

‘Heelemaal niet noodig,’ wil ik nog zeggen, maar de deur is al open. Over Reggie's schouder kijk ik naar binnen.

Rudolf en Cado liggen nog op hun oude plaats, Rudolfs gezicht is blauw. Naast hem op den grond knielt Lucien. Als hij ons ziet springt hij op. Het volgende gebeurt als in een droom:

‘Handen omhoog!’ Het klinkt heel kort en heel droog. Ik kan m'n oogen niet gelooven: Langzaam, heel langzaam gaan Luciens armen de lucht in. Verhagen en een paar agenten loopen de kamer binnen. Vanuit beneden in de hal dringt zacht maar duidelijk de laatste slag, de laatste van de twaalf, tot ons door. Daarna is het stil.

Reggie haalt diep adem en keert zich om.

‘Je kan nu je koffer wel gaan pakken!’

Hij tikt me op m'n schouder en op hetzelfde oogenblik word ik me ervan bewust dat mijn mond open staat.

Hoofdstuk XIX
Reggie expliceert

Het is twee uur in den morgen. Ik lig languit op den divan in Reggie's zitkamer, gehuld in een van zijn galapyama's, een soort Russisch hemd van zwarte zijde, met hier en daar een Slavisch motiefje, dat hij me welwillend heeft aangeboden omdat ik bij gebrek aan fut, het pakken van mijn koffers in de villa aan de Apollolaan, tot morgen heb uitgesteld. Het geheel zit me veel te nauw, maar daar maal ik niet om. Ik lig behaaglijk op mijn rug en gluur tusschen mijn oogharen door met slaperige belangstelling naar Reggie, die bezig is met het maken van een paar aanteekeningen, terwijl ik me uit pure beleefdheid vergiftig met een afschuwelijk zware sigaar, afkomstig uit een kistje, waaruit hij me met gulle hand gepresenteerd heeft en dat hij waarschijnlijk van een zijner slachtoffers cadeau heeft gekregen.

Mijn hoofd klopt pijnlijk en ik voel me tamelijk geradbraakt, maar mijn stemming is aanmerkelijk beter dan ze in de twee afgeloopen dagen ooit geweest is. De bijna bovenmenschelijke spanning waaronder ik al dien tijd geleden heb, is geweken.

Eindelijk schroeft Reggie zijn vulpen dicht.

‘Zoo, dàt is dàt!’

Ik knik om te laten zien dat ik nog wakker ben en zwijg in afwachting van verdere confidenties.

‘Wil je niet gaan slapen?’ informeert hij vriendelijk.

Ik richt me half op en stop een paar kussens achter mijn rug.

‘Ja straks, maar eerst wil ik....’

‘Wat wil je?’ Hij staat op. ‘Wil je iets drinken?’

‘Neen,’ zeg ik streng. ‘Ik wil niets drinken, ik wil weten! Vertel me vlug en duidelijk hoe je er achter bent gekomen! Wat had dat allemaal te beteekenen, dat gegoochel met die enveloppe en zoo? En waarom heb je me alles niet eerder gezegd en waarom hebben Rudolf en Cado....’

‘Hè, wat doe je zenuwachtig,’ verwijt hij. ‘Blijf nou kalm liggen, dan zal ik m'n best doen om aan je nieuwsgierigheid tegemoet te komen. Maar bedenk dat ik moe ben en naar mijn bed verlang. Wat wil je nu eigenlijk precies weten?’

‘Alles!’ eisch ik hardvochtig. ‘Wanneer wist je dat Lucien de moordenaar was?’

Reggie gaat zitten en zucht.

‘Ik ben bang je teleur te zullen stellen,’ begint hij, ‘want zie je, het eerste vermoeden kreeg ik pas vanmorgen, of liever gistermorgen. Ik geef toe dat het erg laat was en het is werkelijk beschamend, dat ik het niet veel eerder kreeg, namelijk op het oogenblik dat we telefonisch van den moord op Dithmar in kennis werden gesteld.

Herinner je je, dat we met Verhagen in den tuin zaten en dat ik je vroeg, om hoe laat we dien avond naar Cleo Dubock waren gegaan en hoe laat ik daar werd opgebeld?’

Ik knik.

‘Nou, op dat oogenblik kreeg ik mijn eerste goede ingeving. Dat zat zoo: om zeven uur verlieten we het huis om naar Cleo te gaan. Toen we daar kwamen, hoorden we dat ze een kwartier geleden was uitgegaan, naar de Apollolaan namelijk, maar dat wisten we toen nog niet. Laten we nu eens aannemen, dat ze om kwart over zeven bij de Van Meursens kwam. Om negen uur werden we opgebeld

door Lucien, die voor zoover we weten de eenige was, die wist waar we op dat oogenblik waren, omdat we het hem voor ons vertrek gezegd hadden. Op dat oogenblik dacht ik hier niet aan, omdat de gebeurtenissen me als het ware overrompelden, maar is het niet eigenaardig, dat Lucien pas opbelde, twee uur nadat Cleo in de Apollolaan was aangekomen, terwijl hij wist dat ik haar wilde spreken? Het lag toch voor de hand, dat hij het direct na haar komst zou hebben gedaan, om ons onnoodig tijdverlies te besparen. Hij deed het niet omdat hij andere bezigheden had, waarbij onze aanwezigheid hem slechts kon hinderen en zooals ik al zei: ik dacht er niet verder over na, eerlijk gezegd, omdat het me heelemaal niet opviel. Pas den volgenden morgen schoot het me te binnen in een van mijn heldere oogenblikken.'

'En toen, wat deed je toen verder? Had het *mij* maar gezegd, dan had ik je wel....'

'Toen,' vervolgt Reggie, 'toen deed ik voorloopig niets, dat wil zeggen: niets wat *jij* in mijn plaats gedaan zou hebben: Ik *dacht*!'

Ik sis van bewondering. 'En waarover?'

'Natuurlijk was de mogelijkheid niet uitgesloten dat Lucien heelemaal niets afwist van Cleo's tegenwoordigheid op dat uur. Ze was direct na haar komst naar de kamer van Dithmar gegaan en het onderhoud dat ze daar had, duurde op een paar seconden na, tot aan het oogenblik, waarop de tweede moord plaats vond. Toen ik er naar informeerde, bleek me echter, dat Lucien zich bij Cleo's komst in de hal bevond en de knecht wist me zelfs te verteltel dat ze samen eenige woorden hadden gewisseld, alvorens ze zich naar boven begaf. Lucien wist dus wel degelijk van Cleo's bezoek af. Waarom had hij me niet direct opgebeld? Die vraag hield me voorloopig bezig.

Toen ik eenmaal zoover was, dat ik Lucien wantrouwde, trachtte ik het vreemde gedrag van Rudolf Vermeer hiermee in verband te brengen en nadat ik in de gelegenheid was geweest om den inhoud van zijn portefeuille te onderzoeken, begonnen veel dingen me duidelijk te worden. Tusschen twee haakjes, een meer uitgeslapen sujet dan die Rudolf heb ik zelden ontmoet.'

'Ik heb hem nooit vertrouwd,' kan ik niet nalaten te constateeren. 'Noch Rudolf, noch zijn lieve vrouw en ik geloof, dat ik je meermalen heb aangeraden om....'

'Neen Salomo, wat *jij* dacht was er glad naast en het feit dat je, nadat je toevallig die enveloppe had gevonden, nog steeds overtuigd bleef van Rudolfs schuld, geeft, het spijt me het te moeten zeggen, een treurig beeld van je combinatievermogen.'

Ik zwijg en hij vervolgt:

'Zooals ik zei, langzamerhand begon de samenhang der dingen me duidelijk te worden. Ik redeneerde als volgt: Rudolf wordt bij Henri's dood geen cent rijker, erger nog, zijn hoofdbron van inkomsten dreigt te zullen uitdrogen. Wat ligt nu meer voor de hand dan de veronderstelling, dat hij zal trachten zich een nieuwe aan te boren. De manier waarop hij dit probeerde klaar te spelen is typeerend voor zijn mentaliteit: door chantage op den moordenaar te plegen.

Ik weet niet of hij Lucien van het begin af aan verdacht, maar het is best mogelijk, dat hij op de hoogte was van Luciens talrijke schulden en van het feit dat zijn pleegvader geweigerd had om hem nog verder te helpen en in dat geval is het wel waarschijnlijk, dat hij direct het goede spoor volgde. Om den moordenaar heelemaal in zijn macht te krijgen zocht hij naar bewijzen en die vond hij. Weet je waar?'

'Natuurlijk,' knik ik. 'Hij zocht ernaar in de hangkast en was er mee bezig toen ik hem snapte.'

‘Ja, hij zocht in de kast, in Luciens smoking om precies te zijn. Wanneer draagt een man een roode anjelier?’ Reggie zucht.

‘Toen ik je, ik weet niet of je het je nog herinnert, die vraag stelde, was ik onbewust dichter bij de oplossing dan ik zelf vermoedde. Ik dacht toen aan Dithmar. Het was een toevallige en misleidende omstandigheid, dat roode anjelieren de lievelingsbloemen van Cleo zijn en dat Henri haar op zijn sterfdag, die tevens de dag was waarop ze zooveel jaren geleden in het huwelijk traden, een boeket roode anjers zond. Ik dacht toen aan de mogelijkheid dat Dithmar zich in een soort van verliefde, romantische opwelling een dergelijke bloem in het knoopsgat had gestoken. Het antwoord op de vraag is intusschen erg eenvoudig. Een man draagt een roode anjelier, of algemeener, een bloem in zijn knoopsgat bij de een of andere feestelijke gelegenheid. Dit was inderdaad het geval. Lucien was op den avond van den moord op een fuif geweest bij een van zijn vrienden. De rest van de menschen die in aanmerking kwamen om van de misdaad te worden verdacht verkeerde op dien avond niet in feestelijke omstandigheden: Dithmar was razend van jaloezie, Ferguson verontwaardigd, ten gevolge van het onderhoud met Henri van Meursen en Rudolf met zijn vrouw uit. Je ziet: achteraf beschouwd is alles heel duidelijk en logisch, dat is trouwens meestal het geval.’ Hij zwijgt en denkt een oogenblik na voor hij verder gaat: ‘Ik veronderstel, dat Rudolf ongeveer in denzelfden geest redeneerde. Hij had wat dat betreft een voorsprong op ons, omdat hij een van de verdachten, nl. zichzelf direct kon uitschakelen. Hij vond de afgerukte anjelier in de hand van den vermoorde. Dat hij haar überhaupt nog aan mij ter hand stelde, bewijst me dat hij toen nog niet alles wist. Waarschijnlijk heeft hij er in den loop van den verderen morgen over gepiekerd en was tijdens het ver-

hoor al zoover gevorderd, dat hij inzag, dat het met het oog op het onbekend blijven van den werkelijken moordenaar, dat nauw samenhing met zijn eigen pecuniaire omstandigheden in de toekomst, gewenscht was om het onderzoek op een verkeerd spoor te leiden. Hij trachtte dit te bereiken door de aandacht op den boeket roode anjers, en daardoor op Cleo te vestigen en aanvankelijk lukte hem dit ook. Listig als hij is, zocht hij den ontbrekenden stengel op de eenige plaats waar deze zich eventueel nog zou kunnen bevinden, nl. in het knoopsgat van Luciens smoking.

Toen jij hem gistermorgen vroeg, voor je naar bed ging, bij de hangkast in de gang snapte, was hij met z'n nasporingen bezig. Het geluk was met 'm, want behalve den stengel vond hij dien bewusten brief, dien ik later in zijn portefeuille vond.'

'O ja, die brief,' herhaal ik slaperig, 'en die twee enveloppen, wat was dat eigenlijk voor hokus-pokus?'

Reggie lacht.

'Ja, dat was werkelijk een beetje ingewikkeld en ik kan me voorstellen, dat je er niets van begreep. Ik zal je uitleggen hoe dat in elkaar zat; Henri van Meursen vertoefde kortgeleden voor een paar weken te Aix-les-Bains. Daar bereikte hem een dringende bede van Lucien om geld.

Tusschen twee haakjes, ik heb het zoo'n beetje trachten na te gaan en ofschoon ik het bedrag natuurlijk niet nauwkeurig kon vaststellen ben ik wel te weten gekomen dat zijn schulden niet gering waren en dat hij als het ware door een leger van crediteuren achtervolgd werd. Voor zoover ik er over kan oordeelen heeft Henri zijn stiefzoon altijd uiterst gul behandeld, maar ten slotte werd het hem toch een beetje te bar. Ik weet niet om hoeveel Lucien hem den laatsten keer vroeg, want ik heb dien brief nergens kunnen vinden en waarschijnlijk zal hij ook wel verscheurd zijn, maar in elk geval was het zooveel, dat zelfs Henri, die toch wel zoo het

een en ander gewend was, er zijn zelfbeheersching bij verloor en per omgaande schreef.... enfin den inhoud van dien brief ken je. Jammer genoeg zette hij er in zijn haast en woede geen aanhef boven, trouwens, misschien is dit niet eens zoo jammer, want had hij er Luciens naam boven gezet, dan zou Rudolf den brief waarschijnlijk niet los in zijn portefeuille gedragen hebben en dan was het best mogelijk geweest, dat ik hem nooit gevonden had.' Reggie houdt op om een geeuw te onderdrukken, wat hem gedeeltelijk gelukt en vervolgt daarna welgemoed: 'Zooals ik al zei: Rudolf vond den brief in een der zakken van Luciens smoking, waar deze hem, onvoorzichtig genoeg, vergeten had. Hij zag natuurlijk dadelijk in, dat het stuk van belang was, omdat het de gespannen verhouding, die tusschen Lucien en zijn pleegvader heerschte, op ondubbelzinnige wijze aan het licht bracht.

De manier waarop hij zijn poging tot chantage trachtte uit te voeren pleit voor zijn sluwheid. Daar het voor hem van het grootste belang was om de justitie van zijn vondst onkundig te laten, verstopte hij de voornaamste bewijsstukken, nl. de enveloppe, met het adres van den moordenaar erop en de stengel, op een plaats, waar ze niet licht gevonden zouden worden en wel tusschen de kussens in Henri's auto, die na zijn dood eigenlijk door niemand gebruikt werd, want dat jij hem noodig had om Cleo dien middag naar huis te brengen was zuiver toeval. De brief zelf, die, omdat er geen naam boven staat, tamelijk onschuldig is, hield hij in zijn portefeuille, met het doel om er Lucien mee te intimideeren, voor het geval dat deze zijn onschuld tegenover zijn oom zou volhouden. Kan je me tot zoover volgen?'

'Allicht,' zeg ik, 'maar luister eens even: Hoe kan je bewijzen dat het papier waarop Henri zijn brief schreef werkelijk in de enveloppe heeft gezeten? Op die enveloppe staat nu wel Luciens adres, maar uit den brief zelf is heelemaal

niet op te maken aan wien hij eigenlijk is gericht, zoodat het nog heelemaal niet vast staat, dat ze werkelijk bij elkaar hooren.'

'Toch wel. Kijk maar!' Reggie haalt zijn portefeuille voor den dag. 'Hier heb je ze, de echte brief en de echte enveloppe. Zooals je ziet: het papier is zoodanig gevouwen, dat de letters aan den buitenkant staan. Daarna is het haastig in het couvert gestopt, nog voordat de inkt tijd had gehad om op te drogen. Bekijk je nu de enveloppe aan den binnenkant, dan zie je daar de afdrukken van de laatste woorden en van Henri's handteekening, waarmee onomstootelijk is vast te stellen, dat de brief inderdaad aan Lucien is gericht en niet aan Rudolf, zooals jij begrijpelijkerwijze vermoedde.'

Ik geef me gewonnen, waarna hij vervolgt:

'Toen ik Rudolfs portefeuille in handen kreeg....'

'Maar hoe wist je, dat Rudolf dien brief in zijn bezit had?'

Hij denkt even na.

'Dat wist ik op dat oogenblik natuurlijk nog niet, maar het prikkelde me om te weten te komen, wat Rudolf wel zoo 's morgens vroeg in die kast te zoeken had en omdat ik wel snapte dat hij geen heel kleedingstuk had ontvreemd en op het oogenblik waarop hij hem ontdekte, een jas van een smoking in zijn hand had, veronderstelde ik wel, dat hij zich iets daaruit had toegeëigend en omdat dit geen groot voorwerp kon zijn, nam ik aan, dat jij het in zijn portefeuille bewaarde, of liever gezegd: ik zag de mogelijkheid hiervan onder het oog. Toen ik den brief gevonden had, begreep ik al gauw dat hij oorspronkelijk niet voor Rudolf was bestemd geweest want in dat geval zou deze hem allang vernietigd hebben, al was het alleen maar om zich voor mogelijke moeilijkheden te vrijwaren. Bovendien werd m'n verdenking tegen Lucien sterker.'

'En de enveloppe, hoe ben je daar aan gekomen?'

Reggie lacht. ‘Ik moet bekennen dat dat zuiver geluk was. Zooals ik je al zei: Rudolf had haar en den stengel in Henri's auto verstopt, of liever, hij liet ze daar door Cado verbergen omdat hij vreesde, dat hij zelf in het oog werd gehouden. Vijf minuten nadat ik je gistermiddag na afloop van ons gesprek op je slaapkamer alleen liet, zag ik Cado in den tuin. Op haar manier behoedzaam, sloop ze de garage binnen en ik volgde haar tot den ingang en bespionneerde haar terwijl ze binnen was, een klein kunstje overigens, want toen ze eenmaal in de garage was keek ze op noch om. Ze opende het portier van den Packard en stapte naar binnen. Wat ze eigenlijk precies uitvoerde kon ik van buiten af niet zien, trouwens ik dacht eerst dat ze zin had in een autoritje, hoewel dat me tamelijk vreemd leek. Even later verliet ze den wagen weer en ik maakte dat ik weg kwam. Toen ze weer goed en wel in huis was ging ik terug naar de garage om te ontdekken wat ze daar verborgen had; want dat ze iets verborgen had vermoedde ik al. Ik kwam het gauw genoeg te weten nadat ik een paar minuten ijverig had gezocht. Ik vond toen de enveloppe, die bovendien den stengel bleek te bevatten. Daardoor groeiden m'n vermoedens omtrent Lucien tot zekerheid aan. Ik stopte alles in mijn zak en reed naar huis. Gelukkig heb ik een beetje handigheid in het vervalschen van poststempels en ik fabriceerde een enveloppe, die zoo'n beetje met de echte overeenkwam. Nadat ik er den stengel van een anjelier in had gedaan, niet de echte, die weliswaar als bewijsstuk weinig waarde heeft, maar die ik voor mijn verzameling reserveerde, legde ik het geheel in den auto terug.

‘Waarom maakte je eigenlijk zooveel omslag,’ vraag ik. ‘Ik in jouw plaats had Lucien gearresteerd en daarmee basta!’

‘Dat kon ik nog niet doen, of liever ik wilde het niet doen, omdat ik er nog niet in geslaagd was om de valschheid van zijn alibi aan te toonen. Ik legde dus die nagemaakte enve-

loppe op de plaats waar de echte gelegen had, om Rudolf, voor het geval dat hij de zaak zou inspecteeren, in den waan te laten, dat alles nog in orde was.'

'En dat horloge?'

'O, dat verloor Cado, toen ze in den auto bezig was. Ik liet het rustig liggen, omdat het wel mogelijk was, dat ze er later naar zoeken zou. Het had trouwens absoluut geen zin om het ding mee te nemen. Jij dacht daar blijkbaar anders over.'

'Ja, ik dacht natuurlijk dat het van Cleo was. En van die enveloppe snapte ik heelemaal niets.'

Reggie knikt. 'Enfin, ik heb dat later weer goed gemaakt door alles terug te leggen.'

'En toen vond de chauffeur het horloge.'

Hij knikt. 'Dat is allemaal een beetje anders gegaan dan ik het me had voorgesteld. Ik was toen wel van Luciens schuld overtuigd, maar ik moest zijn alibi nog nagaan.

Zooals je weet, had hij op den avond van den moord bij een vriend gedineerd. Na afloop van het diner was hij naar bed gegaan omdat hij zich zoogenaamd niet wel voelde. Natuurlijk simuleerde hij die ongesteldheid maar, om in de slaapkamer te komen, die zooals ik later te weten kwam parterre en aan de straatzijde is gelegen. Het was uiterst gemakkelijk om van daar uit ongemerkt het huis te verlaten, via het raam en later op dezelfde wijze terug te keeren. Waarschijnlijk is hij niet veel langer dan een half uur afwezig geweest. De moeilijkheid voor mij was, dat ik dien bewusten vriend niet voor 's avonds laat te spreken kon krijgen en een onderzoek in loco kon instellen. Toen ik hem eindelijk te pakken had werden al mijn vermoedens direct bevestigd. Ik vernam dat Lucien na het diner naar bed was gegaan en dat niemand hem gezien had voor den volgenden morgen, of liever gezegd: iemand heeft hem wel gezien, maar daarover straks. Boven-

dien, en dit is van belang, vernam ik het volgende: Omstreeks elf uur klopte Luciens vriend, die eens wilde kijken hoe zijn “zieken” gast het maakte, op de deur van de slaapkamer. Hij kreeg geen antwoord en toen hij naar binnen wilde gaan bleek de deur aan den binnenkant te zijn afgesloten. Hoewel dit hem wel een oogenblik verwonderde, dacht hij er niet verder over na, omdat de veronderstelling dat Lucien in slaap was gevallen voor de hand lag. Wat de roode anjelier betreft, ook hierin werd mijn vermoeden bevestigd: Lucien had aan tafel een dergelijke bloem in het knoopsgat gedragen!’

Reggie pauseert even en presenteert me nog een sigaar, die ik ditmaal wijselijk afsla.

‘Wat die chantagepoging betreft: Die liep niet zoo vlot van stapel als Rudolf wel gehoopt en verwacht had. Lucien hield hem met beloften aan het lijntje en beraamde plannen om hem zoo vlug mogelijk onschadelijk of tenminste om hem de bewijsstukken afhandig te maken. Uit het gesprek tusschen Rudolf en zijn vrouw, dat jij zoo verdienstelijk mee aanhoorde, maakte ik op, dat er 's avonds om tien uur een soort geheime onderhandeling zou plaats vinden. Ik veronderstel dat Lucien bij die gelegenheid tegen betaling van een flink bedrag de stukken die de aandacht op zijn persoon zouden kunnen vestigen in handen zou krijgen en dat de Vermeers daarna zoo spoedig mogelijk zouden vertrekken.’

‘Ja,’ knik ik. ‘Direct na de begrafenis wilden ze....’

‘Dat klopt dan,’ zegt Reggie. ‘Het was natuurlijk maar een vermoeden van me, maar ik veronderstelde dat dat bewuste onderhoud in de garage zou plaats hebben. Hier kon Lucien Rudolf opwachten als deze van zijn autotocht thuis kwam en konden ze ongestoord hun gang gaan en bovendien had Rudolf daar de enveloppe, die hij niet bij zich durfde dragen, bij de hand. Omdat ik zelf nog bezit was met het zoeken naar de bewijzen voor de valschheid van Lucien's alibi,

zette ik jou in de garage op post en ik moet zeggen, (hij grijnst) je hebt je van je opdracht lang niet onverdienstelijk gekweten. Vertel me eerst eens even wat er eigenlijk precies met je is gebeurd, nadat ik je gisteravond verlaten had.'

Ik geef een kort verslag van mijn avonturen, vanaf het oogenblik waarop we van tafel opstonden tot Reggie's terugkomst.

'Nou juist,' knikt hij. 'Iets dergelijks vermoedde ik al.

De chauffeur vond het horloge in den Packard en gaf het aan Dorothee. Daar had ik natuurlijk niet op gerekend. Het zou trouwens ook geen kwaad hebben gekund, als Lucien niet toevallig in de kamer was geweest, toen ze het vertelde. Daardoor kreeg hij een aanwijzing, wat betreft de plaats waar de enveloppe was verborgen. Wat heb je eigenlijk uitgevoerd in den tijd, die verliep tusschen het oogenblik waarop je de kamer verliet en dat, waarop je de garage betrad?'

'Ik ben een paar minuten op mijn slaapkamer geweest om me te verkleeden. Ik wilde een donker pak aantrekken om minder kans te loopen ontdekt te worden. Het werd daardoor wel een paar minuten later dan je me gezegd had, maar ik dacht....'

'Juist,' zegt Reggie triomfantelijk. 'Als je een beetje minder gedacht had, zat er nu waarschijnlijk geen gat in je hoofd. Terwijl jij op je slaapkamer was, ging Lucien naar de garage om de enveloppe te zoeken en hij was daar nog mee bezig toen jij kwam. Hij hield zich schuil achter een van de auto's....' Hij kijkt me verwijtend aan. 'Natuurlijk heb je je er niet eerst van overtuigd dat je alleen in de garage was!'

'Neen, dat heb ik niet,' belijd ik berouwvol.

'Enfin, dat doet er ook niet veel meer toe, het is nog goed afgeloopen. Hij verstopte zich dus ergens en toen jij je, secuur als je bent, er van wilde overtuigen, dat de enveloppe nog op haar plaats lag, nam hij die prachtige gelegenheid te baat,

gaf je den bekenden tik met de fietspomp op je eerwaardig hoofd en ging er, inwendig juichend, met zijn buit vandoor. Eerlijk gezegd valt het me tamelijk mee, dat je nog leeft. Ik vermoed, dat Lucien je geen kwaad hart toedroeg en dat hij je alleen voor een oogenblik onschadelijk wilde maken. Hij zal het waarschijnlijk zonderling hebben gevonden, dat jij blijkbaar van het bestaan der enveloppe op de hoogte was, maar beschouwde je waarschijnlijk, ik zal niet zeggen terecht, als volkomen onschadelijk, anders had hij wel doorgeslagen. Natuurlijk wilde hij het bewijsstuk zoo spoedig mogelijk vernietigen, maar jammer genoeg ontdekte hij voordien het bedrog van de valsche enveloppe. Ik veronderstel dat hij toen toch wel argwaan begon te koesteren. Voorloopig nam hij echter aan dat hij met een truc van Rudolf te doen had, ten minste, hij zocht dezen, die zich, waardoor weet ik niet, had verlaat, in zijn kamer op. Hoe het bij die gelegenheid precies is toegegaan weet ik natuurlijk niet, maar ik kan het me wel zoo ongeveer voorstellen: Rudolf heeft bij zijn thuiskomst ontdekt dat de enveloppe verdwenen is en voelt zich dientengevolge allerminst op zijn gemak. Natuurlijk zal hij wel vermoed hebben, vooral ook omdat hij jou in de garage aantrof, dat ik de enveloppe in mijn bezit had, althans van haar bestaan op de hoogte was. Toen hij merkte, dat Lucien haar evenmin had, groeide zijn vermoeden tot zekerheid aan. Op de een of andere manier, waarschijnlijk door hem te dreigen met wat hij, Rudolf allemaal wist, probeert hij om Lucien alsnog geld af te persen. Deze, die zich in het nauw gedreven voelt, maakt korte metten en slaat Rudolf neer. Waarschijnlijk zou hij hem wel meteen hebben vermoord als hij op dat oogenblik niet door jou gestoord werd.

Toen ik je opbelde, deed ik dat alleen om je te zeggen, dat alles in orde was. Ik had toen eindelijk den vriend van Lucien te pakken gekregen en uit diens verklaringen en een onder-

zoek in de slaapkamer genoeg materiaal verzameld om Lucien te kunnen arresteeren. Toen ik echter hoorde wat er tijdens mijn afwezigheid allemaal gebeurd was, besefte ik het gevaar waarin Rudolf verkeerde en ik gaf je dus opdracht om hem te bewaken.'

'Dat deed je niet,' zeg ik streng. 'Je vroeg me, of ik m'n revolver nog had en daarna zei je, dat ik in Rudolfs nabijheid moest blijven, dat is toch zeker heel wat anders! Ik had er geen flauw idee van uit welken hoek het gevaar dreigde of liever, ik dacht dat Rudolf de moordenaar was.'

'Ja,' geeft Reggie toe. 'Ik was een beetje zenuwachtig, maar gelukkig is het goed afgeloopen.

Toen jij op de deur van Rudolfs kamer klopte, hield hij zich doodstil en in den tijd dat je omliep om de kamer van de balconzijde binnen te dringen, verdween hij in de gang. Ik moet bekennen dat ik zijn koelbloedigheid bewonder, want even later kwam hij weer terug.'

'Ja, hij deed alsof hij van beneden kwam, tenminste dat nam ik toen aan. Hij was zoogenaamd geschrokken van Cado's gil.'

Reggie knikt. 'Hij was natuurlijk ten einde raad, omdat hij wel besefte dat hij verloren was als Rudolf weer bijkwam. Dat oogenblik wilde hij liever niet afwachten. Hij zond jou de kamer uit om een dokter te roepen. Tegen mijn uitdrukkelijk bevel in liet je Rudolf toen alleen en....'

'Nou ja, ook een mop, hoe weet ik dat....'

'Ik neem het je niet kwalijk,' sust Reggie. 'Ik constateer het alleen maar eventjes. Gelukkig kwam ik toen thuis. Hij was net bezig om Rudolf om zeep te brengen toen we binnen kwamen. Als we vijf minuten later waren gekomen zou hij zijn doel bereikt hebben ook.'

Hij zucht en gluurt in de richting van de klok.

'Nou, dat is alles geloof ik.'

'Alles behalve,' corrigeer ik. 'Je zei zooeven dat iemand

Lucien gezien had toen hij op weg was om Henri te vermoorden.'

'Ja natuurlijk, dat was Dithmar.

Dithmar stond dien avond van half elf tot even voor elf in den tuin, voor het raam van de bibliotheek om het onderhoud tusschen zijn vader en Cleo Dubock te bespionneeren. Terwijl hij daar stond zag hij Lucien het huis binnen gaan. Deze merkte hem niet op. Even later verliet Cleo het huis en Dithmar volgde haar om haar haar gedrag te verwijten. Waarschijnlijk was hij Lucien al heelemaal vergeten, tot hij er den volgenden morgen door den moord weer aan herinnerd werd. Lucien, die merkte dat er bezoek was, hield zich schuil tot Cleo goed en wel was vertrokken. Daarna volvoerde hij de misdaad zoo snel mogelijk, want elk oogenblik kon er iemand thuiskomen. Ik stel het me zoo voor, dat Henri hem zag en de revolver die in de lade van het bureau lag te voorschijn haalde. Voor hij echter een schot kon lossen had hij den doodelijken steek al te pakken. In zijn doodsstrijd trekt Henri Lucien de roode anjelier uit het knoopsgat. Lucien stopte de revolver in zijn zak; aanvankelijk had hij niet de bedoeling om haar te gebruiken. Hij wilde alleen de sporen van de worsteling uitwisschen. Ook de schemerlamp, die was omgevallen zette hij weer overeind en daarna sleepte hij het lijk naar boven.'

'Waarom deed hij dat eigenlijk?'

Om te verhinderen dat de moord dadelijk ontdekt zou worden. Natuurlijk was de kans niet groot, maar het was toch denkbaar dat er spoedig iemand thuis kwam die den moord ontdekte en dat Lucien zou worden opgebeld voor hij in de slaapkamer terug was. Dat wilde hij niet riskeeren. Hij sleepte het lijk dus naar boven en even later kwam Mona thuis. Hij wachtte tot ze haar slaapkamer had opgezocht en verliet daarna behoedzaam het huis.

Pas den volgenden morgen merkt hij tot zijn schrik dat zijn tegenwoordigheid thuis op den avond van den moord niet onopgemerkt is gebleven en dat dus zijn zorgvuldig in elkaar gezet alibi waardeloos dreigt te worden.

Dithmar, die argwaan begint te koesteren, vraagt zijn stiefbroer om rekenschap. Lucien weet natuurlijk weinig te antwoorden. Misschien verzint hij het een of andere smoesje, maar Dithmar gelooft hem niet. Daarop dreigt Lucien hem te zullen vermoorden als hij het in zijn hoofd mocht halen om te zeggen wat hij den vorigen avond gezien heeft. Dithmar weifelt. Hij voelt heel goed dat het zijn plicht is om te spreken maar hij is bang. Zijn weifelende houding blijkt o.a. hieruit, dat hij naar Cleo gaat om een revolver te leenen en haar vertelt dat hij bedreigd wordt omdat hij meer van den moord weet, maar weigert om te vertellen *wat* hij eigenlijk weet.

Als hij thuis komt tracht hij ons gesprek in de bibliotheek af te luisteren. Waarschijnlijk hoopt hij dat het onderzoek reeds zoover is gevorderd dat Lucien ook zonder zijn aanwijzingen gearresteerd zal worden. Natuurlijk is hij teleurgesteld als dit niet het geval blijkt te zijn en zijn tweestrijd begint opnieuw. Als Cleo hem 's avonds opzoekt, laat hij zich eindelijk overreden om te spreken en wordt dan neergeschoten door Lucien, die het gesprek vanaf het balcon heeft afgeluisterd. Na den moord springt Lucien vanaf het balcon in den tuin en verliest bij deze manoeuvre zijn vulpen, die ik later gevonden heb. Daarna belt hij ons direct op, geeft bericht van den moord en tevens van Cleo's tegenwoordigheid ter plaatse. Op nog een andere manier probeert hij de verdenking op een onschuldige te laten vallen: Als hij later op den avond Cleo naar huis zal brengen en de kamer verlaat om naar de garage te gaan, maakt hij van die gelegenheid gebruik om de revolver waarmee hij den moord op Dithmar pleegde in den zak van Fergusons regenjas te stoppen, liefst zoo, dat de loop er half

uitstak, zoodat ik haar vond toen ik er een paar minuten later langs liep. Hoewel ik vermoedde dat de moordenaar hierin de hand had gehad, bracht de vondst me niet veel verder omdat vingerafdrukken op de revolver begrijpelijkerwijs ontbraken. Het feit dat ze ontbraken sterkte me in mijn overtuiging dat Ferguson onschuldig was.'

'Waarom?'

'Wel, als Ferguson de moeite had genomen om z'n vingerafdrukken weg te poetsen zou hij de revolver niet in zijn eigen zak hebben gestopt, laat staan zoodanig dat iedereen die langs den kapstok liep en niet volslagen blind was haar zou opmerken. Trouwens de heele zaak zou me veel minder hoofdbreken hebben gekost als niet toevallig zoowel Cleo als Ferguson juist den avond van den moord voor een bezoek bij Henri hadden uitgezocht.'

'En Mona? Wat deed ze eigenlijk in de bibliotheek op dien avond na den moord op Dithmar?'

Reggie haalt zijn schouders op. 'Mona was toen al niet normaal meer. Ze had de idee-fixe dat Cleo de twee moorden op haar geweten had en ik kan me dat in haar geval wel voorstellen omdat ze reeds vroeger en misschien wel met reden Cleo beschouwde als de oorzaak van de verwijdering die tusschen haar en Henri was ontstaan. Waarschijnlijk ging ze in haar opwinding zoover, te meenen dat Cleo het ook op haar leven voorzien had en daarom zocht ze naar de revolver, die steeds in een lade van het schrijfbureau in de bibliotheek gelegen had. Ze kwam binnen met behulp van een tweeden sleutel, van welks bestaan ik toen nog niets afwist.'

'En waarom deed Lucien tegenover Cleo alsof hij wist, wie de moordenaar was?'

'Lucien was er op uit om zooveel mogelijk de verdenking van zich af te wenden. Door te zeggen dat het beter zou zijn indien de zaak niet werd opgehelderd, suggereerde hij Cleo

dat Mona de schuldige was. Ben je nu eindelijk tevreden? Het is half vijf.' Even later verwissel ik m'n divan voor Reggie's opklapbed, terwijl de rechtmatige bezitter van dit meubel zijn leden tracht te strekken op een soort voorhistorisch veldbed, voor die bijzondere gelegenheid haastig door hem opgeslagen.

'Het is verduiveld hard,' steunt Reggie.

'Veldbedden zijn altijd ongemakkelijk,' troost ik. 'Maar wat ik je nog vragen wilde, ik begrijp nog niet goed hoe....'

Een demonstratief gesnork snijdt mijn woorden af.

Het mysterie van de roode anjelier behoort hiermede tot het verleden.